

Møteinnkalling

Utvalg: Eldrerådet
Møtested: Kommunehuset
Dato: 02.12.2019
Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 77 88 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Burfjord 25.11.19

Kitty Karlsen
leder

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 8/19	Økonomiplan 2020 - 2023 med årsbudsjett for 2020, høring.		2019/249
PS 9/19	Plan for habilitering og rehabilitering		2019/258

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
8/19	Eldrerådet	02.12.2019
	Råd for funksjonshemmede	
	Arbeidsmiljøutvalget	

Økonomiplan 2020 - 2023 med årsbudsjett for 2020 til uttalelse.

Henvising til lovverk: Gammel Kommunelov §§ 44 – 47 og Ny Kommunelov §§ 14-3 – 14-5 (trer i kraft fra 01.01.20).

Administrasjonssjefens innstilling

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger

Formannskapet behandlet den 19.11.19 i sak 81/19 økonomiplan 2020 – 2023 med årsbudsjett for 2020. Innstillingen videre til kommunestyret er administrasjonssjefens forslag med de endringer som framkommer i forslaget fra Ap/KB. Forslagene er satt opp i vedlagte driftsrapporter. Kommunestyret vedtar budsjettet den 11.12.19.

Vurdering

Kommunens økonomi er stram og vi må foreta en del nedtrekk for å komme i balanse. De nedtrekkene som det legges opp til i dette forslaget mener vi greit kan gjøres uten av det får for store konsekvenser for tjenestetilbudet. Nedtrekkene medfører hovedsakelig reduksjon på sykehjemmet ifm omlegging til mer hjemmebasert omsorg og reduksjon på skolen ved at det er muligheter for mer effektiv drift i nytt skolebygg.

Vedlagt følger

- Administrasjonssjefens forslag, sak.
- Administrasjonssjefens forslag, vedlegg.
- Protokoll formannskapet 19.11.19.
- Budsjettrapport formannskapet innstilling, drift.
- Budsjettrapport formannskapet innstilling, investeringer.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
	Kvæningen formannskap	
	Kvæningen kommunestyre	

Økonomiplan 2020 - 2023 med årsbudsjett for 2020.

Henvising til lovverk: Gammel Kommunelov §§ 44 – 47 og Ny Kommunelov §§ 14-3 – 14-5 (trer i kraft fra 01.01.20).

Administrasjonssjefens innstilling

Økonomiplan 2020 – 2023 med årsbudsjett for 2020.

1. Drift

Skattøret for 2020 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.

For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 3 c) bare på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglene for petroleum. I tillegg benytter kommunen seg av overgangsreglene til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. Esktl. § 11 første ledd. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Kvæningen kommune vedtatt i kommunestyret 31.10.2018 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. Esktl. § 10. Eiendomsskatten forfaller til betaling med fire terminer pr år.

Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2020.

Årsbudsjett/økonomiplan vedtas med følgende driftshovedtall/rammeområder:

Kap	Sektor	2020	2021	2022	2023
1	Sentraladministrasjon og politisk styring	16 368 452	17 364 073	17 356 838	17 589 625
2	Oppvekst og kultur	30 542 586	30 253 253	29 724 615	29 668 172
3	Helse og omsorg	54 959 397	54 401 807	54 365 282	54 667 603
4	Næring	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
6	Næring, utvikling, teknisk	10 876 383	10 432 608	10 444 095	10 495 842
7	Bygg og anlegg	13 879 023	14 006 272	14 085 451	14 123 257
8 og 9	Rammetilskudd, skatter, renter, avdrag og fellesområde	-127 625 841	-127 458 013	-126 976 281	-126 544 499

Detaljert fremstilling finnes i vedlegg, Budsjettversjonsrapport «Administrasjonssjefens forslag til driftsbudsjett 2020 til 2023».

Kommunale vann- og avløpsgebyrer har ingen økning for 2020.

Feiegebyret settes til 373,- + mva.

Renovasjonsavgift økes med 3 % og slamgebyr øker med 3,5 % i henhold til vedlagte oversikt fra Avfallsservice AS med renovasjonsgebyr til forbruker 2020.

I tillegg til det ordinære renovasjonsgebyret gjøres et påslag med 4 % for å dekke etterdrift på Navit fyllplass som Kvæningen kommune betaler ekstra for. Etterdrift ble fra 2012 belastet abonnentene slik det skal være for selvfinansierende tiltak.

Andre gebyr og betalingssatser har ingen økning. Unntatt fra dette er betalingssatser som reguleres av egne vedtak, som f.eks barnehagesatsene.

I 2020 gjøres ingen avsetning til disposisjonsfond.

Det foreslås kr 232 665,- til reserverte tilleggsbevilgninger for 2020.

Det gjøres endringer i driften på følgende måte for 2020:

Kap	Sektor	Konsekvens-justert budsjett	Administrasjonssjefens forslag til driftsbudsjett	Endringer
1	Sentraladministrasjon og politisk styring	16 502 037	16 368 452	133 585
2	Oppvekst og kultur	33 582 536	30 542 586	3 039 950
3	Helse og omsorg	56 809 397	54 959 397	1 850 000
4	Næring	0	1 000 000	-1 000 000
6	Næring, utvikling, teknisk	9 971 383	10 876 383	-905 000
7	Bygg og anlegg	13 379 023	13 879 023	-500 000
8 og 9	Rammetilskudd, skatter, renter, avdrag og fellesomr.	-128 541 741	-127 625 841	-915 900
Kontrollsum		1 702 635	0	1 702 635

2. Investeringer/finansiering

Kommunestyret vedtar følgende investeringsramme:

	2020	2021	2022	2023
Ordinære investeringer	3 700 000	5 870 000	15 120 000	30 000 000
Salg av bygg	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	3 200 000	5 870 000	15 120 000	30 000 000

Detaljert fremstilling finnes i vedlegg, Budsjettversjonsrapport «Administrasjonssjefens forslag til investeringsbudsjett 2020 til 2023».

Det søkes opptatt lån i 2020 på til sammen kroner 3 200 000,-.

Til viderefremstilling av lånemidler fra Husbanken søkes opptatt lån i år 2020 med til sammen 10 000 000,-.

Saksopplysninger

INNLEDNING

Vi sliter fortsatt med for høye driftsutgifter i forhold til de faste inntektene og 2020 blir også et utfordrende år for den økonomiske styringen av kommunen. Det har vist seg vanskelig å gjøre reelle og varige nedtrekk i det høye driftsnivået. Det kan ikke ventes vesentlig høyere inntekter i årene som kommer.

Innbyggertallet holder seg ganske stabilt men med en svak nedgang. I og med at vi har svakere befolknings-utvikling enn landsgjennomsnittet vil rammeoverføringene bli for lave til å dekke den generelle lønns- og prisstigningen. Hovedbudskapet er at: «Så lenge befolkningsutviklingen i kommunen er lavere enn landsgjennomsnittet vil vi stadig få mindre rammetilskudd – vi må derfor jevnt og trutt redusere». Dette budskapet må gjennomsyre alle budsjett- og planprosesser i kommunen, men det må tas hensyn til at sammensetningen av befolkningen endrer seg i retning av færre barn og unge, færre voksne og flere eldre.

Netto lånegjeld til egne investeringer var pr 01.01.19 kr 159 mill. Årets vedtatte låneopptak er på kr 65 mill. Netto lånegjeld ved utgangen av budsjettåret vil derfor etter fradrag for betalte avdrag være nesten kr 220 mill. Dette er en lånebelastning som er ca 122 % av sum driftsinntekter. Dette er en veldig høy gjeldsgrad. Kommuner som har vedtatt handlingsregler for dette legger seg på 80 % av sum driftsinntekter. Etter dette vil årlige utgifter til renter og avdrag de første årene ligg på kr 13,6 mill. Vi legger opp til å få etablert Helsehus i løpet av økonomiplanperioden. Dette vil medføre at vi må prioritere å redusere gjelda. I praksis vil det si at alle større ekstraintekter som kommer inn må brukes til å nedbetale gjeld.

Det foreslås ikke innføring av eiendomsskatt for boliger og fritidseiendommer ut fra politiske signaler om at dette ikke er et ønskelig tiltak.

DRIFTSBUDSJETT

I tråd med signalene i hele budsjettprosessen foreslås følgende endringer i driftsbudsjettet:

- Hovedsakelig legger vi opp til reduksjoner på de største enhetene:
  - Kvænangen b&u-skole der vi legger opp til mer effektiv drift i nytt skolebygg. Videre har eksterne aktører som vi samarbeider med (særlig Veilederkorpsset og regionsarbeidet) påpekt at vi har potensiale for å drive skole mer effektivt enn det vi gjør i dag. Ved KVBU hadde etatsleder møte med ledergruppa og tillitsvalgte angående innsparinger ved KVBU. Her ble mulige løsninger drøftet og synliggjort. Sammenslåing av trinn, 4 dagers skole og 1 SFO dag for de yngste klassene var noen av forslagene. Det må gjennomføres reduksjon av assistentstillinger og lærerstillinger får å komme ned på et akseptabelt nivå i budsjettet. Her jobbes det også med arbeidsavtalene til lærerne for å finne handlingsrom. Det ble oppfordret til å snu stener og komme med forslag til innsparinger. Det jobbes det videre med tydeliggjøring av tall og fakta.
  - Gargo sykehjem ved omlegging til mer hjemmebaserte tjenester istedenfor innleggelse på sykehjem. Gargo omfatter 3 avdelinger (sykestua, skjermet avd. og 2. etg.) samt kjøkken, vaskeri, aktivitør, leder og to merkantilt ansatte på støttefunksjoner som lønn, turnus, inntak av vikarer og vederlagsberegning. I kjølvannet av organisasjonsgjennomgangen kan det bli aktuelt å flytte noen av funksjonene til andre enheter, noe som vil medføre reduserte kostnader for Gargo, men ikke for kommunen som sådan. Når det gjelder bemanningen på avdelingene, er dagens turnus laget på bakgrunn av 25 plasser. Sykestua og skjerma avd. har 2 på på dag og ettermiddag, og kan ikke reduseres. I 2. etg. er det 13 plasser og 12 pasientrom, altså er to plasser på dobbeltrom. Kutt i 2. etg. forutsetter redusert antall sengeplasser. Vanlig størrelse på sykehjemsavdelinger ligger i dag på rundt 8 pasienter og vi legger dette til grunn for vår vurdering av kuttpotensiale. Turnus på papiret i dag er 4-3-1. I praksis har vi flere vakante stillinger, og uten særskilt behov for det, tas det ikke inn vikar i disse og ved fravær. Ved å redusere bemanningen til 3-2-1 kan vi spare ca. 1,6 mill. (inkl. tillegg og sosiale kostnader) på årsbasis. Dette innebærer en reduksjon fra 12,36 til 9,4 stillingshjemler. Ved flere pasienter/ekstra store pleie-/hjelpebehov, kan det bli nødvendig å ta inn ekstra bemanning. For øvrig har man i dag en stående ordre når det gjelder sykestua hvor pasientantallet kan variere sterkt, at når det er inne få pasienter, skal medarbeider nr. 2 tilby sin hjelp til øvrige avdelinger. Med kutt i andre etasje, blir det enda mer presserende at dette følges opp i praksis. Møte med avdelingssykepleier og tillitsvalgte vedr. kuttforslag og muligheter for redusert bemanning ble avholdt 30.11. For virkelig å kunne realisere målet om utsatt/ redusert behov for sykehjemsplass, slik at innbyggerne kan bo hjemme lengst mulig og man kan ha et kompakt og behandlingsrettet sykehjem for de med aller størst behov for medisinsk oppfølging og pleie, må vi få på plass omsorgsboliger som er universelt tilrettelagt for heldøgns omsorg, samt nattjeneste i hjemmesykepleien. Pr. i dag rykker nattevakt på Gargo ut til omsorgshyblene/leilighetene på Gargoflata. Ved økt behov for tjenester på natt, vil det være naturlig å se på et samarbeid mellom sykehjemmet og hjemmetjenesten, dette både ut fra en effektiv og hensiktsmessig bruk av ressursene, og fordi vi opplever store utfordringer med å rekruttere fagutdannet personale, da særlig sykepleiere. En videre omlegging av helse- og omsorgstjenestene forutsetter implementering av mer velferdsteknologi.
  - TU der vi følger opp RO-rapporten som konkluderte med at tjenestene kan effektiviseres. I HO-tjenesten registrerer vi at det er mange som viser til rapporten fra Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) etter gjennomgangen i TU som en dokumentasjon på at det kan spares minst ett årsverk. Dette er etter vår mening en forhastet og svært forenklet konklusjon som ikke styrker arbeidet med omstilling i enheten for å få til varig endring. Kommunestyret ble våren 2019 informert om hvordan man jobber med

oppfølging av rapporten. Vi har anlagt en bred tilnærming, da alt henger sammen - fra vedtaksgjennomgang til turnus til kompetanseheving til hjelp fra Habiliteringstjenesten til å jobbe mer forebyggende med utfordrende atferd hos enkeltbrukere. Målet er å få en faglig sterkere tjeneste og mindre utfordrende atferd, bedre arbeidsmiljø og mer effektiv ressursbruk. Vi har i høst ikke hatt kapasitet til å jobbe med dette pga. flere vakante stillinger og arbeidspress. Vi ser også at det kreves en dedikert tilstedeværende leder med motivasjon og kapasitet til å drive dette arbeidet framover, og ser at vi trenger hjelp utenfra til å ta oss videre. Det er planlagt møte med en privat aktør i november som skal vurdere hvordan de evt. kan bistå oss i en kortere periode. Etter RO sin gjennomgang er det truffet enkeltvedtak om tjenester til nye brukere som innebærer behov for mer ressurser. Enhetsleder og plasstillitsvalgt kan ikke se hvordan de skal greie å ta kutt i den størrelsesorden det her foreslås. Man trenger minst de ressursene man har til å fullføre oppfølgingen..

- Driftstilskudd fysioterapi reduseres fra hel til ½ stilling. At en liten kommune som Kvænangen har tre fysioterapeuter (to kommunale og hel driftsavtale med privat) kan framstå som mye. Det vi må huske på når vi vurderer om dette er mye ressurser eller ikke (og hvilke konsekvenser et kutt vil innebære) er følgende:
  - Kommunal fysioterapi har tilbud ved frisklivssentralen tre dager pr. uke. I realiteten er det de som pr. i dag driver frisklivssentralen. Folkehelsebarometeret viser at vi har over gjennomsnittet mange innbyggere som sliter med overvekt og livsstilssykdommer, og vi har en stor andel utenfor ordinært arbeidsliv (arbeidsledige og uføre- og alderspensjonister). Dette innebærer et stort behov for frisklivssentralens tilbud. I samarbeid med skolen har man utvidet tilbudet til å omfatte kurs for 10-klassinger for å forberede dem fysisk, mentalt og praktisk på tilværelsen som voksen/ hybelboer.
  - Frisklivssentralen brukes ikke bare til forebyggende trening. Fysioterapeutene sluser ut flere fra en-til-en behandling til Frisklivstreninger, også en del pasienter hvor de kombinerer egentrening hos fysio med friskliv. Å kutte ned på Friskliv betyr derfor økt behov for privat fysio.
  - Vi har som mål at flest mulig skal mestre hverdagslivet lengst mulig i eget hjem. I lys av dette blir forebygging, tidlig innsats og hverdagsrehabilitering viktig. Det beste og billigste for samfunnet og den enkelte, er å unngå at problemer oppstår (primærforebygging). De kommunale fysioterapeutene er tiltenkt en rolle i kartlegging og tiltaksplanlegging innen hverdagsrehabilitering og annen rehabilitering. En reduksjon av privat fysioterapeuts virksomhet vil medføre større behov for at kommunal fysio driver instituttbehandling, som igjen betyr mindre kapasitet til å jobbe forebyggende og å bistå hjemmetjenesten med hverdagsrehabilitering.
  - Private fysio har kun kurative oppgaver, dvs. pasientbehandlinger, og kan planlegge hele uka i god tid i forveien. Har de ikke fullt opp med pasienter, tas nye inn, og de kan mye lettere gi beskjed om når det tenkes at man vil få time hvis man står på venteliste. Det vanlige er også at private fysio jobber litt ekstra hvis det er lange ventelister, for å gi god service til befolkningen. Kommunen kan ikke forvente at kommunale fysio jobber ekstra.
  - En kommunal fysios arbeid i dag ift for noen år tilbake, er helt forskjellig. Tidsbruk til møter, dokumentering og annet skriftlig arbeid er kraftig økt. Mange nye arbeidsoppgaver er lagt til, blant annet Frisklivssentralen, koordinerende enhet/vurderings-team, ansvarsgruppemøter, IP-koordinator, hverdagsrehabilitering, velferdsteknologi, prosjekter. Dersom de kommunale fysioterapeutene skal ha flere pasienter inn for behandling 1-2 ganger pr. uke i uker/måneder, innebærer det mer låst arbeidstid som gjør at de ikke vil kunne bidra på samme måte som i dag i tverrfaglig arbeid osv.
  - Kommunal fysio har det fysioterapeutiske ansvaret for helsestasjon- og skolehelsetjenesten med oppfølging av barn, habilitering og rehabilitering hjemme og på Sykestua. Dette er lovpålagte oppgaver som ikke kan kuttes..
- Må øke 0,5 stilling bygg/plan slik at vi kan lyse ut hel stilling og får besatt den. Vi har ingen i stillingen som byggesaksbehandler. I dag er det bare lønnsmidler til en 50 % stilling.

Faglig og ressursmessig så er dette en uholdbar situasjon for NUT/kommunen. Dette er en viktig stilling, med blant annet utførelse av følgende hovedoppgaver: Byggesaksbehandling, behandle utslippstillatelser, sammen med driftsleder er stillingsinnehaver ansvarlig for oppfølging av vedlikehold på kommunale bygg og anlegg, ansvarlig for utleie av kommunale boliger, ansvarlig for tingforsikringer, saksforberedelse for politisk behandling, faglig veiledning for private aktører i henhold til Plan- og bygningsloven. Samt at det er en viktig stilling for det totale utviklingsarbeidet som avdelingen skal gjennomføre i kommunen. Av erfaring så vet vi at det vil bli umulig å rekruttere fagkompetanse i en 50% stilling. Ser man helhetlig på NUT, det arbeidsomfanget, mengden og det daglige arbeidspresset som er, så vil en reduksjon på 50% gi svært negative konsekvenser.

- 1 stilling oppvekst-kultur. Vi har mistet 1,5 årsverk innen kultur og oppvekstadministrasjon (saksbehandlerressurser) de siste årene. Dette er for mye og det er mange oppgaver vi nå ikke får utført. Dette må erstattes av 1 stilling. Vi rekker ikke å behandle tradisjonelle kultursaker, søknader om diverse støtte/kulturmidler, delta samarbeidsprosjekter, oppfølging museet, utredning av større saker og prosjekter (f.eks oppvekstsenter), utarbeide og følge opp retningslinjer, rutiner, mm. Må ha støttefunksjon for etatsleder i det videre utviklings- og planarbeidet i etaten. Dette må til for å kunne ha skriftlighet, dokumentasjon, struktur i etaten – da blir det enklere å jobbe og vi unngår avvik.
- Voksenopplæringa legges ned fra 1.august 2020. Fra denne datoen kjøpes tjenesten fra voksenopplæringa i Alta. Rektor ved Kvbu får ansvaret for å koordinere arbeidet med Alta kommune. Dette kan delegeres til inspektør. Fram til nedleggelse går voksenopplæringa med en stillingshjemmel. Deltakertallet på VO varierer fra år til år, og mange av de som har vært inne på introduksjonsprogrammet avslutter etter hvert sitt løp der.
- Godkjenning av scooterløypenettet, engangsbeløp på kr 0,5 mill er satt inn i 2020. Vi håper dette er tilstrekkelig, men det gjenstår en god del arbeid før denne saken er ferdig.
- Midler til omstillingsprosjektet, årlig kommunal egenandel på kr 1 mill settes av i driftsbudsjettet.
- Opprinnelig var det i økonomiplanen lagt opp til et kutt på kr 1 mill i sentraladministrasjonen samtidig som IT de siste årene har gått med kr 1 mill i minus. Vi prøver for 2020 å komme i havn uten å øke IT-budsjettet, men samtidig kan vi ikke ta det rammekuttet som var satt opp i forrige økonomiplan. Dette vil kreve en stram styring med IT-budsjettet. Vi har gått gjennom hva midlene på IT brukes til og det går kun til nødvendig drift, vedlikehold og løpende utgifter til det utstyret og de programmene vi har. Vi har kun det vi trenger av utstyr og programvare – det som normalt trenges for å drive en moderne kommune (se vedlagte oversikt). Fra 01.01.20 blir IT en del av det interkommunale NorIKT. Det legges ikke opp til at dette skal gi noe besparelse, i alle fall ikke i første omgang.
- De aller fleste enhetene i kommunen består av 0,5 – 2 ansatte og det er svært få av disse som har en endring av oppgaver som gjør at vi kan kutte kostnader. Unntak er Intro-tjenesten og Voksenopplæringen som vi begge velger å avvikle. De få intro-oppgavene som blir igjen kan ivaretas oppvekst-kulturkonsulent mens VO-tjenestene kan kjøpes fra andre.
- Innen barnevern blir det ved overgang til Alta en økning i lønnsutgiftene ved at vi går fra 2 til 3 ansatte i samarbeidet. Vi regner med at kvaliteten på arbeidet blir såpass mye bedre at vi budsjetterer med tilsvarende nedgang i tiltakskostnadene. Dette kan vise seg å bli vel optimistisk og det blir spennende å se effekten av dette skiftet.
- Videre er enkelte mindre reduksjoner og påplussninger satt inn der vi ser at det er nødvendig å gjøre dette.
- Tiltaket i 2019 om utredning av oppvekstsenter i Indre Kvæningen videreføres på samme måte ved at det settes av kr 100 000 og bruk av disposisjonsfond.

- Regionrådet legger fram 2 alternativer der de ber om en økning fra kommunene dersom vi skal fortsette med dagens aktivitetsnivå i studiesenteret.

INVESTERINGSBUDSJETT

Det blir ingen store investeringer i 2020, men vi starter med forprosjekt Helsehus og legger opp til byggeperiode 2021-23 med større investeringer og låneopptak disse årene. Helsehus skal gi et mer samlet og bedre integrert tilbud til brukerne og samtidig legge til rette for mer samordnet drift.

Det er i anbudsutlysning senhøstes 2019 bedt om tilbud på en konseptvalgutredning som kan danne grunnlag for beslutning om videre prosess når det gjelder framtidige bygg i helse og omsorg. Bakgrunnen for oppdraget er Kvænangen kommunestyre sitt vedtak om «*gjennomgang av eksisterende struktur/tilbud/bygg innen helse. Dette med tanke på tilrettelegging for framtidige behov og omstillinger*» (18.12.18). Konseptvalgutredningen forutsetter å belyse:

- a) Vurdering av eksisterende bygg innen helse og omsorg i forhold til framtidige behov, egnethet, Husbankens krav til standard og teknisk tilstand.
- b) Vurdering av konsekvenser og kostnader ved fortsatt bruk av eksisterende bygningsmasse. Kostnadsanslag for hva fortsatt bruk av eksisterende bygningsmasse vil kreve av renovering/ombygging. Hvis sykehjemmet skal renoveres, må tilbudet omfatte et forslag på hvordan man ser for seg at pasientene skal ivaretas i anleggsperioden og kostnadene forbundet med dette.
- c) Behov for ny bygningsmasse og plassering sett i forhold til blant annet framtidige behov, behov for samlokalisering og tilgang på personell.
- d) Vurdering av gevinster ved nybygg.
- e) Belyse hvilke anskaffelsesprosedyrer som anbefales ved nytt bygg.

I investeringsbudsjettet er det for 2020 satt av kr 1,5 mill. til utredning av det alternativet som velges på bakgrunn av konseptvalgutredningen og for de påfølgende årene er det satt av 50 mill. til investeringer i helsebygg. Dette anslaget er på nåværende tidspunkt forbundet med stor usikkerhet.

Momenter fra vedtatte planer og HROS er vurdert og aktuelle tiltak er tatt med i investeringsoversikten, enten som valgte eller ikke-valgte tiltak.

For tiltakene i arealplanen har vi kun lagt inn i økonomiplanen de boligfeltene der det er press for å bygge. De andre (Omsnes, Jøkelfjord, Kvænangsbotn) er ikke tatt inn. Vi må område-regulere hyttefeltene i Sandnesdalen og Mikaltind før det kan detaljreguleres. Honka hyttefelt skal reguleres av Statsskog. Næringsbebyggelse inngår som en del av sentrumsplanen i Burfjord. Grustak i Jøkelfjord blir en privat reguleringsplan. Grustak i Badderer er kommunalt, men er ferdig finansiert. Det er ikke klare tiltak i havnene på Spildra og i Seglvik slik at det er ikke noe som er klart for økonomiplanen. Nærmiljøanlegget ved Kvbu inngår i prosjektet ifm uteområdet til skolen.

UTFORDRINGER

Ut fra virksomheten og resultatene for 2018 (og så langt i 2019) og utfordringene videre bør vi framover fortsette å legge vekt på følgende:

- a) **Redusere driftsnivået og tilpasse oss de økonomiske rammene.** Vi har i dag et for høyt driftsnivå. Hovedsakelig skyldes dette reduserte rammer grunnet svak befolkningsutvikling. Vi må ha et driftsnivå der utgiftene ikke overstiger de faste inntektene. Vi tar ned driftsnivået på enkelte tradisjonelle enheter for å skaffe oss økonomisk handlingsrom slik at vi kan ta inn nye pålegg som kommer (f.eks kommunepsykolog og dagsenter). Vi må også redusere bemanningen for å ta høyde for økte renter og avdrag. Selv om vi nå har høy gjeld legger vi opp til å gå videre med investering i nytt Helsehus. Vi burde også stilt oss slik at vi klarte å redusere bemanningen såpass mye at vi kunne bruke mer av inntektene til investeringer, vedlikehold og kompetanseoppbygging.

- b) ***Styrke planarbeidet og tilrettelegge for nærings- og befolkningsutvikling.*** Vi må ha gode planer, både på overordnet-, etatsnivå og temaer/mindre områder. Å komme i gang med kommuneplanens samfunnsdel må prioriteres. Dette vil avklare hva vi skal satse på framover og gjøre det lettere å ta valg. Videre vil selve planprosessene gi mer demokratisk medvirkning fra kommunens innbyggere. Om næringsutvikling er det å håpe at vi får de forventede resultatene fra Omstillingsprosjektet.
- c) ***Gjennomgang av organisasjonen for å få på plass en ressurseffektiv organisasjon og fokus på kvalitet på tjenestene og utvikling av dem.*** Vi har dyr drift på noen kommunale tjenester uten at dette nødvendigvis gir høyere kvalitet på dem. Noen enheter har for få ressurser. Det ser også ut til at kommunen bør organiseres på en annen måte. Beslutninger bør gjennomgående tas på lavere plan og organisering både av fellestjenester og innen etatene bør ses på. Kompetanse på kvalitet, faglighet, utvikling og planlegging må styrkes. Digitalisering av flest mulig tjenester er en viktig del av dette.
- d) ***Bedre rekrutteringen til en del fagområder, særlig innen helse og omsorg.*** For å kunne levere lovpålagte tjenester i helse må vi benytte oss av dyre vikarer, særlig for sykepleiere og leger.
- e) ***Fokus på arbeidsmiljøet og fortsatt arbeid for å redusert sykefraværet.*** Selv om vi er inne i en lengre periode med lavere sykefravær nå, må vi ha fokus på dette. Erfaringer både fra oss selv og andre viser at det fort går opp igjen om vi ikke har det.
- f) ***Må ha et godt verktøy for rapportering og styringsinformasjon til politiske organer.*** Tertial-rapportene vi nå har lagt oss på ser ut til å fylle dette på en god måte. Dette må kobles videre sammen med en langsiktig og god budsjettprosess som starter allerede i juni og sikrer både bred medvirkning og god gjennomgang av sakene.

PLANLEGGING OG UTVIKLING AV KOMMUNEN

Det må legges mer vekt på planlegging og utvikling av hele kommunen. Vi må få på plass planer som omfatter hele virksomheten og der den overordnede samfunnsdelen av kommuneplanen er viktigst. Videre er det viktig at kommunen er tilstrekkelig dimensjonert til å tenke framover med utvikling og ikke kun bruke all tid på å avgjøre løpende småsaker. Når man kan satse på utvikling vil det gi bedre tjenester til innbyggerne og vi kan klare å levere billigere tjenester. Eksempler på dette er at omlegging fra sykehjem til hjemmebasert tjeneste burde begynt tidligere, vi kunne tatt ned på skoledriften tidligere og lagt om tjenestene ut fra endrede behov. Utvidelse med ruskompetanse i psykisk helse er et eksempel på det siste.

For å få til dette er det viktig at ledelsen i kommunen er tilstrekkelig dimensjonert. Dette gjelder særlig sentraladministrasjonen, etatsledelsene og plankompetansen. Alle disse leddene må få tilstrekkelig med tid til planarbeid. Sentraladministrasjonen hos oss er dimensjonert lavt og burde vært noe øket. Vi kjenner ikke til noen andre kommuner som har mindre bemanning enn oss (se nedenstående beskrivelse fra Loppa kommune). Etatsledelsene hos oss er også marginale og bør i både helse og oppvekst få noe stabsressurser. Det som åpenbart må endres er at etatslederne frigjøres fra deler av personalarbeidet. I andre kommuner ivaretas så å si alt av det spesialiserte personalarbeidet av personalsjef/personalrådgiver.

Så langt i arbeidet med organisasjonsutvikling ser det ut til at de kommer til samme konklusjon som dette.

Loppa kommune (litt mindre enn oss): Rådmann og personalrådgiver 2 årsverk, servicekontor 3,2 årsverk, IT 2 årsverk, økonomi 3 årsverk (kasse) og 1 årsverk (lønn). Agenda Kaupang gikk gjennom organisasjonen deres og påpekte at det var riktig organisering, men de er sårbare og burde hatt 2 årsverk til.

Vurdering

Selv om det er lagt inn store kutt på noen enheter, er dette et stramt budsjett jevnt over for alle. Strengt tatt burde man justert opp poster til materiell, utstyr o.a. jevnt over i alle enheter slik at

de fikk kompensert for prisstigningen. Dette har vi ikke rom for og det medfører at man får det litt knappere neste år enn det har vært i år.

Det blir utfordrende å få til de store endringene i skole og sykehjem som vi legger opp til. I helse sliter vi både med å få tak i fagpersoner og ha tilstrekkelig med heldøgns omsorgsboliger. Vi prioriterer det sterkt fordi vi ser at denne omleggingen må til for å få frigjort midler til investeringer o.a for å få en mer moderne eldreomsorg.

På skole vil vi også slite. Generelt sett er det tungt for alle å endre måten å gjøre ting på og for noen kan det nok oppleves at ny hverdag blir tyngre fordi vil skal levere tjenestene med færre ansatte. Vi ser også her at vi kommer til å få en overtallighetsproblematikk. Det er for få som er nært pensjonsalder i forhold til hva vi må redusere, samtidig som det er få andre aktuelle stillinger i kommunen å omplasseres til. Vi håper dog å klare denne prosessen uten å måtte gå til oppsigelser.

Vedlagt følger

- Budsjettversjonsrapport Administrasjonssjefens forslag til økonomiplan 2020 – 2023 med årsbudsjett for 2020 datert 01.11.19.
- Budsjetttrundskriv av juni 2019 som beskriver budsjettprosessen og styringssignaler.
- Innspill fra etater og enheter ved gjennomgangen i juni – august samt tilhørende vedtak i formannskapet og hovedutvalgene.
- Oversikt fra Avfallsservice AS med renovasjonsgebyr til forbruker 2020.
- Oversikt over IT-systemene.
- Henvendelse fra regionrådet om budsjett for 2020.

Budsjettversjonsrapport: Administrasjonssjefens forslag til driftsbudsjett 2020 til 2023 pr 1/11-19

	2020	2021	2022	2023
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	1 702 635	1 702 635	1 702 635	1 702 635
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	175 000	549 439	1 309 016	2 973 191
Valgte driftstiltak	-1 877 635	-2 252 074	-3 011 651	-4 675 826
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0
Valgte tiltak				
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	175 000	549 439	1 309 016	2 973 191
<i>Administrasjonssjefens forslag til Investeringsbudsjett 2020 til 2023 pr 1/11-19</i>	<i>175 000</i>	<i>549 439</i>	<i>1 309 016</i>	<i>2 973 191</i>
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	0	450 000	700 000	700 000
<i>Kommunestyret Utredning av oppvekstsenter ved bruk av disposisjonsfond 100.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Renteøkning i økonomiplanen fra 2021</i>	<i>0</i>	<i>450 000</i>	<i>700 000</i>	<i>700 000</i>
POLITISK STYRINGSORG OG SENTRALADMINISTRASJON	-133 585	1 850 164	2 568 432	3 336 650
<i>Forventet pris- og lønnsvekst perioden 2021 til 2023</i>	<i>0</i>	<i>1 364 091</i>	<i>2 257 165</i>	<i>2 906 921</i>
<i>Ikke utgifter til valg i 2020 eller 2022</i>	<i>-102 250</i>	<i>0</i>	<i>-102 250</i>	<i>0</i>
<i>reserverte tilleggsbevilgninger øk plan 2020 til 2023</i>	<i>232 665</i>	<i>350 073</i>	<i>277 517</i>	<i>293 729</i>
<i>Vakant stilling sentraladministrasjon 2020</i>	<i>-400 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Økning driftstilskudd til Regionråd/NTSS</i>	<i>56 000</i>	<i>56 000</i>	<i>56 000</i>	<i>56 000</i>
<i>Økning godtgjøring til folkevalgte</i>	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>
OPPVEKST OG KULTUR	-3 039 950	-3 691 527	-4 391 527	-4 591 527
<i>For mye budsjettert refusjon elever fra andre kommuner</i>	<i>500 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>
<i>Innsparing vakant stilling barnehagen</i>	<i>-200 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Innstramming arbeidstidsavtale lærere</i>	<i>-300 000</i>	<i>-600 000</i>	<i>-600 000</i>	<i>-600 000</i>
<i>Legge ned VO, kjøp av tjenester isteden</i>	<i>-300 000</i>	<i>-300 000</i>	<i>-300 000</i>	<i>-400 000</i>
<i>Reduserte utgifter introduksjonsprogrammet</i>	<i>-1 030 000</i>	<i>-1 300 000</i>	<i>-1 900 000</i>	<i>-1 900 000</i>
<i>Sammenslåing alle trinn, unntatt 1. og 10.</i>	<i>-1 300 000</i>	<i>-1 400 000</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 600 000</i>
<i>100 % konsulent oppvekst og kultur, delvis finansiering ved at 50 % intro-kons avvikles</i>	<i>390 050</i>	<i>308 473</i>	<i>308 473</i>	<i>308 473</i>
<i>4 dagers uke 1. - 4. trinn</i>	<i>-800 000</i>	<i>-800 000</i>	<i>-800 000</i>	<i>-800 000</i>
HELSE OG OMSORG	-1 850 000	-2 750 000	-3 250 000	-3 250 000
<i>Bakvakt tillegg for leger</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>
<i>Dagsenter for hjemmeboende eldre med oppstart 1. mars 2020</i>	<i>300 000</i>	<i>425 000</i>	<i>425 000</i>	<i>425 000</i>
<i>Ikke lenger kjøp av pasienttjenester fra private</i>	<i>-1 275 000</i>	<i>-1 275 000</i>	<i>-1 275 000</i>	<i>-1 275 000</i>
<i>Reduksjon Gargo, mer hjemmebaserte tjenester</i>	<i>-1 475 000</i>	<i>-2 500 000</i>	<i>-3 000 000</i>	<i>-3 000 000</i>
<i>Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>
<i>TU, oppfølging av RO-rapporten</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>
<i>Økt bemanning hjemmesykepleie, dagvakt helg</i>	<i>275 000</i>	<i>275 000</i>	<i>275 000</i>	<i>275 000</i>
<i>Økt stilling som systemansvarlig i HO med 20 %</i>	<i>125 000</i>	<i>125 000</i>	<i>125 000</i>	<i>125 000</i>
<i>50 % kommunepsykolog</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>
<i>50 % reduksjon driftstilskudd privat fysioterapeut</i>	<i>-200 000</i>	<i>-200 000</i>	<i>-200 000</i>	<i>-200 000</i>
LÅN OG TILSKUDD	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
<i>Kommunal årlig egenandel omstillingsprosjektet i Kvæningen</i>	<i>1 000 000</i>	<i>1 000 000</i>	<i>1 000 000</i>	<i>0</i>

NÆRING, UTVIKLING OG TEKNISK	905 000	305 000	305 000	305 000
<i>Energi- og klimaplan, kjøp av konsulenttenester i samarbeid med Nord-Troms</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Godkjenning skuterløypenettet</i>	<i>500 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Økt stilling byggesaksbehandler med 50 %</i>	<i>305 000</i>	<i>305 000</i>	<i>305 000</i>	<i>305 000</i>
BYGG OG ANLEGG	500 000	500 000	500 000	500 000
<i>Økte kostnader til drift av nytt skolebygg og idrettshall</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>
FELLESOMRÅDE	740 900	84 289	-443 556	-1 675 949
<i>Redusert integrasjonstilskudd fra IMDI</i>	<i>840 900</i>	<i>1 681 100</i>	<i>1 970 500</i>	<i>1 970 500</i>
<i>Vekst i frie inntekter 2021 til 2023</i>	<i>0</i>	<i>-1 496 811</i>	<i>-2 314 056</i>	<i>-3 546 449</i>
<i>Økt inntekt eiendomsskatt nye master gjennom Kvæningen</i>	<i>-100 000</i>	<i>-100 000</i>	<i>-100 000</i>	<i>-100 000</i>
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	0	0	0	0
<i>Kommunestyret Innsparing i økonomiplanen for 2020-2022 for helse 2019</i>	<i>-1 100 000</i>	<i>-1 230 000</i>	<i>-1 230 000</i>	<i>-1 230 000</i>
<i>Kommunestyret Innsparing i økonomiplanen for 2020-2022 for oppvekst 2019</i>	<i>-2 600 000</i>	<i>-2 600 000</i>	<i>-2 600 000</i>	<i>-2 600 000</i>
<i>Kommunestyret Innsparing i økonomiplanen for 2020-2022 for sentraladministrasjonen 2019</i>	<i>-1 000 000</i>	<i>-1 600 000</i>	<i>-1 600 000</i>	<i>-1 600 000</i>
<i>Vekst i frie inntekter 2020 til 2022</i>	<i>-1 496 811</i>	<i>-2 314 056</i>	<i>-3 546 449</i>	<i>-3 546 449</i>
POLITISK STYRINGSORG OG SENTRALADMINISTRASJON	0	0	0	0
<i>Kommunestyret Avsatt til reserverte tilleggs bevilgninger i planperioden</i>	<i>737 257</i>	<i>1 472 465</i>	<i>1 886 135</i>	<i>1 886 135</i>
<i>Tilskudd til arrangering av eldredagen</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>	<i>15 000</i>
OPPVEKST OG KULTUR	0	0	0	0
<i>For lite budsjettet kjøp av PP-tjenester fra Alta kommune</i>	<i>90 000</i>	<i>90 000</i>	<i>90 000</i>	<i>90 000</i>
HELSE OG OMSORG	0	0	0	0
<i>Forsikring/drift/vedlikehold av bussen Ut på tur</i>	<i>35 000</i>	<i>35 000</i>	<i>35 000</i>	<i>35 000</i>
<i>Ikke forlengelse fysio driftstilskudd</i>	<i>-400 000</i>	<i>-400 000</i>	<i>-400 000</i>	<i>-400 000</i>
<i>Opptrapping av velferdsteknologi</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>
<i>Rekrutterings- og beholdetiltak helsepersonell</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>
<i>Svikt i salg av sykehjemsopphold nabokommuner</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>	<i>500 000</i>
<i>Økt kostnad vakttillegg for ordinær legevaktordning</i>	<i>150 000</i>	<i>150 000</i>	<i>150 000</i>	<i>150 000</i>
<i>Økt tilskudd til krisesenteret for Tromsø og omegn</i>	<i>25 000</i>	<i>25 000</i>	<i>25 000</i>	<i>25 000</i>
<i>Økte kostnader til sosialhjelp</i>	<i>130 000</i>	<i>130 000</i>	<i>130 000</i>	<i>130 000</i>
<i>Økte utgifter til leie av trygghetsalarmer</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>
BYGG OG ANLEGG	0	0	0	0
<i>Ikke rduserte driftskostnader da salg av Kjækan skolebygg ikke realisert i 2019</i>	<i>206 360</i>	<i>206 360</i>	<i>206 360</i>	<i>206 360</i>

Budsjettversjonsrapport: Administrasjonssjefens forslag til investeringsbudsjet 2020 til 2023 pr 1/11-19

	2020	2021	2022	2023
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov nye tiltak	17 575 000	5 370 000	15 120 000	30 000 000
Sum fond	0	0	0	0
Sum overført fra drift	0	0	0	0
Sum lån	-3 200 000	-5 320 000	-15 120 000	-30 000 000
Sum tilskudd	0	0	0	0
Sum annet	-14 375 000	0	0	0
Netto finansiering nye tiltak	0	50 000	0	0
Sum renter og avdrag beregnet drift	175 000	549 439	1 309 016	2 973 191
Sum andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Netto driftskonsekvenser	175 000	549 439	1 309 016	2 973 191
Valgte tiltak				
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	1 450 000	370 000	120 000	0
<i>Ny tjenestebil TU - Tjenester for utviklingshemmede 2019</i>	450 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	50 625	99 563	97 313	95 063
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Renovering av utleieboliger</i>	200 000	250 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	12 500	37 125	48 750	47 750
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Renovering C og D-Fløy på Gargo Sykehjem inkl. teknisk rom</i>	400 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	25 000	49 250	48 250	47 250
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Rådhuset. renovering av utvendig fasade</i>	150 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	9 375	18 469	18 094	17 719
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Støydemping i Burfjord Barnehage</i>	100 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	6 250	12 313	12 063	11 813
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Universiell utforming inngangspartier Lukas og Gargo</i>	0	120 000	120 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	4 500	13 388	17 626
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Utskifting av brannsentral på Rådhuset</i>	150 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	5 625	11 109	10 922	10 735
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
Usorterte tiltak	16 125 000	5 000 000	15 000 000	30 000 000
<i>Estraordinær nedbetaling av gjeld pga tippemidler fra Fylkeskommunen</i>	14 375 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Forprosjekt bygg i helse og omsorg - oppfølging av ekstern utredning</i>	1 500 000	5 000 000	15 000 000	30 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	56 250	298 594	1 042 032	2 707 345
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Ombygging i hybelhuset ifbm etablering av dagsenter</i>				

	250 000	0	0	0
Renter og avdrag	9 375	18 516	18 204	17 890
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	0	0	0	0
ATV med utstyr for skogbrann/oppgradering av eldre og utrangert utstyr 2019	0	0	200 000	0
Renter og avdrag	0	0	9 375	18 469
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Avhending av Ravelsnes kai Spildra - saneringskostnader	0	0	450 000	0
Renter og avdrag	0	0	50 625	99 563
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Badestol til sykestua 1. etasje Gargo 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Forbedring av mobildekning innenfor Gargo (svært dårlig mobildekning i hele bygget, farlig/uheldig ifbm AMK og legevakt henvendelser) 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Forlengelse av vannledning fra Sekkemo til Kjøllefjord	0	0	0	1 200 000
Renter og avdrag	0	0	0	45 000
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Forlengelse av vannledning fra Sekkemo til Klubben	0	0	1 600 000	0
Renter og avdrag	0	0	60 000	118 500
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
GARDEROBE BRANNSTASJON	0	60 000	0	0
Renter og avdrag	0	3 750	7 388	7 238
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Kjøp av ny steamkjele driftsavdelingen	0	250 000	0	0
Renter og avdrag	0	15 625	30 782	30 156
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Klargjøring av kommunale boligtomter i allerede regulerte felt	0	0	150 000	150 000
Renter og avdrag	0	0	5 625	16 734
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering av fiber på Spildra 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering av inventar og utstyr til legekontoret 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering av WiFi og TV signal anlegget på Gargo 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering pasientvarslingsanlegg/overfallsalarm 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Opprusting av informasjon/rasteplasser. Kommunal egenandel	0	0	250 000	0
Renter og avdrag	0	0	28 125	55 313
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0

Renovering av gammelmoloen i Seglvik med kommunal egenandel 500 000,- og resten avsatte midler fra kystverket	0	0	0	1 197 000
Renter og avdrag	0	0	0	11 750
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Renovering av teknisk rom- Fløy C-Gargo	150 000	0	0	0
Renter og avdrag	9 375	18 469	18 094	17 719
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Skifte av taktekke. Stormveien 22,24 og 26	0	250 000	0	0
Renter og avdrag	0	15 625	30 782	30 156
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Skogrydding/sti ved Gargo - kommunal egenandel	0	150 000	0	0
Renter og avdrag	0	16 875	33 188	32 438
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Tankbil med slukke vann for brannberedskap	0	0	1 000 000	0
Renter og avdrag	0	0	46 875	92 344
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Utbedring Burfjord industrikai	0	5 000 000	5 000 000	0
Renter og avdrag	0	187 500	557 813	734 376
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Utvidelse av kirkegård Nordstraumen: 300 000 2019	0	300 000	0	0
Renter og avdrag	0	5 250	18 394	25 874
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Usorterte tiltak	0	0	0	0
Boligfelt Sætra syd, tilpasning gammel plan	0	1 000 000	0	0
Renter og avdrag	0	37 500	74 063	72 813
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Burfjord sentrum med utvidelse, revidering reguleringsplan	125 000	125 000	0	0
Renter og avdrag	4 688	13 945	18 358	18 046
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Innkjøp av ultralydapparat legekantoret	100 000	0	0	0
Renter og avdrag	6 250	12 313	12 063	11 813
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Kultur- og sentrumsarena	2 000 000	6 000 000	2 000 000	0
Renter og avdrag	125 000	621 250	1 105 000	1 206 250
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Ombygging resepsjon Legekantoret	75 000	0	0	0
Renter og avdrag	4 688	9 235	9 047	8 859
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Områderegulering hyttefelt, Mikkaltind og Sandnesdalen	0	0	200 000	200 000
Renter og avdrag	0	0	7 500	22 313
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Områderegulering Navit og Sørstraumen	0	0	0	400 000
Renter og avdrag	0	0	0	15 000
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Parkering/Søppel/Toalett fasiliteter, Friluftsliv, utfartsårer og scooterløyper	0	200 000	200 000	200 000
Renter og avdrag	0	12 500	37 125	61 250
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Parkering/Søppel/Toalett fasiliteter, Opplevelsesnæring/E6	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Renter og avdrag	0	62 500	185 625	306 250

Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0

Budsjettrundskriv til etatslederne

Økonomiplan 2020 – 2023 med årsbudsjett 2020

Budsjettprosess: Legge opp til en prosess med bred involvering i etater og enheter der man er innom politisk behandling midt i for å få signaler. Hovedbudskapet er: *«Så lenge befolkningsutviklingen i kommunen er lavere enn landsgjennomsnittet vil vi stadig få mindre rammetilskudd – vi må derfor jevnt og trutt redusere».*

1. Klargjøring:

- a) Fremdrifts-/tidsplan:
  - i. Oppstartsmøte ledergruppa mandag 3/6 kl 1200-1500.
  - ii. Møte med enhetslederne fredag 14/6 kl 0900 – 1200, presentasjon av budsjettprosessen.
- b) Må ta høyde for sparevedtak i år som vi ikke klarer å følge opp.
- c) Må ta hensyn til rammene i den vedtatte økonomiplanen:
  - i. Sentraladministrasjonen, reduksjon med kr 1 mill.
  - ii. Etat for helse og omsorg, reduksjon med kr 1,1 mill.
  - iii. Etat for oppvekst og kultur, reduksjon med kr 2,6 mill.
  - iv. Etat for næring, utvikling og teknisk, ingen reduksjon.
- d) Hente inn momenter fra planer, ROS-analysen, mm.
- e) Folkehelseoversikten brukes som grunnlagsdokument.
- f) Kommer vi til å få de økte inntektene som er vedtatt i årets budsjett?
- g) Grov prognose nå er at vi får samme beløp i 2020 som vi fikk i 2019. Endelige tall er ikke klare før statsbudsjett i starten av oktober.
- h) Beregning av lønnsoppgjør til høsten/lønnsøkning (egen budsjettpost som fordeles når lønnsoppjøret er ferdig).
- i) Hva kan hentes med mer digitalisering/effektivisering?
- j) Foreløpige signaler fra administrasjonssjef:
  - i. Kutt på de største enhetene; Kvbu (mer effektiv drift i nytt skolebygg), Gargo (omlegging fra inne til ute) og TU (oppfølging av RO-rapporten).
  - ii. Må øke 0,5 stilling bygg/plan og 1 stilling oppvekst-kultur.
  - iii. IT-budsjettet må økes med kr 1 mill og vi må legge opp til at mer av IT-kostnadene tas i etatene der de aktuelle programmene brukes.
- k) Holde seg til kommunens handlingsregel (2,5 % netto driftsresultat, 10 % av driftsinntektene avsatt på disposisjonsfond og 25 % egenandel på alle investeringer).

2. Budsjettrundskriv til etatslederne juni og analyse i etatene. Enhetslederne får frist til 31/8 for å levere til etatsleder.

- Lønnsarkene for alle enhetene må klargjøres først.
- Alle enhetene skal: *«Snu alle steiner og beskriv konsekvensene dersom grepet gjennomføres».*
- Hvilke områder kan endres?
  - i. Finne frem til områder som skal skaleres ned. Lovpålagt opp mot det som ikke er lovpålagt?
  - ii. Analyse av tjenestetilbudet: hva er minimum? Beskrive tjenestetilbudet.
  - iii. KOSTRA-tall som grunnlag for prioriteringer, sammenligne oss med andre kommuner, bruke Kommunebarometeret.
  - iv. Demografi (alderssammensetning i de ulike aldersgruppene – flere eldre? Flere barn?)
  - v. Etatenes behov.
  - vi. Oversikt over tjenestetilbud og finansiering: Lage en oversikt over hva den enkelte etat har av tjenester og hvordan disse er tenkt finansiert (beregne inntekter/utgifter). Hvilke tjenester er høyt prioritert, hvem er lavere prioritert? Hvilke tjenester er nødvendige og ikke?
  - vii. Enighet om hvor kuttene skal tas – hva er handlingsrommet på hver enhet/etat?
- Gjennomgang i enhetene må involvere alle ansatte og tillitsvalgte. Først en prosess der leder med evt arbeidsgruppe inkl tillitsvalgt eller kun med tillitsvalgt, deretter info på pers-møte.

3. Orientering i kommunestyret 20/6 om prognosen, kjente større utfordringer og selve prosessen.

4. **Politisk behandling i september** (formannskap og hovedutvalg), der politikerne gir retningslinjer for hva vi skal analysere videre.
  - Budsjettendrøftingsnotat: Utvikling over tid, KOSTRA-tall, kommunebarometer, beregning av omstillingsbehov, forslag til tiltak, nedtak utgifter, inntekter (f.eks. eiendomsskatt), etablere nye tilbud? – få frem et godt grunnlag for drøfting og diskusjon i politiske utvalg.
5. **Ny administrativ behandling** fram til 23/10 da formannskapet overtar behandlingen.
6. **Formannskapets innstilling** 20/11.
7. **Vedtak i kommunestyret** 11/12.
8. **Utfordringer.** Ut fra virksomheten og resultatene for 2018 og utfordringene videre bør vi framover fortsette å legge vekt på følgende:
  - a) **Styrke planarbeidet og tilrettelegge for nærings- og befolkningsutvikling.** Vi må ha gode planer, både på overordnet-, etatsnivå og temaer/mindre områder. Å komme i gang med kommuneplanens samfunnsdel må prioriteres. Dette vil avklare hva vi skal satse på framover og gjøre det lettere å ta valg. Videre vil selve planprosessene gi mer demokratisk medvirkning fra kommunens innbyggere. Om næringsutvikling er det å håpe at vi får de forventede resultatene fra Omstillingsprosjektet.
  - b) **Gjennomgang av organisasjonen for å få på plass en ressurseffektiv organisasjon og fokus på kvalitet på tjenestene og utvikling av dem.** Vi har dyr drift på noen kommunale tjenester uten at dette nødvendigvis gir høyere kvalitet på dem. Noen enheter har for få ressurser. Det ser også ut til at kommunen bør organiseres på en annen måte. Beslutninger bør gjennomgående tas på lavere plan og organisering både av fellestjenester og innen etatene bør ses på. Kompetanse på kvalitet, faglighet, utvikling og planlegging må styrkes. Digitalisering av flest mulig tjenester er en viktig del av dette.
  - c) **Bedre rekrutteringen til en del fagområder, særlig innen helse og omsorg.** For å kunne levere lovpålagte tjenester i helse må vi benytte oss av dyre vikarer, særlig for sykepleiere og leger.
  - d) **Fokus på arbeidsmiljøet og fortsatt arbeid for å redusert sykefraværet.** Selv om vi er inne i en lengre periode med lavere sykefravær nå, må vi ha fokus på dette. Erfaringer både fra oss selv og andre viser at det fort går opp igjen om vi ikke har det.
  - e) **Må ha et godt verktøy for rapportering og styringsinformasjon til politiske organer.** Tertial-rapportene vi nå har lagt oss på ser ut til å fylle dette på en god måte. Dette må kobles videre sammen med en langsiktig og god budsjettprosess som starter allerede i juni og sikrer både bred medvirkning og god gjennomgang av sakene.
9. **Momenter som berører budsjettet:**
  - a) Arkivtilsyn 6/6 påpekte at bemanningen på Servicekontoret er for lav, Arkivverket sa at de «har ikke vært borte i så lav bemanning i noen kommune».
  - b) Økt rentebelastning fra og med 2020, økning på Kvbu-bygget, samt uteområde og inventar. I tillegg til det som står i budsjettet vil rentebelastningen øke med kr (ettersendes så snart det er klart).
  - c) Scooterløyper, ett årsverk gjenstår før hele grunnlaget er klart. Må gjøres innen 2021.
  - d) AAP-endringene med reduksjon fra 4 til 3 år, hvis 3 personer rammes blir det ekstrautgift på kr 200 000 (skal kompenseres i rammetilskuddet).
  - e) 12 øremerkede tilskudd innlemmes i rammetilskuddet. Bl.a Husbanken (etablering og tilpasning av bolig) flyttes til rammetilskuddet, minus kr 480 000 (fikk før kr 600 000 – nå er utregningen kr 120 000).
  - f) Skjønnstilskudd, fikk i 2018 ca kr 3 mill, får kr 2,5 mill i 2019, blir nok redusert også neste år med kr 0,5 mill.
  - g) Konesjonskraft, for tiden er kraftprisene så lave slik at forutsetningen i budsjettet neppe nås.
  - h) Det blir også utdeling fra Havbruksfondet i 2019, men under 20 % av det det var i fjor.
  - i) Generell eiendomsskatt vil ikke bli foreslått fordi vi anser at det ikke er politisk ønske om dette. Evt potensiale i 2020 anslås til kr 2 mill (inntekter på kr 2,5 mill minus taksering med kr 0,5 mill).

Budsjettprosess Sentraladministrasjonen august 2019

Referat fra møte med IT om budsjett 2020 den 08.09.19.

Følgende møtte: Jim Hansen, Bjørn Ellefsæter og Lene Paulsen fra FFO.

Det viktigste er å lage et oversiktlig dokument som forklarer hva vi må ha av IT for å drive en moderne kommune. Det må skapes forståelse for dette på politisk nivå.

Jim utarbeider oversikt over hvilke systemer vi har i samarbeid med Bjørn og andre - hvorfor vi har dem, hva de er/tjenester, kostnader ved dem, oversikt driftsavtaler, mm.

IT-anskaffelser må koordineres med IT. Det har noen ganger vært problemer med manglende integrasjon, må være obs på det.

Fordeling IT-utgifter mellom A123/A124 og etatene:

- Det beste er å samle alle utgifter på IT. Det vil gjøre det enklere og vi får bedre oversikt. Men da tar i prinsippet IT på seg større utgifter enn det som er naturlig og utgifter til sentraladministrasjon blir større enn det som er naturlig. Tore må ta en sjekk på hvilke utgifter som nå belastes i etatene og skal flyttes til IT. Vi anbefaler denne løsningen.
- Kan alternativt gjøre: IT tar kun lønn 1,5 årsverk, sentrale servere, nettverk og kabling. Etatene tar resten med alle utgifter til systemene, utstyret (PC'er mm).
- Plan for IT-anskaffelser bør lages, ta høyde for f.eks nye elevpc'er til ett klassetrinn hvert år, alle andre stillinger m/pc hvert 5. år. Totalt i kommunen har vi ca 250 pc'er (inkl ca 100 ved Kvbu).
- Investeringsbehov: Større kapasitet trådløst nett i TU ifm kommende velferdsteknologiske løsninger, kanskje også behov for utvidelser på Kvbu.

Evt kutt: Datasenteret har ikke nok kapasitet til å dekke oss, vi må derfor ha ekstra servere her. Kun mindre ting å ta vekk, f.eks noen abonnementer og linjer som sies opp da de går ut av bruk. Skyen skal i teorien avlaste datasenteret. Må ta opp med NorIKT at serverparken i datasenteret blir dimensjonert opp til å fungere smertefritt, men vi må allikevel ha noe her.

Møte på servicekontoret den 19.08.19 om budsjett 2020.

Følgende møtte: Lillian K Soleng, Cathrine Torvund, Bjørn E og Tove F (FFO).

Følgende momenter framkom:

- 1) Bjørn: For å effektivisere - hva kan hentes mer ut av Digitalisering? Lillian og Cathrine er klare på at bemanningen på servicekontoret må økes som et ledd i effektiviseringen. De har mange og varierte arbeidsoppgaver, og saksbehandlere/utvalg/møtedeltagere/publikum er helt avhengig av at jobben på servicekontoret blir tilfredsstillende utført. De er hele tiden under et viss tidspress, og det er vanskelig å få hjulene til å gå rundt uten 2 fulltidsstillinger.
- 2) Bjørn: Ta i bruk «SvarInn» – hva ligger i det og hvor mye kan automatiseres?
- 3) Bemanningsmessig. Sterkt ønske fra Lillian og Cathrine om å gå opp til 2 hele stillinger. Rent praktisk er det for tynt med 2 ifm ferieavviklinger, må alltid være 1 tilstede på servicekontoret pga jevnlig henvendelser og må være 2 i deler av valgprosessen (tidligstemming og forhåndstemming). Presset er stort og fare for sykemelding.
- 4) Arkiv. Mye mangler mye etter arkivtilsynet i juni, bl.a få på plass ny arkivplan. Det ble også påpekt fra Arkivverket at vi har et lite servicekontor til å ta seg av et så omfattende arbeid som dette. Arkivverket har uttalt at de aldri har vært i en kommune som har så lav bemanning på servicekontoret, især med tanke på alle tjenester/oppgaver som er lagt til dette kontoret.

- 5) Valgopplæring, ikke deltatt på kurs i Oslo slik alle andre gjør, men tatt det over video. Valggjennomføringen krever mye arbeid og det er mye å holde seg oppdatert på. Fra april – september må de være 2 på servicekontoret i forbindelse med valget. De sparer kommunen for store utgifter (over 100 000) med å ikke reise til Oslo på valgopplæring. De følger webinarer/opplæring på nett på egen hånd, hovedsakelig på kveldstid da dette ikke lar seg gjøre på dagtid.
- 6) Viktig at alt fungerer med saksbehandlingen. Servicekontoret har all forberedning/klargjøring i forkant av saksbehandlingen, samt avslutter og journalfører i etterkant. De er også sekretariat for alle politiske møter (dette omfatter 12 forskjellige utvalg)..
- 7) Mange diverse oppgaver, informasjon, spørsmål om alt.
- 8) Administrerer Hjemmesida og facebookside. Det er mange treff på facebookside.
- 9) Bjørn: Signaler fra ledelsen om at det prioriteres å få på plass 50 % byggesaksbehandler og 100 % oppvekst-kulturkonsulent foran en evt økning på servicekontoret.
- 10) Servicekontoret mener at det ikke vil utgjøre noen forskjell på arbeidsmengden å redusere åpningstid, og at det også vil svekke tilbudet kommunen har til befolkningen. Rent praktisk vil det også bli vanskelig da det kommer vareleveringer/post/henvendelser generelt, til alle tidspunkt i løpet av arbeidsdagen.

Møte med økonomiavdelingen den 19.08.19 om budsjett 2020.

Følgende møtte: Tore L, Arne R, Tom Hugo P, Bjørn E og Tove F (FFO).

Følgende momenter framkom:

- Bemanningen i andre lignende kommuner er ikke så ulik oss. F.eks Loppa har innen økonomi 3 på kassa og 1 på lønn.
- Sliter bemanningsmessig – er underbemannet og rekker ikke alt.
- Inndragning av skatteoppkrever i 50 % høsten 2016 skaper problemer. Oppgavene er fra den er flere enn det vi trodde ved inndragningen.
- En ansatt kommer snart til å reduserer stillingen sin ved å gå over på 20 % AFP.
- Vi bør omorganisere lønn og økonomi slik at alle samles i én avdeling. Helst også samle lønn og personal. Det er dårlig koordinering mellom lønn og personal når personal er fordelt pers-rådgiver og flere ledere.
- Digitalisering - bruk av Multikanal gjør fakturabehandling og lønns slipper automatisert og enklere.
- Lønnsanvisninger. Det tas et avklarende møte om dette med lønnsansvarlige og etatsledere.
- Regnskap for menighetsrådet tar noe tid, særlig fordi vi må gjøre manuelle grep på lønn og pensjon. Tungvint å hele tiden måtte bytte til andre systemer.
- Døra mellom Arnes kontor og «Nytt fokus» bør bygges igjen, det er uforsvarlig lytt mellom kontorene.
- Digitaliseringen går for sakte. Vi er avhengig av andre, særlig for anskaffelse av moduler i systemer vi har sammen med andre kommuner.

Budsjett 2019

Enhetsledermøte for oppvekst og kultur ble avholdt 29.08.2019. Disse deltok på møte: Karin Mikkelsen – enhetsleder Biblioteket, Marit Boberg – enhetsleder ungdom/fritidsklubb, Mary Ann Andersen – enhetsleder Barnehage, Charlotte Skum enhetsleder Kvænangen barne- og ungdomsskole, Rita Boberg Pedersen – enhetsleder Kulturskole, Jorunn Farstad – etatsleder Oppvekst & kultur. Kathrine Pedersen fra Utdanningsforbundet

På sakslisten var budsjett for 2020 diskutert. Her bes det om innspill fra de små enhetene til etatsleder første uka i september. Det kom ingen innspill.

De store enhetene som skole og barnehage hadde egne møter med etatsleder og økonomileder ang. budsjett 2020

Kvænangen barne- og ungdomsskole

Gjennomgikk regnskapstallene for inneværende år. Voksenopplæringen har tatt bort en hel stilling fra 1.august. 60 % lærerstilling er overført til KVBU og 40 % rektorstilling er underlagt rektor ved KVBU. Vi har også omdisponere personalet slik at vi ikke trengte flere ansettelser i løpet av høsten. En assistentstilling i SFO slutta 1. september og stillingen blir ikke erstattet.

Kvænangen barne- og ungdomsskole fikk i oppgave å se gjennom personalressursene og hvor mange årsverk som faktisk er der. Dette skal vi gå videre med på et ekstra møte ang. budsjett torsdag 12.september

Skolen jobber med Visma timeplanlegger og ser på hele arbeidstidsavtalen til lærerne for å finne de reelle årsverk som skolen må ha fra 2020. Skolen ser også på alternative organiseringsformer for undervisningen.

Burfjord barnehage

Barnehagen forholder seg til de årsverkene som de har, disse er i tråd med pedagognormen og bemanningsnormen for barnehagen. Her er en midlertidig 60% stilling tatt bort fra august 2019. Dette var en stilling på et særskilt barn.

Budsjettinnspill TU 30.08.19

Brukere og tjenester i TU:

Per i dag er det til sammen 18 personer med utviklingshemming bosatt i Kvæningen kommune. Av disse 18, er det 14 som mottar helse- og omsorgstjenester fra TU. TU gir og administrerer tjenester som bolig med heldøgns omsorg, personlig assistanse, herunder ADL-trening/miljøarbeid/praktisk bistand/tilsyn, dagtilbud, støttekontakt, omsorgslønn, istandgjøring/bestilling/utdeling av medisiner, individuell plan, barnebolig og avlastning.

Furutoppen er et døgnbemannet bofellesskap for mennesker med utviklingshemming. Per i dag bor det sju personer på Furutoppen. I 2020 er det fem av brukerne som bor på Furutoppen som faller inn under ordningen med særlig ressurskrevende brukere. Det vil si at de har så omfattende hjelpe- og omsorgsbehov at de i enkeltvedtak er innvilget 1:1 tjenester fra personalet størsteparten av døgnet, og når kostnadene til direkte lønn overstiger en viss sum (innslagspunktet for 2018 var kr 1 270 000), så får kommunen refundert 80 % av lønnsutgiftene. I tillegg har to av brukerne løpende vedtak om bruk av tvang som er stadfestet av fylkesmannen. Det vil si at hver gang man benytter tvang i henhold til vedtakene, så skal det alltid være minst to av personalet til stede, hvorav den ene skal ha høyskoleutdanning.

I tillegg til de fem brukerne som faller inn under ordningen med særlig ressurskrevende brukere, så er de øvrige to brukerne som bor på Furutoppen samt tre brukere som ikke bor på Furutoppen også innvilget et visst antall timer hjelp i uken fra personalet. Så det er altså ikke slik at all bemanningen i TU er knyttet opp til kun de særlig ressurskrevende brukerne eller kun til brukerne som bor på Furutoppen.

Lovpålagte oppgaver:

Våre brukere er i hovedsak innvilget helse- og omsorgstjenester i henhold til Helse- og omsorgstjenesteloven jf. Pasient- og brukerrettighetsloven, og tjenestene gis stort sett i brukernes hjem. Helse- og omsorgstjenesteloven inneholder bestemmelser om at alle personer i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Videre at helse- og omsorgstjenestene som gis skal være forsvarlige. Helse- og omsorgstjenesteloven angir en rekke tjenester som kommunen er forpliktet til å tilby for å oppfylle sitt ansvar i henhold til loven. Disse tjenestene er:

- Individuell plan
- omsorgslønn
- BPA
- helsetjenester i hjemmet
- plass i institusjon, herunder sykehjem
- personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt
- avlastningstiltak.

Den tjenesten vi i hovedsak gir til utviklingshemmede, og som koster kommunen mest, er personlig assistanse i form av ADL-trening/praktisk bistand. Det er omfanget av disse tjenestene som blant annet gjør at noen brukere faller inn under ordningen med særlig ressurskrevende brukere. Å være alvorlig utviklingshemmet vil si den mentale alderen hos voksne er mellom 3-6 år, og dyp utviklingshemming vil si at den mentale alderen hos voksne er under 3 år. Da sier det seg selv hvor store og omfattende hjelpe- og omsorgsbehov disse menneskene har.

Når det gjelder dagtilbud til mennesker med utviklingshemming, så kan det ut i fra Helse- og omsorgstjenesteloven tolkes som at dette er en tjeneste som ikke er lovpålagt. Men helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunene oppgaver i forbindelse med dagtilbud/aktivitetstilbud til de innbyggerne som trenger det. Et av formålene (§1-1) til denne loven er å "sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre" . Videre står det i § 3-3 «Helse- og omsorgstjenesten skal arbeide for at det blir satt i verk velferd- og aktivitetstiltak for barn, eldre og funksjonshemmede og andre som har behov for det». Dette er dermed ikke utformet som en individuell rettighet og det konkrete innholdet i utformingen av slike tiltak er det derfor i stor grad opp til den enkelte kommune og utforme. Men helse- og omsorgstjenesteloven pålegger altså kommunene å skaffe velferd- og aktivitetstiltak for blant annet funksjonshemmede.

I TU er det en person per i dag som er innvilget dagtilbud. I og med at det ikke finnes noe dagsenter eller annet organisert tilbud som vedkommende kan benytte seg av på grunn av sine begrensninger, så kan jeg vanskelig se at kommunen kan avslå en ny søknad fra vedkommende om videreføring av dagtilbud med begrunnelse om at dette ikke er en lovpålagt tjeneste. Da måtte i så fall kommunen gitt vedkommende en tilsvarende like bra eller bedre tjeneste, og da vil det jo uansett ikke være noen å spare på å kutte dagtilbudet til vedkommende.

Minimumskrav:

Når det gjelder omfanget av tjenester som gis til mennesker med utviklingshemming, så finnes det ingen spesifikke krav eller normer til bemanning og nivå på tjenestene, annet enn at tjenesten skal være forsvarlig i henhold til Helse- og omsorgstjenesteloven samt Pasient- og brukerrettighetsloven. Alle tjenestene vi gir innvilges i enkeltvedtak, etter en grundig gjennomgang av brukerens totale hjelpebehov.

Unntaket er der enkeltvedtak om tvang stadfestes av fylkesmannen, da skal det alltid være minst to ansatte ved utøvelse av tvang, hvorav den ene skal ha høgskoleutdanning. Når det gjelder istandgjøring og håndtering av de fleste medisiner stilles det og krav til høgskoleutdanning. For eksempel ved istandgjøring av brukernes dosetter er det alltid en som legger og en kontrollerer, og begge har høgskoleutdanning.

Når det gjelder ordningen for særlig ressurskrevende brukere, så stiller Helsedirektoratet helt klare krav for at kommunen skal kunne kreve refusjon. Kravene er, som allerede nevnt, at det kun er direkte lønnsutgifter som refunderes med 80% når kommunen har oversteget innslagspunktet (kr 1 270 000 for 2018). Med direkte lønnsutgifter menes at det er kun 1:1 tjenester til hver enkelt bruker som tas med i beregningen, og ut i fra hvor mange ansatte med høgskoleutdanning, fagarbeiderutdanning og ufaglærte arbeidsplassen har så beregnes det en timespris. Kommunen må og kunne dokumentere at brukerne faktisk har mottatt 1:1 tjenester i henhold til vedtak.

KOSTRA:

Sammenligner vi Kvæningen kommunes KOSTRA-tall når det gjelder tjenester til utviklingshemmede med sammenlignbare kommuner, så kan det se ut som vi gir for omfattende eller for «gode» tjenester. Imidlertid har Kvæningen kommune et høyt antall utviklingshemmede sett i forhold til folketall, i tillegg har vi og et høyt antall utviklingshemmede med diagnosen alvorlig eller dyp utviklingshemming. En slik diagnose medfører et svært omfattende hjelpe- og omsorgsbehov, fordi mentalt fungerer man da på

samme nivå som små barn, slik at tjenester til mennesker med disse diagnosene dermed blir kostbare. Dette har habiliteringstjenesten ved UNN og bekreftet, og de server kommuner i hele Troms.

Dermed gir nødvendigvis ikke KOSTRA-tallene for Kvænangen kommune et riktig bilde av tjenester til utviklingshemmede sammenlignet med andre kommuner.

Kommunebarometeret:

Jeg har ingen kunnskaper om, eller fått noen opplæring i Kommunebarometeret, slik at her synes jeg det er vanskelig å si noe om kostbare tjenester og avvik. Viser for øvrig til det jeg skrev i forhold til KOSTRA-tall.

Demografi:

Selv om folketallet i Kvænangen går nedover, så er det ingenting som tilsier at antall utviklingshemmede vil gå ned. De personene med utviklingshemming som bor i kommunen i dag vil ikke få mindre behov for tjenester i takt med alderen, men heller et økt behov.

Er det oppgaver som ikke er nødvendig/ konsekvenser ved lavere bemanning:

Den totale bemanningen i TU, med unntak av til sammen 100 % administrasjon, er basert på alle timene med tjenester som brukerne er innvilget gjennom sine enkeltvedtak. Ut i fra min vurdering er dagens bemanning derfor helt nødvendig for at kommunen skal kunne gi disse brukerne det de allerede er innvilget.

Per dags dato har vi i TU til sammen 1,65 vakante årsverk fordelt på sju deltidsstillinger. I tillegg sliter vi i TU for tiden voldsomt med å skaffe nok vikarer. Konsekvensen av dette er at fast ansatte trår til og går vakter på sine fridager og/eller doble vakter, vi bruker store summer på overtid, fast ansatte er slitne, brukerne reagerer på uforutsigbarhet, enhetsleder må gå en del vakter og får ikke utført alle sine lederoppgaver og det blir mer utagering og vold mot ansatte. I tillegg har en bruker vedtak om 1:1 tjenester som innebærer at vedkommende skal falle inn under ordningen for særlig ressurskrevende brukere, men vi har ikke fått den stillingsøkningen som er nødvendig for å kunne gi brukeren 1:1 tjenester i henhold til gyldig vedtak. Stillingsøkningen utgjør ca 1,95 årsverk. Konsekvensen av dette er at kommunen ikke oppfyller sin plikt overfor vedkommende i forhold til Helse- og omsorgstjenestelovens krav om å gi forsvarlige tjenester. Kommunen kan heller ikke kreve refusjon for vedkommende i forhold til ordningen for særlig ressurskrevende brukere, fordi vi ikke har gitt vedkommende det vi da krever refusjon for. Slik at i stedet for å få refusjon for fem særlig ressurskrevende brukere for 2019, så vil vi kunne søke for kun fire.

Som enhetsleder for TU klarer jeg ikke å se hvordan vi skal kunne klare oss i TU med en lavere bemanning enn det vi har i dag, når vi allerede er underbemannet i forhold til tjenestene våre brukere allerede er innvilget.

Jeg er bedt om å si noe om konsekvensene av kutt på et årsverk i TU:

- *TU er allerede underbemannet.* Som jeg allerede har gjort rede for, så mangler vi 1,95 årsverk for å kunne gi en av våre brukere det vedkommende har krav på i henhold til gyldig enkeltvedtak. Konsekvensen av dette er blant annet at vedkommende har liten mulighet til å gjøre det vedkommende selv ønsker å gjøre og delta på av aktiviteter i kommunen. Vedkommendes pårørende etterlyser flere fritidsaktiviteter og deltakelse i flere sosiale sammenhenger, men dette har vi ikke mulighet til å gjøre da vi ikke har tilstrekkelig bemanning. Vedkommende behøver og svært tett oppfølging på en rekke

andre områder, noe vi sliter med allerede i dag. En mer dramatisk økonomisk konsekvens er at vi risikerer å miste refusjon for en av de fire brukeren som allerede faller inn under ordningen for særlig ressurskrevende brukere for 2019 (utbetales i 2020). Fordi for å sikre at disse to brukerne er helt uten tilsyn og hjelp, så må en ansatt ha begge brukerne de fleste vaktene, slik at ingen av de to brukerne får de 1:1 tjenestene de har krav på gjennom sine gyldige enkeltvedtak. For 2018 fikk vi refundert til sammen kr 3 619 000 for fire brukere, altså gjennomsnittlig nesten en million per bruker. Det vil si at kommunen risikerer å miste ca. en million i inntekt for 2019. Hvis vi kutter i bemanningen i TU, som allerede er for lav til å gi brukeren det de har vedtak om, så er det stor sannsynlighet for at vi kan miste refusjonen for flere av brukerne som faller inn under denne ordningen.

- *Ytterligere økning i utagering og vold mot ansatte.* I TU har vi ukentlig avvik som rapporteres i Compilo som gjelder vold og utagering fra brukerne overfor ansatte. Og da alle ansatte enda ikke er trygg på og mestrer Compilo helt, så må vi kunne anta at det underrapporteres en del. Våre brukere er avhengig av kontinuitet, trygghet, stabilt personale samt faste rammer og rutiner. Ved for lite folk på jobb, så ser vi at utageringen øker. Dette ser vi og når det blir for mange forskjellige ansatte som er sammen med en bruker.
- *Utslitte ansatte og økning i sykefravær.* Fra tidligere vet vi at i intense perioder med mangel på nok ansatte og vikarer, så jobber de faste ansatte mye overtid for å sikre at brukeren har det bra nok, og at dette sliter såpass på de ansatte at det etter hvert blir økt sykefravær.
- *Økt bruk av tvang overfor brukerne.* En konsekvens av det at brukerne utøver mer vold og er mer utagerende, vil dessverre bli mer bruk av tvang. Dette er noe som selvfølgelig ikke er ønskelig. I tillegg medfører dette mye ekstraarbeid i forhold til dokumentasjon og rapporter til fylkesmannen.
- *Dårligere renhold i brukernes hjem.* Flere av vår brukere har, på grunn av sine diagnoser og utfordringer, et svært omfattende behov for rengjøring i deler av sitt hjem flere ganger daglig. Ved lavere bemanning vil personalet få store problemer med å sikre at hjemmene til flere av våre brukere er bra nok til å sikre normal, god hygiene, både for beboerne men også for ansatte som faktisk skal jobbe der.
- *Vanskelig å opprettholde tilegnende ADL-ferdigheter.* De fleste av våre brukere bruker lang tid på sine daglige rutiner og gjøremål. Ved en redusert bemanning vil personalet ikke lenger ha mulighet til å bruke tid nok til å sikre at brukerne opprettholder de ADL-ferdighetene de allerede har lært seg.
- *Kommunen bryter loven.* Kommunen bryter allerede loven ved å ikke gi alle brukerne den hjelpen de er innvilget i gyldige enkeltvedtak. Ved færre ansatte vil det bli flere brukere som ikke får den hjelpen de har krav på. Det er kun dersom en brukers hjelpe- og omsorgsbehov blir mindre, eller tjenester erstattes med tilsvarende like bra eller bedre tjenester, at kommunen kan endre gyldige enkeltvedtak.

Handlingsrom:

Som jeg allerede har gjort rede for så ser jeg ikke at det er mulig å kutte i bemanningen i TU og da klare å gi våre brukere et forsvarlig tjenestetilbud i forhold til gyldige enkeltvedtak og loven.

Inntekter:

Av inntekter er det som forventet, med unntak av det vi har fått for særlig ressurskrevende brukere, som nevnt under punktet generelt.

Generelt:

Jeg har fått hjelp fra økonomileder til å gå grundig igjennom økonomien til TU, hvor vi har gått gjennom samtlige budsjettposter. For 2019 skulle TU spare totalt 500 000. Dette har vi så langt ikke klart. Men i 2019 fikk vi ca 300 000 mer enn beregnet for de særlig ressurskrevende brukerne, samtidig som vi ikke vil bruke opp hele budsjettet for blant annet støttekontakt og avlastning. Til sammen vil dette dekke opp det TU skulle spare i 2019. Men vi vil allikevel, som allerede nevnt, ha et overforbruk på lønn. Gjennomgangen viser og utover dette at det ikke er mulig å kutte i noen av våre budsjettposter. Grunnen til at vi ikke bruker opp budsjettet for blant annet støttekontakt og avlastning, er at det så langt ikke har vært mulig å skaffe avlastningshjelm og støttekontakt til alle brukerne som er innvilget dette. Men dette jobbes det med, og jeg håper at det vil være på plass i løpet av året.

Oppsummert kan jeg si at jeg ikke ser hvordan TU skal klare å kutte et årsverk i 2020 uten at kommunen bryter loven og ikke klarer å gi brukerne i TU forsvarlige tjenester som de allerede er innvilget i gyldige enkeltvedtak.

Marianne Sollund
Enhetsleder TU

NUT- Innspill budsjett og investeringer 2020. Oppsummering

Store deler av budsjettet på NUT er låst i forhold til fast eiendom og infrastruktur. Vann/avløp, forsikringer, strøm og avskrivninger.

De resterende budsjettet er driftskostnader som fordeler seg på, forefallende vedlikehold, materialer, redskaper, utstyr og andre driftsutgifter knyttet drift av infrastrukturen i kommunen.

Vi har i dag et budsjett som er for lite for å opprettholde et godt tilbud og en oppnåelse av mål. Vi skal utføre en god og riktig service til brukerne og ivareta kommunens bygg og anlegg på en god måte, samt imøtekomme dagens forventet drift og oppgaveløsning.

I det lange løp, vil dagens situasjon få konsekvenser for ansatte, samt samfunnsutviklingen og omdømmet til kommunen.

I mange år har vi på NUT, snudd hver stein, for å se på mulige innsparinger. Driftsbudsjettet er nå på et minimumsnivå. Det vil si at et budsjettkutt på område 6 og 7, ikke vil la seg gjøre, uten at vi sier opp ansatte. Konsekvensene med det, vil være et umulig utgangspunkt for å opprettholde dagens tjenestetilbud, som allerede er på et minimumsnivå.

- For budsjett 2019 er det liggende et vedtak som går på utredning av mulig salg av noe kommunal boligmasse. Dette har vi på NUT, så langt ikke klart å gjennomføre. Dette på grunn av en stor mengde oppgaver. Slik vi ser det, så vil det være et potensiale for innsparing på driftssiden her. Samtidig vil driftspersonalet få bedre tid til å serve viktige kommunale bygg for helse, skole, Tu og barnehager. Dette må ses i sammenheng med tapte leieinntekter. Selger vi 11 enheter i Skoleveien og Stormoveien, vil det kunne gi en mulig besparelse på ca. 400 000,- i året
- Vi har pr. dags dato ikke fått gjennomført salget av Kjækan skole. Står budsjettet med 97000 i 2019. Det har for øvrig vært drift der i 2019, blant annet på grunn av mangel på gymsal i byggeperioden, for ny skolen. Kurs/møter ol.

Drift

710. Kvæningen barne og ungdomsskole

Kommer i drift fra og med januar 2020. Her kommer vi ikke utenom økte driftsutgifter. Vann, avløp, forsikring, heis osv. Søkte driftskostnader på grunn av et større areal og en stor idrettshall. (ca. 5000m²) En oversikt over dette, vil bli ettersendt.

Renholdsinnstruksen for bygget, er ikke helt ferdig, men det anslås foreløpig at skolen kan driftes med minimum 3 stillinger, innenfor renhold. Driftsavdelingen vil i en lengre startperiode(permanent?) ha behov for en kontinuerlig driftsressurs på bygget. Dette er det ikke budsjettet for.

Det knytter seg stor usikkerhet omkring igangkjøring av bassengdriften. Bassenget har ikke vært i drift på over 2 år. Det vil derfor komme utgifter på grunn av dette. Systemer, pumper, avfuktere, behov for ekstern service, etc. skal fungere. Det er vanskelig å anslå utgiftene her. Vi må også se på om vi klarer å komme i gang, første del av skoleåret.

Administrasjon NUT

Er det i dag 5,5 årsverk. NUT er en viktig utviklingsaktør i kommuneorganisasjonen, med ansvar for blant annet tilrettelegging av samfunns og næringsutviklingen i kommunen.

På NUT administrasjon har vi driftet med for lite ressurser over tid. Det betyr beklageligvis et etterslep på behandling av saker innenfor forskjellige fagfelt og manglende tid til faglig oppdatering innenfor fagfelt og systemer. Sett over tid så sakker vi akterut i utviklingen, og vi blir mindre effektiv. Eksempelvis så medfører mangel på planer at vi må gjøre omfattende enkeltsaksbehandling gjennom dispensasjoner i stedet for å bruke tiden på å etablere et helhetlig planverk. Vi har hatt denne situasjonen over lengere tid, bunken med ugjorte oppgaver har derfor beklageligvis økt sterkt. I det lange løp vil det kunne få konsekvenser for ansatte, samt samfunnsutviklingen og omdømmet til kommunen. Dette medfører også en nedgang på gebyrinntekter, da Plan-og bygningsloven regulerer dette, sett i forhold til overskridelse av saksbehandlingstid

16202 Inntekter på byggesaksbehandlingen var i 2018 var på ca 100 000. Det ser ut som nivået ligger på det samme i 2019 . Det vil si en reduksjon på 45000, sett i forhold til budsjett

11984 Kartlisenser. Utgifter for obligatoriske kartlisenser har økt, denne økningen er det ikke budsjettet for. Må økes til 140000,-

Når det gjelder **11800 strøm**, så kan det se ut som vi kan gå i balanse i 2019. Det litt for tidlig å fastslå dette, men det budsjetteres ikke med økte utgifter her

Vaktordningen for drift videreføres (evalueringsmøte er ikke gjennomført)

Revidering av løypenett snøscooter.

Arbeidsmengden er usikkert, men vi ser for oss en betydelig utgift her. Vi bør derfor avsetter 1 million til dette. Viser også til vedtak i teknisk utvalg 14/19. (Løsning med kjøp av konsulenttenester). Uten revidering vil konsekvensen bli, at vi ikke har godkjente løyper.

Næring

Kvænanngssamfunnet står overfor viktige veivalg som kan være avgjørende faktorer for kommunens samfunnsmessige utfordringer, nemlig å skape vekst, stabilisere og reversere folketallsutviklingen og skape arbeidsplasser. Konklusjonen i rapporten for omstillingsbehov i Troms er at Kvænanngen kommune må øke fokus på næringsutvikling og bostedsattraktivitet for å skape vekst og utvikling i kommunen.

Næringsfondet i Kvænanngen kommune får årlig inntekt fra konsesjonsavgifter. De siste årene har denne inntekten vært litt i overkant av kr. 900 000,-. Denne inntekten er i 2019 disponert til dekking av faste poster over næringsfondet.

Kvænanngen kommune har en 50% stilling i fagområdet næring og næringsutvikling. Fagstillingen skal være rådgiver for næring og utvikling, være førstelinjetjeneste for næringsutøvere i kommunen, tilrettelegge for infrastruktur i næring, samt forvalte næringsfondet og være saksbehandler i næringsrelaterte saker i kommunen. Næringskonsulenten har vært og er sterkt delaktig i planarbeidene på avdelingen. Behov for økte ressurser på plansiden er beskrevet tidligere. Det vil derfor være svært viktig også planfaglig sett, at stillingen økes. For å fortsatt kunne ha et sterkt fokus på næring og utvikling, herunder også planfaglig arbeid, må det i forbindelse med budsjettarbeidet 2020, avsettes midler for økning av næringskonsulentstillingen til 100 % stilling.

Byggesaksbehandler

Vi har ingen i stillingen som byggesaksbehandler. Dette er en uholdbar situasjon. 50% av lønnsmidlene brukes til 100% stilling for næringskonsulenten. Dette etter et lovlig krav om hel stilling. Hel stilling for næringskonsulenten ble nedstemt i forrige budsjettbehandling. For fortsatt å ha en byggesaksbehandler i 100% stilling og en næringskonsulent i 100%, så må vi derfor ha tilført ca. 300 000,- i lønnsmidler. Uten dette så vil vi «sitte» igjen med en 50% byggesaksbehandler stilling. Dette klarer vi tvilsomt å rekruttere. Dette er en viktig stilling, med blant annet utførelse av følgende oppgaver

Byggesaksbehandling

Behandle utslippstillatelser

Sammen med driftsleder, er stillingsinnehaver ansvarlig for oppfølging av vedlikehold på kommunale bygg og anlegg

Ansvarlig for utleie av kommunale boliger

Ansvarlig for ting forsikringer

Saksforberedelse for politisk behandling.

Faglig veiledning for private aktører i henhold til Plan- og bygningsloven.

Matrikkelføring av bygg/adresse

Samt annen saksbehandling på avdelingen

Renhold

Et kutt i budsjettet på renhold vil kunne medføre oppsigelser. Renholdsinnstruksene for de kommunale byggene er under revidering, men det ser ut som vi er på et minimumsnivå. Vi har i dag en renholds lederstilling på 40%. Vi har erfart over tid, at det er for lite. En god planlegging og oppfølging i dette leddet av vedlikeholdet, er svært viktig. Derfor vil vi foreslå at renholdsleder stillingen i første omgang økes til 50%. Dette finansieres av naturlig kutt i renholds ressursen på ambulansestasjonen, når den blir nedlagt. (13%)

Vi har ikke budsjett for vikarbruk: Dette ved syke og feriefravær

Hjorteviltforvaltning (ans 602)

Ettersøktstjenesten må forbedres ihht nye krav. Dette innebærer kursing av ettersøksjegerne, innkjøp av varselskilt og utarbeiding av godkjent arbeidsvarslingsplan. Kommunen bør også ha forsikring for ettersøksstjenesten. Vi har spart opp litt midler på det kommunale viltfondet de seinere årene. Disse midlene kommer i hovedsak fra fellingsavgifter fra elgjakta og de er bundet til vilttiltak ihht. Forskrift om viltfond.

Økning i budsjettet

Utstyr og opplæring 10000,-

Forsikringer 4000

Ettersøksarbeid 6000

10.09.2019

Jan Inge Karlsen

Etatsleder NUT

Formannskapetets- og hovedutvalgenes vedtak i høringsrunden med økonomiplan og budsjett i september.

PS 70/19 Økonomiplan 2020- 2023 med årsbudsjett 2020, høringsrunde september
Saksprotokoll i Kvænangen formannskap - 26.09.2019

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Utvalget slutter seg til administrasjonssjefens skisse.

Kommunen må sette i gang prosessen med scooterløypenettet. Det må settes av budsjettmidler til dette 2020. Gjerne med innleid konsulent eller kjøp av tjenester fra nabokommune.

Helse og sosialplan må prioriteres. Det må settes særlig fokus på rekruttering og få lokal ungdom til å ta utdanning vi trenger lokalt. Forsøk å få opp andelen 100% stillinger. Det bør vurderes å innføre en stilling som går på oppfølging av sykefravær og arbeidsmiljø.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 27.09.2019

Behandling:

Signaler fra utvalget:

Vikarutgifter til politikere må tas bort fra skolens budsjett

Spesped. Utg er større her enn ved andre skoler

Sjekk ut postene i skolens budsjett at ikke andre områder som ikke gjelder skole belastes der

Rekruttere lærere, stor avgang i løpet av en 10 års periode

Hvem kvalitetssirkler enkeltvedtak ved TU

Hvordan jobbes det videre med rapporten på TU?

Prosjektleder ved TU som jobber en periode for å få fart på tiltakene som skal føre til endringer i TU bør ses på/ igangsettes

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Utvalget slutter seg til administrasjonssjefens skisse.

Saksprotokoll i Teknisk utvalg - 19.09.2019

Behandling:

Tilleggsforslag fra teknisk utvalg: Kommunen må sette i gang prosessen med scooterløypenettet. Det må settes av budsjettmidler til dette 2020. Gjerne med innleid konsulent eller kjøp av tjenester fra nabokommune.

Helse og sosialplan må prioriteres. Det må settes særlig fokus på rekruttering og få lokal ungdom til å ta utdanning vi trenger lokalt. Forsøk å få opp andelen 100% stillinger. Det bør vurderes å innføre en stilling som går på oppfølging av sykefravær og arbeidsmiljø.

Administrasjonssjefens innstilling med tilleggsforslaget fra teknisk utvalg ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Utvalget slutter seg til administrasjonssjefens skisse.

Kommunen må sette i gang prosessen med scooterløypenettet. Det må settes av budsjettmidler til dette 2020. Gjerne med innleid konsulent eller kjøp av tjenester fra nabokommune.

Helse og sosialplan må prioriteres. Det må settes særlig fokus på rekruttering og få lokal ungdom til å ta utdanning vi trenger lokalt. Forsøk å få opp andelen 100% stillinger. Det bør vurderes å innføre en stilling som går på oppfølging av sykefravær og arbeidsmiljø.

AVFALLSSERVICE AS
RENOVASJONGEBYR TIL FORBRUKER 2020

Økning renovasjon	3,0 %
Økning miniab.	3,0 %
Økning fritidsab.	3,0 %
Økning slam	3,5 %

Tekst År	2019		2020	
	Eks. mva.	Inkl. mva.	Eks. mva.	Inkl. mva.
RENOVASJON				
Standardabonnement	3 401	4 251	3 503	4 379
Miniabonnement	2 766	3 458	2 849	3 561
Miniabonnement kompost	2 766	3 458	2 849	3 561
Storabonnement	4 944	6 180	5 092	6 365
Fritidsabonnement	865	1 081	891	1 114
Fritidsabonnement m/dunk	1 886	2 358	1 943	2 428
Byttegebyr dunk	267	334	275	344
Kjøp av dunk	640	800	659	824
Hentegebyr dunk inntil 6 mtr.	998	1 248	1 028	1 285
SLAM				
Slam inntil 4 m3				
- tømning hvert år	1 727	2 159	1 787	2 234
- tømning hvert 2. år	864	1 080	894	1 118
Slam fritidsboliger				
- tømning hvert 3. år	576	720	596	745
- tømning hvert 4. år	432	540	447	559
Slam pr. m3 (> 4 m3)	475	594	492	615
Ekstra tømning septik	2 277	2 846	2 357	2 946
Ekstra tømning i per. 1.11-30.04	3 415	4 269	3 535	4 418
Gebyr manglende merking/rydding	530	663	549	686
Gebyr papirfaktura			36	45

NY

Gjelder fra 01.01.2020

Kommunal renovasjon eierkommunene

Kvæningen kommune

Ekstra avgift - etterdrift Navit 2020

4,00 %

	Ant.ab.	Pris 2020	Sum	Ny pris eks. mva	Ny pris inkl .mva	Økning eks mva	Økning inkl mva
Standard	358	3 503	1 254 074	3 643	4 554	140	175
Mini/kompost	125	2 849	356 125	2 963	3 704	114	143
Stor	20	5 092	101 840	5 296	6 620	204	255
Fritid	521	891	464 211	927	1 159	36	45
Fritid med dunk	0	1 943	0	2 021	2 526	78	98
			2 176 250				

Kontroll

Standard	50 120
Mini/kompost	14 250
Stor	4 080
Fritid	<u>18 756</u>
Sum	87 206

IKT oversikt

Utstyr: PC'er, nettbrett, mobiltelefoner, mm til ansatte er nøkternt, både mtp kvalitet og antall.

System/infrastruktur: Systemet er bygget opp på et minimum for å drifte systemene våre. Dette gjelder kabling, nettverk, radioer, brannvegger, linjeleie, switcher, servere, mm. For switcher har vi satset på kvalitet, de er litt dyrere og større men de holder lengre og krever mindre driftsutgifter. Vi kan ikke ligge helt på absolutt minimum, vi må sørge for litt mer der det er behov for sikkerhet, f.eks back-up på legekantoret. Linjeleie og vedlikeholdsavtaler som det ikke har vært behov for er sagt opp. Alt av utstyr må jevnlig oppgraderes og skiftes ut jevnlig. Gjennomsnittlig levetid på en PC er 4 år. Andre typer utstyr har også begrenset levetid.

Support/drift: 1,5 årsverk til 98 mobiler/nettbrett, 292 pc'er og 305 brukere + elevene. Det finnes ikke noe normtall i kommunenorge, men de fleste kommunene rundt oss har større ressurser selv om de er mindre enn oss (f.eks Loppa har 2 årsverk).

Utvikling: Vi må følge med på utviklingen som medfører at vi gradvis skifter ut flere manuelle tjenester med dataprogrammer og digitaliserer mer av hverdagen.

Økonomi generelt:

- Felles betaling av lisenser Ephorte 5, Velferd, Familia og Profil, kr 394 700 (2018).
- Felles betaling klientlisenser (PC'ene), kr 506 000 (2018).

Merknad, linjeleie Bredbåndsfylket (bredbånd til/fra kommunen og ut i verden). Kr 500 000 pr år. Alle kommunene i Troms forpliktet seg til dette ved oppstart av selskapet for å få på plass bredbånd til alle kommunene. Det er mulig at vi i praksis kan konkurranseutsette internett og linjeleveranser, men det må sjekkes om vi som eier er forpliktet å kjøpe hos BBFT. Ordførere som vanligvis møter til generalforsamlingen vil kunne påvirke i en viss grad. Hver av de 24 kommunene i Troms eier litt under 1% av BBFT, og Fylkeskommunen 80%. Eierandelene er muligens under endring i forbindelse med fylkessammenslåing. Anbefaler ordførere å følge med denne prosessen og trekke en samlet beslutning.

Kommentar: Regnskapet i Kvæningen kommune skiller seg litt ut blant kommuner i Nord-Troms i forhold til at mye av innkjøp blant annet skole og legekantor belastes IT, ansvar 123. Dette er heller ikke konsekvent. Det er flere programvarer og maskiner som belastes på andre ansvar rundt om i avdelinger. Det er dermed ikke mulig å sammenligne Kvæningen kommune sitt IT ansvar med andre kommuner i Nord-Troms direkte.

Oversikt over programmer med kostnader:

System	Ansvarlig	Funksjon	Formål	Kostnad driftsavt lokalt A123	Kostnad driftsavt Datasenter A124
Felles utstyr: servere nettverk, infrastruktur			Distribuere tjenesten ut over organisasjonen	427 400	351 818
Ephorte 5	Administrasjonssjef	Saksbehandling felles	Saksbehandle, arkiv og besvare henvendelser		Inngår i fellesutgifter på kr 394 700 (2018)

KomTek	Administrasjonssjef	Saksbehandling teknisk	Oversikt over fakturamottakere inne teknisk og brann	43559, 56	
GIS-line (kart/teknisk)	Etatsleder næring, utvikling og teknisk	Saksbehandling teknisk	Kartsystem som gir oversikt over eiere, brukere og infrastruktur	118265,60	
Matrikkel	Etatsleder næring, utvikling og teknisk	Saksbehandling teknisk	Oversikt over eiendommer og eiere	Inngår over (GIS-Line produktet)	
GIS-line (brann)	Brannsjef	Saksbehandling brann	Kartsystem som gir oversikt over eiere, brukere og infrastruktur	Inngår over (Komtek)	
Velferd (NAV)	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling NAV	Saksbehandling, arkiv og besvare henvendelser		Inngår i fellesutgifter på kr 394 700 (2018)
Familia	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling Barnevern	Saksbehandling, arkiv og besvare henvendelse		Inngår i fellesutgifter på kr 394 700 (2018)
Profil	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling helse og omsorg	Ha pasient-journaler og kommunikasjon med sykehus, andre kommuner og leger		Inngår i fellesutgifter på kr 394 700 (2018)
Visma Arkiv Ut	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling helse og omsorg		50 000 Lokalt + A124 >	
Mobil Omsorg	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling helse og omsorg	Ha pasient-journaler og kommunikasjon med sykehus, leger og andre kommuner		Inngår i fellesutgifter på kr 394 700 (2018)
Agresso, Sofie, Evry drift	Administrasjonssjef	Intern lønn og regnskap samt ekstern fakturering	Bokføring, utbetaling og lønnskjøring	216 000	
CGM (lege), Dips, Spirare, Lims	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling helse og omsorg	Ha pasientjournaler og kommunikasjon med sykehus, leger og andre kommuner	138 200	

CGM (helsestasjon)	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling helse og omsorg	Ha pasientjournaler og kommunikasjon med sykehus, leger og andre kommuner	23 604	
ProMed (fysioterapi)	Etatsleder helse og omsorg	Saksbehandling helse og omsorg	Ha pasientjournaler og kommunikasjon med sykehus, leger og andre kommuner	27 500	
NOTUS	Etatsleder helse og omsorg	Intern lønn og regnskap	Turnusoversikt og timelister	128 000	
Visma Flyt Skole	Etatsleder oppvekst og kultur	Skoleadministrasjon	Håndtere SFO- søknader og timelister	48 000	
Skooler	Etatsleder oppvekst og kultur	Saksbehandling skoledrift	Kommunikasjon mellom skole, lærere og hjem	27 550	
Feide	Etatsleder oppvekst og kultur	Saksbehandling skoledrift	Kommunikasjon mellom netttjenester, kommune, skole	19 200	
CERT	Etatsleder oppvekst og kultur	Saksbehandling skoleskyss	Oversikt skoleskyss og ordne busskort	Fylkeskommunen står for kostnadene	
Visma Barnehage	Etatsleder oppvekst og kultur	Saksbehandling barnehagedrift	Håndtere barnehage- søknader og timelister	74 800	
Mircromark	Etatsleder oppvekst og kultur	Saksbehandling bibliotekjentesten	Håndtere utlån av bøker	39 000	
Visma Flyktning	Etatsleder oppvekst og kultur	Saksbehandling flyktninge- tjenesten	Vedtak om individuelle planer, intro-program og utbetalinger	Avsluttet	
Office 365	Administra- sjonssjef	Samhandlings- plattform	tilganger, epost og samhandling	560 000	
Compilo				41 120	
Kommuneforlaget				167 000	
Sum kostnader:				1 987 374	454 500

Til eierkommunene Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Lyngen og Storfjord

Dato: 3.10.19

FØLGESKRIV TIL BUDSJETT 2020

Det vises til tidligere utsendte notat med vedlegg av 25.09.19 vedrørende den vanskelige økonomiske situasjonen for Nord-Troms Studiesenter. Studiesenteret har siden oppstart i 2006 vært avhengig av prosjektinntekter for å sikre drift. Realiteten fra 2020 er at prosjektmidlene er slutt, og det medfører at det ikke er rom for videre drift, dersom ikke kommunene og fylkeskommunen **øker driftstilskuddet i den akutte situasjonen vil konsekvensene være å legge ned studiesenteret.**

Begrunnelsen for å øke driftstilskuddet er at Nord-Troms Studiesenter har bidratt til å høyne regionens utdanningsnivå, og til å rekruttere, utvikle og beholde arbeidskraft. Studiesenteret er viktig for den videre utviklingen av regionen. En nærmere beskrivelse av senterets virksomhet finnes i vedlegg.

Med denne bakgrunn legges det frem to budsjettforslag for 2020:

- **Alternativ A: budsjett på samme nivå som 2019**
- **Alternativ B: økning av driftstilskuddet til studiesenteret**

Vedlegg i saken:

- Særutskrift av sak 31/19 Budsjett 2020
- Beskrivelse av studiesenterets virksomhet
- To budsjettforslag for 2020: ett uten økning av driftstilskudd – samme nivå som 2019 og ett med økning på kr 500.000 i kommunalt driftstilskudd til studiesenteret
- Fordeling av driftstilskudd fra eierkommunene uten økning og med økning av driftstilskudd til studiesenteret for 2020

Berit Fjellberg
daglig leder

Nord-Troms Regionråd DA

BUDSJETT 2020

– driftstilskudd fra eierkommuner med to alternativer

Driftstilskuddet til Nord-Troms Regionråd fra eierkommunene dekker:

- Drift sekretariatet inkl sekretærressurs rådmannsutvalget
- Drift Ungdomssatsingen RUST
- Driftstilskudd Nord-Troms Studiesenter (to alternativer)
- Tilskudd/egenandeler prosjekt/vedtatte aktiviteter

Budsjettforutsetninger 2020 (samme som for 2019):

- Sekretariat: 100 % stilling daglig leder og 50 % stillingsressurs til medarbeidere (drift av sekretariat inkl økonomi, kontorhold og møtekostnader styre, rådmannsutvalg, representantskap, regionale og sentrale myndigheter).
- Styremedlemmer dekker reiser til møter over kommunens budsjett. Regionrådet dekker reisekostnader hvor man representerer regionrådet utad.
- Ungdomssatsing: 50 % stilling regional ungdomskonsulent (drift av ungdomssatsingen RUST, Nord-Troms Ungdomsråd, fagråd og en mindre post avsatt til tiltak) – samme budsjetttramme som tidligere år.
- Egenandeler: prosjekter og aktiviteter kr 350.000,-.

Driftstilskudd Nord-Troms Studiesenter 2020:

Studiesenteret har pr i dag driftstilskudd fra eierkommunene kr 500.000 og Troms fylkeskommune kr 500.000. Prosjektmidlene er slutt. Det medfører et behov for å øke driftstilskuddet for å unngå nedleggelse. Studiesenteret har behov for (minimum) kr 2. mill til drift (2 stillinger) fra 2020.

Det legges derfor fram to forslag:

Alternativ A: på samme nivå som 2019

- Driftstilskuddet kr 500.000 fra kommunene (og samme beløp fra fylkeskommunen) vil dekke en stilling som kan følge opp igangsatte studier og inngåtte avtaler overfor studenter og samarbeidspartnere (bla UiT). Det vil ikke være ressurser til oppfølging av motorrollen og mekling av nye studietilbud. Dette alternativet vil medføre avvikling

Alternativ B: økning av driftstilskuddet til studiesenteret

- I dette alternativet foreslås en økning av driftstilskuddet fra kommunene fra kr 500.000 til 1.000.000, med samme fordelingsnøkkel som driftstilskudd til regionrådet
- Om bidraget fra eierkommunene økes til 1.mill kan vi be om samme bidrag fra fylkeskommunen
- Med kr 2. mill i driftstilskudd er det økonomisk grunnlag for å ivareta pågående oppgaver og mekle frem nye studietilbud.
- Med en slik driftsfinansiering vil vi sikre driften av studiesenteret fra 2020
- Økningen i driftstilskudd utgjør pr kommune for 2020:
  - Kvænangen kommune kr 56.165
  - Skjervøy kommune kr 88.675
  - Nordreisa kommune kr 126.455
  - Kåfjord kommune kr 73.125
  - Storfjord kommune kr 68.255
  - Lyngen kommune kr 87.325

Kommunene bidrar i tillegg med finansieringen av studiebibliotekene i hver enkelt kommune, beløper seg til ca 1.2 mill pr år.

BUDSJETT 2020

	ALTERNATIV A 2019-nivå	ALTERNATIV B Økning i tilskudd til NTSS
Driftsinntekter – tilskudd fra kommunene	2.845.000	3.345.000
Sum inntekter	2.845.000	3.345.000
Lønn	1.220.000	1.120.000
Andre personalkostnader	185.000	185.000
Reiseutgifter	115.000	115.000
Kontorhold	100.000	100.000
Regnskap og revisjon	15.000	115.000
Møtekostnader	225.000	225.000
Data/hjemmeside – arkivsystem	30.000	30.000
Annonser/informasjon	35.000	35.000
Kjøp av mindre (data) utstyr	20.000	20.000
Tiltak ungdom – RUST	50.000	50.000
Tilskudd til studiesenteret	500.000	1.000.000
Avsetning til egenandel DRIVKRAFT	250.000	250.000

Avsetning av midler til Mastergradsstipender	40.000	40.000
Avsetning av midler til Arbeidslivsdag/profilering	50.000	50.000
Avsetning av midler til oppfølging samarbeidsavtale TIL	10.000	10.000
Sum kostnader	2.845.000	3.345.000

Regionrådsmøte 19.09.19/endringer 03.10.19
Berit Fjellberg

Møteprotokoll

Utvalg: Kvæningen formannskap

Møtested: Kommunehuset

Dato: 19.11.2019

Tidspunkt: 09:00 – 14:00.

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Ronald Jenssen	Medlem	H
Jan Helge Jensen	Medlem	SP/KP
Eirik Losnegaard Mevik	Leder	AP
Vera Marie Eilertsen-Wassnes	Medlem	AP
Hanne Wiesener	Medlem	KB

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Ingen.		

Merknader: Ingen merknader til innkalling og saksliste.

Det ble fra administrasjonen gitt en kort orientering om tilsynsrapporten for introjenesten og voksenopplæringen, samt vårt svar på den.

Formannskapet ber administrasjonssjefen om å se på avtale med El-Tele om gjennomgang av IT-tjenestene, kostnad kr 50 000.

Ronald Jensen ble innvilget permisjon fra kl 1100 og var ikke med på siste delen av budsjettbehandlingen.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Bjørn Ellefsæter	Konstituert administrasjonssjef
Jan Inge Karlsen	Etatsleder næring, utvikling, teknisk
Jorunn Farstad	Etatsleder oppvekst og kultur
Tore Li	Økonomileder

Underskrift: Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Vera Eilertsen-Wassnes

Jan Helge Jensen

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 81/19	Økonomiplan 2020 - 2023 med årsbudsjett for 2020.		2019/249

PS 81/19 Økonomiplan 2020 - 2023 med årsbudsjett for 2020.

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 19.11.2019

Behandling:

Endringsforslag fra Ap/KB:

Kvæningen Arbeiderparti og

Kvæningen bygdelistes

forslag til:

Økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett 2020.

Sammendrag

Budsjettet for 2020 har et hovedfokus på å styrke tjenestene til innbyggerne gjennom å styrke kompetanse, struktur og opplæring internt i kommunen.

Fokuset handler om at vi sammen, både politisk og administrativt, skal bli bedre.

Kvæningen kommune har over lang tid hatt utfordringer. Det er ingen grunn til å legge skjul på. Derfor må vi ta tak og finne en strategisk tilnærming for å bli bedre.

Vi legger opp til et prosjekt "nye Kvæningen kommune". Det må sees over flere år. Det er viktig for oss å ta tak i de overordna utfordringene. I dette prosjektet må plan ha en viktig rolle. Vi innfører en ordning for skolemat. Ernæring er viktig for læring og ro. Det er også viktig med det sosiale aspektet ved å dele et måltid sammen.

Vi jobber videre med utredning av nytt helsebygg. Det er viktig for å skape en helse og omsorgssektor som er beredt til å møte morgendagens utfordringer.

Vi lager et kompetansefond slik at vi kan styrke kompetanse til de ansatte og på den måten gi bedre tjenester til innbyggerne.

Det legges opp til en del kutt og håper at vi igjennom omstilling og smidige ansatte kommer i mål med disse.

Vi ønsker alle ansatte og innbyggere en riktig god jul og godt nytt år.

1. Forord

1.1 Budsjettprosess.

Det har i år blitt en bedre budsjettprosess enn de foregående årene. Likevel synes budsjettet ikke å være et godt nok styringsdokument. Vi vil presisere at det framgår også i år motstrid mellom det som framkommer fra avdelingene og rådmannens forslag. Dette er helt vanlig at det er slik uenighet, men det er ikke vanlig at denne legges fram for politikere og innbyggere. Vi ber om at rådmannen strammer inn dette og leverer ett budsjett på vegne av administrasjonen.

Vi velger prinsipielt å forholde oss til administrasjonssjefens tilrådinger, men er usikker på i hvilken grad disse er godt nok forankret. Noe som igjen kan medføre frustrasjon. Her vil vi bemerke at det er mulighet til å inngi høringsvar innen fjorten dager fra når budsjettet ble lagt ut til offentlig ettersyn.

1.2 Medbestemmelse

Budsjettet har vært drøftet i et medbestemmelsesmøte med tillitsvalgte. Det ser ut til at det har vært en bredere prosess med de tillitsvalgte i denne budsjettprosessen. Det er positivt. Prinsipielt mener vi de hovedtillitsvalgte skal følge den sentrale budsjettprosessen og de lokale ute i avdelingene.

På grunn av en noe mangelfull prosess må det tas grep fra politisk nivå. Derfor foreslås det en del tiltak som ikke har blitt drøftet med de ansatte. De tiltak som er vedtatt skal gjennomføres, men det påhviler administrasjonen en plikt til etterfølgende drøfting med de ansatte om gjennomføringen av tiltaket.

1.3 Diverse

- For de tiltak som går utover ordinær drift skal det føres egne prosjektreknskap. F.eks. «oppfølging av RO-rapport, eller landbruksstudie»

- Alle inntekter som ikke er budsjettført må meldes og skal disponeres politisk. Inntekter som ikke er øremerket skal uavkortet avsettes på disposisjonsfond.

- For høy andel brukes fra fond til prosjekter (drift), samtidig anser vi det nødvendig å sette fart på særlig planarbeidet. Det er ikke noe mål å spare penger, og tidligere års overskudd skal benyttes godt til planlagte prosjekter for utvikling, investering og vekst i Kvæningen.

1.4 Etterlevelse

Administrasjonen rapporterer på måloppnåelse gjennom året. Vi ber om at det legges fram økonomiske månedsrapporter fra enhetene for formannskapet. Vi er veldig fornøyd med rapporteringen som gjøres gjennom tertialrapportene.

2. Slik skal du lese budsjettet

2.1 Forutsetninger

For å lese dette budsjettet bør må du først lese rådmannens forslag til budsjett. Det inneholder ulike tiltak som ikke nødvendigvis nevnes i vårt forslag. Det vil si at et vedtak rådmannen går inn for og ikke nevnes i vår budsjett går vi også for.

3.

Budsjett for hver av etatene med avdelinger

3.1 Sentraladministrasjonen

3.1.1 Generelt

Sentraladministrasjonens oppgaver er å levere tjenester ut til de ulike enhetene.

Utgiftene til administrasjon i Kvæningen ligger under gjennomsnittet for vår KOSTRA gruppe (06).

3.1.2 Skatter og avgifter.

Vi foreslår å følge opp rådmannens forslag til skatter og avgifter med følgende unntak: På side to i rådmannens forslag heter det i første setning:

«Andre gebyrer og betalingssatser har ingen

økning.»

Vi foreslår at alle gebyrer og betalingssatser som ikke er regulert i egne avtaler, lov eller forskrift økes i tråd med konsumprisindeksen.

Det er i rådmannens forslag til budsjett oppgitt at feiergebyret settes til 373,- + mva. I tilleggssnotatet fra rådmannen vises til det til at det skal være 364. Det er ikke opplyst om dette er inkludert eller eksklusiv mva. Vi legger til grunn at det er eks. moms.

3.1.3 Politisk nivå

Politisk nivå gjelder kommunenes demokratiske virksomhet.

Her finner vi lønn til ordfører, varaordfører, godtgjøring til de politiske møtene og annet for å drifte demokratiet i Kvæningen.

Den største utgiften er som i de fleste avdelinger lønn.

Ordfører tjener 80 % av stortingsrepresentants lønn, og varaordfører 13% av ordførers lønn.

Det er tidligere vedtatt at det skal serveres mat til kommunestyrets møter.

Vi vil foreslå innføring av digital overføring fra kommunestyremøtene. Dette er et viktig tiltak for å sikre innbyggerne innsyn i politikernes argumentasjon og hvordan kommunestyret forvalter den makt de har fått. Vi ber rådmannen legge fram en sak om hvordan vi gjennomfører streamingen.

Det er etter vårt syn viktig å bruke penger på demokratiet. Ingen skal lide tap av å delta politisk, og vi mener det er riktig at politikerne får en møtegodtgjøring som synliggjør de forberedelser som ligger til med mer.

3.1.4 Interkommunale samarbeid:

3.1.4.1 Nord IKT:

Nord IKT er et nytt vertskommuneprosjekt. Det er Skjervøy kommune som er vertskommune. Det er forventninger til at samarbeidet over tid vil gi økt kompetanse, økt leveranse og mer stabilitet.

3.1.4.2 Nord-Troms regionråd og studiesenter:

Det er kommet melding om at det i statsbudsjettet er kommet en post øremerket Nord-Troms studiesenter. Dette gjør at kommunens varslede økning faller bort. Dette er kr 56 000.

3.1.5 Administrasjonssjefens kontor

Det vises til administrasjonssjefens budsjett hvor det ikke er foreslått noen endringer. Det er to ansatte. Administrasjonssjefen og senior rådgiver. Arbeiderpartiet ikke lagt inn noen endringer i dette for det inneværende året utover det administrasjonssjefen beskriver.

3.1.6 Servicekontoret

Det er 1,5 årsverk på servicekontoret. Servicekontoret er kommunens ansikt utad. Det bør være et mål at så mange som mulig finner svar på sine spørsmål via servicekontoret. Dette gjelder telefonisk, pr e-post eller ved personlig oppmøte. Vi er enig i at servicekontoret bør styrkes og setter av 0,5 årsverk utover det administrasjonssjefens budsjett. Det er forventet at denne økningen vil gi mer digitalisering, raskere svar til innbyggere og andre samt en mer aktiv informasjonsflyt av kommunenes aktivitet.

Fortsettelse servicekontoret:

I tillegg skal særlig arbeides med informasjonsstrategi. Denne strategien skal legges fram for kommunestyret innen juni 2020. Denne må sees i sammenheng med kommunelovens bestemmelse om informasjon:

§ 4-1. Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet

Kommuner og fylkeskommuner skal aktivt informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommuner og fylkeskommuner. De skal også legge til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon.

For å komme i mål med dette arbeidet skal det forberedes og tas inn en lærling fra høsten 2020.

Dette må sees i sammenheng med at det er antydnet en del naturlig avgang i årene som kommer. Det vil derfor kunne gis opplæring til en lærling som kan tilbys fast jobb på et senere tidspunkt.

Eksempel på en informasjonsstrategi ligger finnes her:

<https://www.norddal.kommune.no/f/ia8ec3b7e-c085-49a6-9f68-a5084fb1dbd1/informasjonsstrategi.pdf>

3.1.7 IKT

IKT-tjenesten går over til nord-IKT med Skjervøy kommune vertskommune.

Slik vi har forstått det går kommunene over i samarbeidet med den samme innsatsfaktorer som de hadde på skjæringstidspunktet. Det vil si 01.01.2020.

Det vil si ca 5.5 millioner kroner, pluss en del lisenser og annet. (5.5 millioner er basert på årets regnskap).

Det har over flere år vært foreslått til dels store kutt innenfor IKT. Det er på trappene at vi skal re-organisere IKT i en interkommunal tjeneste. Vi ber rådmannen gå gjennom organiseringa av IKT før vi går inn i nytt samarbeid kommer i gang og helst før formannskapetets innstilling til budsjett skal behandles av kommunestyret. Vi legger til grunn at det gjennom økt effektivisering og samhandling i den nye interkommunale IKT-tjenesten være et rom for et nedtrekk på kr 300 000.

3.1.8 Økonomikontoret

Økonomikontoret består av tre personer. Det ytes forholdsvis stor tjeneste med få hender. Vi vil på sikt søke å styrke kompetansen på økonomiavdelinga framfor å bygge ned.

I tråd med overnevnte om styrking av kompetanse mener vi det bør utredes å ansette en person med mastergrad innen økonomi for å møte morgendagens utfordringer.

3.1.9 Reserverte tilleggsbevillinger:

Vi støtter administrasjonssjefens forslag om å sette av kr. 232 665 til reserverte tilleggsbevillinger. I tillegg settes det av kr. 152 125.

Dersom dette budsjettet mangler inndekning kan administrasjonen ved å legge det inn i budsjettprogrammet saldere eventuelle mer-/mindreutgifter mot posten reserverte tilleggsbevillinger.

3.1.10 Kirker

De siste årene har menighetsrådet fått kompensert en del nedtrekk ved budsjettreguleringene i junimøtene. Det er viktig å presisere at også kirka må forvente å ta ned drift og aktivitetsnivå i tråd med at inntektene blir lavere for kommunen for øvrig. Samtidig ser vi at det som minimum bør legges inn en økning tilsvarende lønns og prisstigning også for kirka. Dette utgjør en økning på kr 30 000 for året 2020.

3.1.11 Usorterte driftstiltak finansiert ved fond

3.1.11.1 Prosjekt "Nye Kvæningen kommune"

Kvæningen kommune har i en rekke saker fått påpekninger om mangler ved gjennomføring av ulike tjenester. Vi opplever at det er mangel på planer, for dårlig system og rutiner administrativt. I tillegg kan det se ut til at internkontroll og opplæring av ansatte ikke har fungert godt nok.

For å bøte på dette legger vi opp til et prosjekt som skal ta organisasjonen som helhet videre.

1. Plan
2. Administrativ organisering
3. System og rutiner på administrativt plan.

Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Videre prosjektbeskrivelse og mandat bes utredes av administrasjon og legges fram for formannskapet. Prosjektet må sees over minst tre år.

Det settes av inntil kr 1 000 000 for første året. Det forutsettes at det søkes tilskudd fra eksterne. Av dette er ca. 500 000 til plandelen og ca. 500 000 til administrativ organisering, system og rutiner.

3.1.11.2 Organisasjonsgjennomgang – videre oppfølging.

I 2019 har Kvæningen kommune gjennomgått organisasjonen. Funnene i gjennomgangen må løftes inn som en del i det overordna prosjektet "nye Kvæningen kommune".

3.1.11.3 Kompetansefond

Som et ledd i økt kompetanse setter vi av inntil kr. 750 000 til Kompetansefond. Fondet skal legges inn i økonomiplanen, da det skal være et tiltak som skal vare i flere år. Av dette kan det benyttes inntil kr. 200 000 til en kompetanse-, rekruttering- og beholdeplan. Det er et vilkår at den ansatte som søker fondsmidler øker sin kompetanse på en måte som bidrar til at kommunen når sine mål i plan. Det må også gjøres en vurdering av kost/nytte med tanke på kjøp av tjenesten framfor å ha den i organisasjonen. (altså; dersom man kan kjøpe tjenesten for kr 5 000 i året, og det koster kr 75 000 å utdanne for å ha det i organisasjonen bør avslag vurderes.) Det må vurderes å ha en bindingstid for ansatte som mottar støtte til utdanning.

Administrasjonen bes legge fram vedtekter for fondet i løpet av første halvår 2020.

3.2 Helse og omsorg

3.2.1 Generelt

Det svært viktig for oss at arbeidet med **helse og omsorgsplanen** prioriteres. Dette fordi en dreining av innsatsen fra institusjonsbasert omsorg til hjemmebasert omsorg vil kreve planlegging. Det er åpenbart at vi mangler handlingsrommet som skal ligge i ei fungerende omsorgstrapp, samtidig som vi har på plass en god del av tjenestene som ergoterapi, fysioterapi og vi har de siste årene styrket hjemmetjenesten. Nå må det legges en god plan hvor alle tjenestene sees i sammenheng og at man kommer i gang med omstillingsarbeidet mot brukere og ansatte.

Det er viktig at vi vurderer den bygningsmassen vi har, og om vi kan gjøre grep for å møte framtida bedre. Derfor støtter vi at man får fram et prosjekt for å se om det er mulig å realisere et nytt helsehus.

3.2.2 Gargo sykehjem og sykestue

Gargo sykehjem og sykestue har mange dyktige, høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere. Assistenter, helsefagarbeidere og sykepleiere m.fl. ivaretar de som ikke lengre kan mestre livet på egen hånd, eller har behov for sykehustjenester (sykestueplassen). Det ser vi er en krevende og svært viktig jobb. Kommunen er i gang med omlegging fra institusjonsbasert til hjemmebasert drift. Det gir naturlig nok nedtrekk på Gargo.

Hva mener vi om hvor mange plasser det skal være på Gargo?

Til alle innbyggere som måtte lese dette er det viktig å forstå at dette ikke handler om de fysiske plassene eller hvor mange senger man har stående. Det handler om budsjettering og planlegging. Denne må over år stemme overens med et gjennomsnittlig antall pasienter, men kan internt i året svinge mellom at det er 20 eller 30 pasienter inne.

I 2017 ble det vedtatt en forskrift for tildeling av sykehjemsplasser. Vi legger til grunn at administrasjonen har gått gjennom prognoser for 2020 og sett hvilke behov det er for plasser på sykehjemmet. Vi legger til grunn at alle som oppfyller vilkårene i forskriften får tildelt plass innen rimelig tid. Med dette bakteppet legger vi ikke opp til å tallfeste et antall plasser på sykehjemmet.

Vi legger til grunn at administrasjonen har gjort kvalifiserte vurderinger og at politisk nivå holdes orientert gjennom tertialrapportene gjennom året.

Vi ber om at administrasjonen ser på organisering og muligheter for pårørenderom. Særlig for familier som opplever alvorlig sykdom/dødsfall på sykestua.

3.2.3 Fysioterapi

Det er ikke lagt opp til noen nedtrapping i fysioterapi. Kvæningen har høyt belegg med fysioterapeuter sett i forhold til antall innbyggere. Vi leverer viktige forebyggende tjenester til innbyggerne, noe som er en god investering.

Samtidig rapporteres det om lange ventelister. Vi velger å fortsette med det etter

innbyggertallet høye antallet fysioterapeuter, men dette fordrer det lages en plan for hvordan en skal få ned ventelistene.

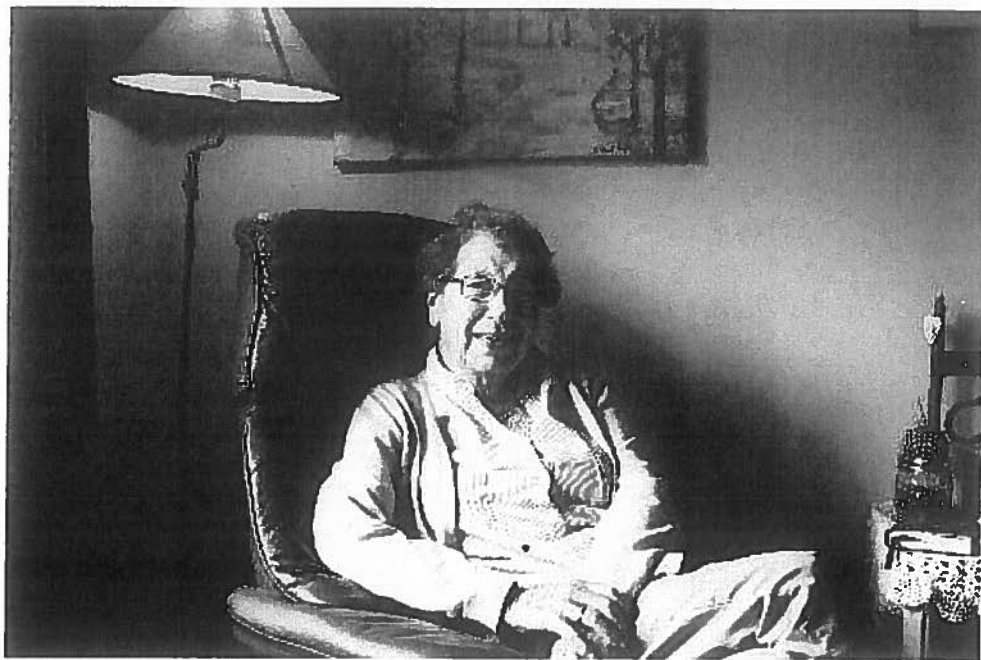
Vi støtter at man går ned til 50% driftstilskudd. Samtidig ber vi om at administrasjonen arbeider for at den som får driftstilskuddet bor og virker i Kvæningen.

3.2.4 Ergoterapi

Ergoterapitjenesten skal bidra til at alle med et særskilt behov skal få riktig veiledning og hjelpemidler for å mestre et liv som har endret seg eller er i endring. Vi håper vår ene ansatt finner rom for faglig utvikling og samarbeid på tvers av avdelinger og sektorer. Det er ikke foreslått noe nedtrekk i ergoterapitjenesten.

3.2.5 Legekontoret

Fra tid til annen har vi behov for legetjenester. Da er vi heldig og har et godt bemannet legekontor. Vi foreslår å beholde dagens ressurser til legekontoret, men ber om at det kalkuleres en reduksjon i økonomiplanen gjennom samlokalisering av legekontoret og Gargo hvor disse leverer samme tjeneste (bl.a. lab-funksjon)

3.2.6 Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten er svært viktig med tanke på en vridning fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg. Vi har de siste årene styrket tjenesten, og ser at det framover vil være viktig del av å klare å en omstilling hvor eldre hjelpes til å mestre egne liv hjemme framfor institusjon. Vi støtter administrasjonssjefens forslag til styrking av hjemmetjenesten.

3.2.7 Tjenester for utviklingshemmede (TU)

TU skal arbeide for at våre innbyggere med noe særskilt behov får hjelp til å mestre egne liv. Alle har egne hjem ved det relativt nybygde bofellesskapet «Furutoppen». Vi har mange

dyktige ansatte som står på til det beste for brukerne. I 2019 ber vi rådmannen gi avdelingen ekstra oppfølging for å følge opp og møte de utfordringene som er skissert i RO-rapporten.

Vi foreslår å ikke gjennomføre nedtrekket med kr 500 000 slik det er foreslått av rådmannen. Vi foreslår istedenfor et kutt på 100 000. Grunnen til at vi reduserer rådmannens kutt er fordi TU må gis et handlingsrom til å følge opp RO-rapporten og vi forventer at det på bakgrunn av dette handlingsrom fremlegges handlingsplan og at det er tett oppfølging av fremgangen av arbeidet i Furutoppen. Samarbeidspartiene støtter konklusjonen i rapporten, og forventer at en faglig styrking, gjennomgang av vedtak og reduksjon av tidstyver kan gi en mer effektiv tjeneste i årene som kommer.

3.2.8 Psykisk helse

Psykisk helse er viktig for noen av våre mest sårbare innbyggere. Vi har over lang tid hatt en god tjeneste til alle som sliter med somatiske sykdommer. For oss er styrkinga av psykisk helse svært viktig og vi mener denne må fortsette. Særlig må det satses på forebygging blant barn og unge.

Arbeidet med ansettelse av psykolog må fortsette. Stillinga må lyses ut, og dersom man ikke kommer i mål med lønnskravet må dette legges fram for politikerne før man tar en endelig avgjørelse om å ikke ansette.

3.2.9 NAV

Vi ber administrasjonen utrede følgende tiltak:

3.2.9.1 Fradrag for barnetrygd ved utbetaling av sosialhjelp.

I dag regnes barnetrygd inn i barnefamiliers inntekt ved beregning av sosialhjelp. Vi ønsker at dette i de fleste saker tas ut av beregningen.

3.2.9.2 kommunalt bo-støttetiltak.

- Regjeringa har over flere år svekket bostøtteordninga. Det holder i dag på å vokse fram større og større klasseskiller basert på om man er i eller utenfor boligmarkedet. Det er et mål å redusere ulikheter basert på manglende boligformue. Særlig viktig er dette for barnefamilier.

3.2.9.3 Flytting av NAV ut i servicekontorets lokaler.

3.2.10 Helsestasjonen

Det foreslås ingen reduksjon i helsestasjonens ressurser.

3.2.11 Usorterte tiltak

3.2.11.1 Vikarbank

Det skal opprettes et prøveprosjekt med vikarbank. Denne vil gjelde for turnusenhetene i kommunen. Det vil si TU, hjemmetjenesten og sykehjem/sykestue.

Utgiften skal tas innen dagens budsjetter i de ulike turnusenhetene. Vi skisserer en ordning

hvor man fyller stillinger som i dag er brøkstillinger opp til 100%. På den måten vil man unngå uønsket deltid og man kan få en mer stabile vikartjenester. Det må være påregnelig at arbeidsgiver kan sette deg inn i kortere eller lengere vikariat i alle turnusenhetene, også utover der den ansatte har sin faste brøkstilling.

Det må utredes og legges en plan for dette innen juni 2020. Planen må utarbeides i nært samarbeid med de ansatte. Det må være forutsigbare rammer for den enkelte ansatte som har en vikarressurs som en del av sin stilling. Formannskapet er prosjekteier.

3.2.11.2 Livsgledesertifisering av Furutoppen og Gargo

Det er et mål å se på muligheten for å livsgledesertifisere Gargo og Furutoppen. For å begynne på dette arbeidet settes det av inntil kr 25 000 for studiereise, invitasjon av forelesere eller liknende for å komme i gang med arbeidet. Arbeidet må involvere ansatte, ikke bare lederne. Rapport fra arbeidet legges fram for formannskapet. Midlene tas fra fond.

3.3 Oppvekst og kultur

3.3.1 Generelt

I 2020 må arbeidet med en oppvekstplan prioriteres. Det må også jobbes med å implementere kommuneplanen for idrett, kultur og friluftsliv i økonomiplanen.

Vi ønsker å utrede framtidens skolestruktur og mener at dette arbeidet må gjøres som en del

av oppvekstplanen. Det settes derfor ikke av kr 100 000 spesifikt til denne oppgaven, men det vil inngå i planarbeidet. Oppvekstplanen skal prioriteres. På den måten mener vi dette vil gi samme resultat med en bedre gevinst totalt.

Det er ønskelig å innføre et lite skolemåltid ved nye Kvæningen barne- og ungdomsskole. Det settes av inntil kr 200 000.

Administrasjonssjefen bes komme med et forslag til utforming. Administrasjonssjefen skal i prosessen se på muligheten for at deler av ordninga kan administreres av sentralkjøkkenet på Gargo. Formannskapet gis fullmakt til å vedta en endelig ordning.

Det budsjetteres med en merinntekt på kr 150 000 i salg av skoleplasser til elever i andre kommuner.

3.3.2 Oppvekst og kultur

Det støttes at vi innfører en oppvekst og kulturkonsulent. Dette er i realiteten en reduksjon i antall stillinger på oppvekstkontoret. Her har man slått sammen en 50% stilling og en 100% stilling til en 100% stilling. De siste årene har vi mistet mye av vårt kulturtilbud. Dette fordi vi ikke har hatt ansatte til å jobbe med. Vi sparer penger, men blir et fattigere samfunn. Vi mener vi må satse på kultur det kommende året.

Som et ledd i økt kompetanse i organisasjonen bes det om at det stilles krav til mastergrad for stillingen.

3.3.3 Kvæningen barne- og ungdomsskole

Kvæningen kommune har mange dyktige og dedikerte lærere og assistenter. Vi er blant kommunene i landet som investerer mest i utdanninga til våre barn og unge. Kvæningen er sammen med nabokommunene valgt ut og får ekstra oppfølging til å heve kvaliteten i skolen. Det er positivt og sammen med dyktige skoleledere fra veilederkorpsset ser vi svært positivt på at skolen til tross for en del reduksjoner kan styrkes og løfte seg i årene som kommer.

Vi er svært fornøyd med at den nye skolen ser ut til å komme opp, det samme med idrettshallen. Det har hele tiden vært gitt beskjed til politisk nivå om at en reduksjon i ressurser ville kunne skje når ny skole sto på plass. Det er viktig at det etableres en kultur for arbeidsmetode og tilgang på ressurser med en gang vi kommer inn i nytt bygg.

Endringer smerter ofte. Derfor er det viktig at man utnytter mulighetene ved å komme inn i et nytt bygg så godt som mulig. Det etableres raskt nye kulturer og det vil i framtida være enklere å fylle på der det er helt nødvendig framfor å kutte i en allerede etablert praksis.

Det støttes ikke innføring av 4 dagers skoleuke. Dette medfører en økt utgift på 800.000. Derimot foreslås det et nedtrekk på kr 500 000 som skal tas ved å se på omorganisering av skoledagen og mulighet for innsparing på ulike tiltak. En eventuell innføring av 4 dagers skoleuke må utredes som en del av en oppvekstplan.

3.3.4 **Voksenopplæringa**

Vi støtter at Kvæningen kommune på nåværende tidspunkt ikke har voksenopplæring i egen regi. Vi mener likevel det må være et fokus fra oppvekstkontoret at man hele tiden vurderer å ha tjenestene lokalt i kommunen, framfor å kjøpe tjenesten utenfra. Dette må det tas hensyn til ved eventuelle avtaleinngåelser. Vi legger inn kr. 150 000 i reduksjonen fra kuttet rådmannen foreslo.

3.3.5 **Barn og unge (BUFF)**

I budsjettet i fjor foreslo rådmannen å jobbe på en ny måte og opprette en avdeling for forebyggende barne- og ungdomsarbeid. Dette er en tanke vi støtter. Eventuell omorganisering bør sees i sammenheng med omorganisering av hele kommunen.

3.3.6 **Kultur og kulturskole**

Vi støtter at vi får på plass en oppvekst og kulturkonsulent. De siste årene har vi mistet mye av vårt kulturtilbud. Dette fordi vi ikke har hatt ansatte til å jobbe med. Vi sparer penger, men blir et fattigere samfunn. Vi viser til punkt 3.3.2 for forventninger til kompetansebygging.

3.3.7 **Barnevern**

Barnevernet er en svært viktig tjeneste for våre mest sårbare innbyggere. Et barnevern som har gode forutsetninger for å være i forkant og jobbe preventivt blir viktig. Kvæningen øker sin innsats med 0,5 årsverk, jf understående.

I forbindelse med uttreden av barnevernsamarbeidet med Nordreisa kommune vil Kvæningen få en halv stilling til barnevern. Denne er ikke lagt inn i rådmannens forslag til budsjett. Det utgjør 378.000,- i reduksjon på området for barnevern.

3.3.8 **Barnehage**

Det støttes at man holder vakant en mindre stilling i barnehagen. De senere år har det kommet sterkere normer for hvilken bemanning som skal være i barnehagene. Vi legger til grunn at Kvæningen kommune til tross for denne vakansen oppfyller kravet om norm for voksentetthet i barnehagen.

3.3.9 Frivillighetssentral

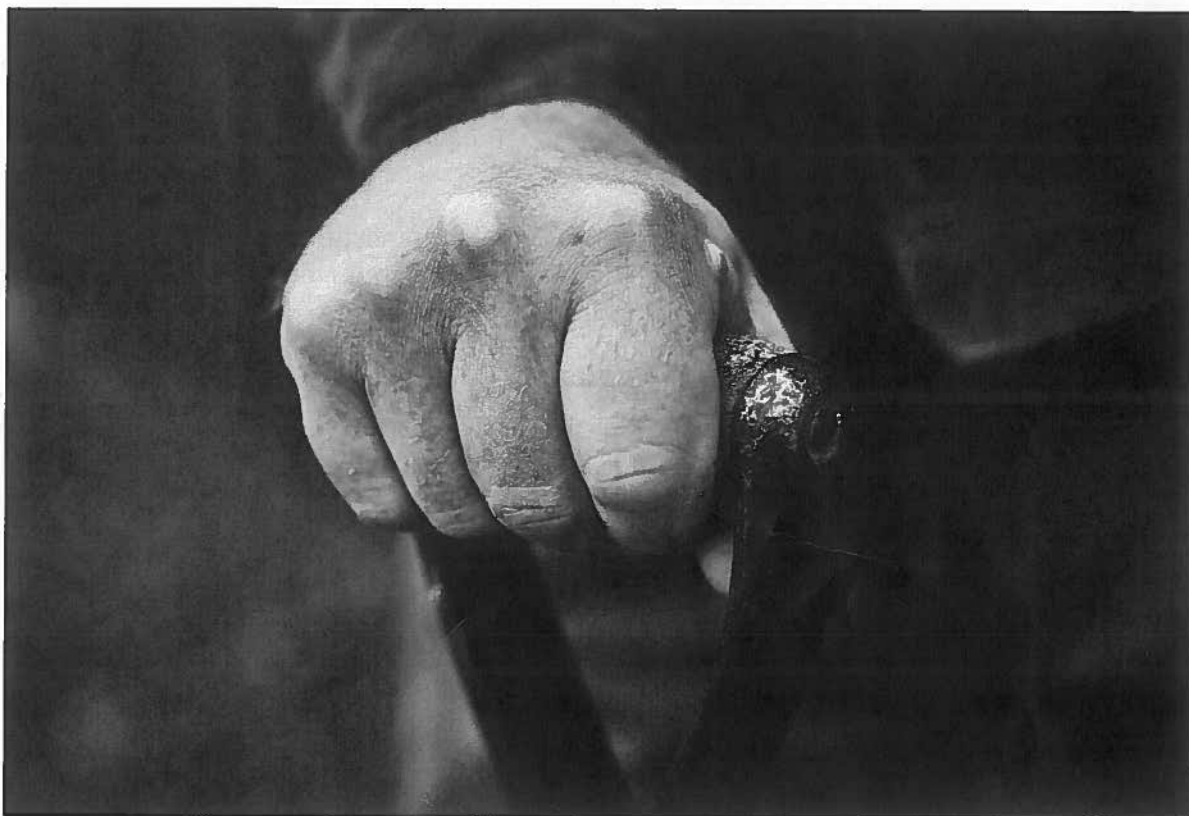
Det er i rådmannens forslag til budsjett satt av kr 50 000 til frivillighetssentral. Dette er kun nok til å utrede en framtidig frivillighetssentral. Derfor må det i løpet av 2020 komme en egen sak med forslag til drift og finansiering av frivillighetssentral.

3.3.10 Usorterte driftstiltak

3.3.9.1 Utstyrsbank for Barn og unge

Det skal ses på muligheten for en utstyrsbank for barn og unge. Kvænangen ligger høyt hva gjelder barnefattigdom. Det gir grunnlag for å søke fylkesmannen i Troms og Finnmark om tilskudd til tiltak som reduserer barnefattigdom. Kommunal egenandel settes til kr. 25 000. Denne tas fra tidligere års overskudd.

3.4 Næring, utvikling og teknisk

3.4.1 Generelt

Næring, utvikling og teknisk har en viktig funksjon i kommunen.

Stort sett alt av næringsprosjekter må på et eller annet vis innom NUT. Det er derfor viktig å sikre at det foreligger riktig kompetanse og personell som kan gjennomføre oppgavene. Det er helt nødvendig at vi klarer å skape mer i årene som kommer, og derfor må næringsutvikling være langt framme i det vi foretar oss. Det vil komme andre etater som skole og helse og omsorg til gode på sikt.

Plan er svært viktig for samarbeidskonstellasjonen. Vi må planlegge hvordan vi skal levere tjenestene og hvordan dette skal se ut i årene som kommer. Vi har derfor en ekstraordinær innsats på området for plan.

3.4.2 Næring

3.4.2.1 Omstillingsprosjektet jobber godt og rapporterer om bra måloppnåelse. Det gjøres et godt omstillingsarbeid for lokalt næringsliv. Dette må fortsette.

3.4.2.2 Næringsfond er av mange næringsdrivende trukket fram som et viktig tiltak. Kommunen bruker i dag en større andel av sine budsjetter inn i omstillingsprosjektet. Vi ser også at det bør finnes noen midler som rene tilskudd. Vi foreslår derfor at de renteinntekter som kommer fra lånefondet går inn i et næringsfond. Vi stipulerer dette til å være 250.000kr for året 2020.

3.4.3 Renhold

Vi legger til grunn at man fra høsten 2019 vil være klar for å innføre teamvask slik det ble sagt da saken var oppe i kommunestyret høsten 2019.11.11

Det vises til kommunestyresak PS 47/17. Administrasjonssjefen viste i slutten av framlegget til følgende:

- *En økonomisk gevinst, sett på bakgrunn av vikarbruk*

Videre var administrasjonssjefens innstilling:

Renholdstjenesten i kommunen organiseres med 2 team. Disse ledes av en renholdsleder. Omorganiseringen gjelder i fra 01.10.2017.

Det innføres teamvask fra 01.03.2019. Hos de store byggene (TU, Gargo, Badderer bhg, Polarstjerna Bhg, Gulstien, Skolen og rådhuset) er det satt av ca 525.000 i vikarbudsjett. Det er fortsatt behov for et vikarbudsjett. Men dette settes sentralt og ikke per bygg. Det gjøres derfor et kutt i vikarbudsjettet med kr 350.000. Så får vi høste erfaringer av dette det kommende året og se hvilket nivå vi må ligge på i framtiden.

Plan for gjennomføring av prosjektet legges fram for formannskapet innen 01.02.2020. Formannskapet gis fullmakt til å endelig godta gjennomføring av prosjektet.

Ordningen skal evalueres ett år etter innføring. Vi viser for øvrig til punkt 1.2.

3.4.4 Driftsavdeling

Vi har mange dyktige medarbeidere som vedlikeholder en lang rekke bygg og anlegg. Det utrettes til dels store oppgaver med små ressurser. Vi mener vi må få fart på «boligplanen» slik at man kan ta stilling til behov og disponering av kommunale boliger. Dette kan medføre f.eks. salg av noen boliger. Det vil neppe være lønnsomt å pusse opp boligene før et eventuelt salg. Dette arbeidet må prioriteres i 2020.

3.4.5 Bygg og anlegg

Kvæningen kommune eier mye bygninger og eiendommer. Det et kommunestyret som skal forvalte disse eiendommene og byggene på en god måte.

I KS sin veilder "bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold" heter det på side 7:

Kommunestyret må gi forvalter i oppgave å rapportere i hvilken grad bygningene og de offentlige kravene er tilfredsstillt. Rapporteringen må også inneholde forslag til tiltak. For å gjøre riktige prioriteringer trengs et godt beslutningsgrunnlag. Et minimumskrav til eiendomsforvalterne er at de rapporterer tilstand på all kommunal bygningsmasse, med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader. Rapporten kan og bør også inngå i kommunens årsrapport.

Kommunestyret forventer at det i løpet av 2020 blir utformet en rapport som beskrevet KS veilederen. Dette er viktig for å sikre at ressursene settes inn på riktig plass og der behovet er størst. Et godt verktøy kan være norsk kommunal forenings verktøy IK bygg. Kommunestyret ber rådmannen gå til anskaffelse av dette eller liknende arbeidsverktøy. For å gjøre dette settes det av kr. 250 000 til prosjektet. Prosjektet skal prioriteres. Midlene kan tas fra investeringsbudsjettet ved å prioritere dette prosjektet framfor renovering av C og D-fløy på Gargo og/eller renovering av utvendig fasade på rådhuset. Det er til sammen satt av kr. 550 000 til disse to prosjektene.

En prosjektskisse med plan for gjennomføring legges fram for formannskapet innen første kvartal av 2020. Formannskapet gis fullmakt til å endelig vedta gjennomføringen av prosjektet.

<http://www.hoyangerbustadstifting.no/images/vedlikehold%20ks.pdf>.

https://dibk.no/globalassets/eksisterende-bygg/publikasjoner/kobe_fordypningshefte-folkevalgtopplaring.pdf.

<https://kommune.ikbygg.no/frontpage/front>

3.4.5.1 Enkeltbygg

3.4.5.1 Nye Kvænangen barne- og ungdomsskole:

Det er fra rådmannen foreslått en økning i budsjett med kr 500 000. Dette er i tilleggsnotat fra rådmannen redusert til kr 265 000. Kommunestyret setter økningen til kr 100 000 for år èn. Det er en del mer areal i den nye skolen, men den vil ha enklere vedlikehold. Det er enklere å legge seg på et lavt nivå på år 1 for så å øke der det, etter erfaringstall i år èn, er helt nødvendig.

3.4.5.2 Utrede flerbrukshuset i Burfjord som kommunalt formålsbygg

Vi ber om at administrasjonen utreder flerbrukshuset i Burfjord som et kommunalt formålsbygg. Kommunen er i praksis eneste eier og står for en del av drifta. Det er et ønske om å satse på bygget og videreutvikle det som et kulturhus for hele kommunen.

3.4.5.2 Vedlikehold veier sommer

Det siste året har vi brukt mye på vedlikehold av veiene. Vi foreslår derfor ingen økning eller reduksjon på denne budsjettposten.

3.4.5.3 Vedlikehold veier vinter

Veiene beholdes slik de er i dag, med unntak av følgende.

Låvan	Kr 135 000	Gjenopptakelse av tidligere anbud

Alle priser er eks mva.

Dette gir en merutgift på kr 135 000.

Det bes også om at rådmannen ser på utformingen av brøyteanbud i bygdene som har en svært begrenset biltrafikk, og om dette kan medføre en billigere pris gjennom andre kriterier for brøyting. Kan det for eksempel være fast brøyting 3 ganger per uke?

Dersom det er penger igjen på budsjettet for 2019 bes rådmannen starte opp brøyting til låvan allerede i 2019, med oppstart samme dag som budsjettet vedtas.

3.4.6 Plan

Kommunal planlegging er essensielt for å sikre en faglig, effektiv og bærekraftig utvikling. Fylkesmannen i Troms ville tvangssammenslå Kvæningen kommune med Alta fordi vi ikke planlegger godt nok hvordan vi skal møte framtidens utfordringer og disponere skattebetalernes penger. Dette tar Kvæningen Arbeiderparti på aller største alvor.

For å forbedre dette vises det til prosjekt "nye Kvæningen kommune".

3.4.7 Øvrig administrasjon

3.4.7.1 Byggesaksbehandler

Vi støtter administrasjonssjefens forslag om å styrke byggesaksbehandler med 0,5 årsverk slik at dette blir ett årsverk. Byggesaksbehandler er svært viktig for utvikling av kommunene og særlig viktig for næringslivet.

3.4.7.2 Landmåler

I dag kjøper Kvæningen kommune tjenesten som landmåler. Det er vanskelig å rekruttere kvalifisert personell til slike stillinger. Vi ber likevel administrasjonen vurdere om vi skal drifte tjenesten i egenregi. Dette forutsetter at det ikke øker kommunens utgifter. Stillingen må altså finansieres gjennom selvkost og salg til andre kommuner (Nordreisa, Loppa, Hasvik osv.) . Som en del av vurderinga må det vurderes framtidig behov slik at man ikke kommer i en situasjon hvor man ansetter fast og må subsidiere stillinga i framtida grunnet manglende inntekter. Dersom finansieringa kommer i orden gis formannskapet fullmakt til å opprette stilling som landmåler i Kvæningen kommune.

3.4.8 Usorterte tiltak:

3.4.8.1 Tilskudd til samfunns- og grendehus:

Det settes av inntil kr 70 000 til samfunns og grendehus. Det kan fra denne posten gis maksimalt kr 10 000 per samfunnshus. Midlene må lyses ut og tildeles. Beløpet skal gå til å dekke faste kostnader som strøm, forsikring osv. Søknadsfrist settes til 15.02.2020. Midlene må lyses ut innen 15.01.2020. Dersom det skulle bli noe overskytende etter fordeling skal formannskapet fordele dette andre gode formål i kommunen.

3.4.8.2 Landbruksprosjektet

Det settes av inntil kr 50 000 i kommunal egenandel for å videreføre forprosjektet "landbruksstudie Kvæningen". Det må i likhet med forstudien søkes midler fra både omstillingsprosjektet, fylkesmann og fylkeskommune for å finansiere hele prosjektet. Midlene tas fra tidligere års overskudd.

3.4.8.3 Garasje til ut på tur med hjul

Kvæningen kommune har hatt stor nytte av samarbeidet med det lokale initiativet "ut på tur med hjul". For å bidra til å styrke organisasjonen bes administrasjonssjefen gå i dialog med "Ut på tur med hjul" for å se på muligheten for at de kan benytte en del av ambulansegarasjen når UNN flytter inn i nytt bygg. Dette anes å ha en mindre driftskostnad for kommunen, og må eventuelt tas over eksisterende bevilgninger.

3.4.8.4 Endring bruk av konsesjonskraftfondet.

Det legges ikke opp til bruk fra konsesjonskraftfondet

3.4.8.5 Molo Segelvik

Det foreslås at vi tar et tak for å få berget moloen i Segelvik. Denne er en av våre få kulturminner fra før 2. verdenskrig. Tilstanden er slik at dersom det ikke gjøres noe nå, vil vi mest sannsynlig måtte bruke langt høyere summer i framtiden for å få den opp til dagens standard. Vi foreslår derfor å sette av kr 200 000 som kommunens bidrag til å redde moloen. Kommunene har tidligere mottatt og har fortsatt stående en plass mellom 600 – 700 tusen til formålet. Finansieringen forutsetter et spleiselag med andre offentlige etater. Sak legges fram til kommunestyret i juni 2020.

3.4.8.6 Båthavn Burfjord

Kr 100 000. 50 000 tas fra drift og 50 000 fra fond.

4. Investeringsbudsjett

4.1 Lån

Kvæningen kommune har relativt høy gjeld. Det er i den forbindelse viktig å vite at en høy andel av dette er formidlingsgjeld. Det vil si at vi har lånt penger av husbanken og lånt dette videre. Det er altså ikke Kvæningen kommune som bærer den fulle risiko dersom renta stiger.

Vi legger til grunn at vi i årene som kommer må prioritere å betale lån. Samtidig har

kommunene store utfordringer med plan, struktur og rutiner. Dette må løses gjennom økt kompetanse, god planlegging og målretta tiltak. Det vil koste, men vil på sikt gi befolkningen en mer stabil tjeneste og forhåpentligvis reduserte utgifter.

4.2 Fondsdisponeringer

	Hva?	Sum (kr)
4.2.1	Kompetansefond	750 000
4.2.2	Videre arbeid med båthavn*	50 000
4.2.3	Landbruksprosjektet	50 000
4.2.4	Utstyrskasse for barn og unge	25 000
4.2.5	Livsgledesertifisering av Tu og Gargo	25 000
4.2.6	Plan	500 000
4.2.7	Prosjekt nye Kvænangen	500 000
4.2.8	*reduksjon* utredning oppvekstsenter	-100 000
4.2.9	Molo Segelvik	200 000
4.2.10	Revisjon scooterløyper	500 000
		2 500 000

* Båthavn skal i tillegg finansieres med kr 50 000 fra drift. Totalt kr 100 000.

4.3 Investeringer

4.3.1 Ny bil til TU

Som et ledd i å bli et mer bærekraftig samfunn som reduserer klimautslippene foreslår vi at bilen som kjøpes inn er en el-bil. Det er billigere å drifte el-bil samt at vi håper det kan finansieres gjennom bruk av grønne lån i for eksempel kommunalbanken.

4.4

4.5

4.3.2 Reduksjon forprosjekt helsehus

Prosjektet vil nok behøve betydelige med kapital for å komme i mål. Administrasjonen har nå gått i gang med en konseptvalgskisse som skal utarbeides. Det er avsatt kr 1 500 000 til et forprosjekt. Dette vil ikke være nok til endelig prosjektering, og antakelig for mye til et forprosjekt. Vi reduserer derfor potten til 750 000. Når prosjektet er modent for endelig beslutning av bygningsstruktur for helsehus må det legges fram en egen sak, med en endelig finansieringsplan. Dette gir en driftsreduksjon på kr 750 000.

SP og H/Frp har tatt utgangspunkt i administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan. Med bakgrunn i dette foreslår vi følgende endringer:

Nedtrekk/ flyttinger/ endringer i forhold til forslag:

- Innsparing studiesenteret	kr. 56.000
- Mindre forbruk barnevern/ tilskudd fylkesmann	kr. 378.000
- Mindre for mye budsjettert elever fra andre kom.	kr. 250.000
- Mindre økte kostnader drift skolebygg/ hall	kr. 400.000
- Flytting av årlig egenandel omstillingsprosjektet fra drift til fond	kr. 1000.000
- Godkjenning skuterløypenettet fra drift til fond	kr. 500.000
- Reduksjon renter/ avdrag forprosjekt helsehus	kr. 25.000
- Totale nedtrekk/ endringer drift	kr. 2.609.000

Påplussinger endringer i forhold til forslag:

- Ikke sammenslåing trinn, økte utgifter	kr. 1.300.000
- Ikke 4. dagers uke fra 1. til 4. trinn, økte utgifter	kr. 800.000
- Renter avdrag, revidering reguleringsplan	kr. 5000
- Økt utgift renter/avdrag renovering utleieboliger	kr. 20.000
- Økt utgift 50 % stilling servicekontoret	kr. 300.000
- Brøyting Låvan	kr. 135.000
- Kirke	kr. 49.000
- Totale påplussinger	kr. 2.609.000

Bruk av fondsmidler:

- Flytting av egenandel omstilling fra drift til fond	kr. 1000.000
- Flytting av godkjenning skuterløypenettet	kr. 500.000
- Forprosjekt fiskerihavn/ småbåthavn i Burfjord	kr. 500.000
- Nærmiljøtiltak	kr. 200.000
- Tilskudd aktivitetsstøtte eldre	kr. 100.000
- Videreføring fast dekke kommunale veger	kr. 1000.000
- Økt tilskudd brøyting 2020	kr. 150.000
- Utredning oppvekstsenter Indre Kvæningen	kr. 100.000
- Midler til vedlikehold fiskemottak i Burfjord	kr. 150.000
- Totalt bruk av fond	kr. 3.700.000

Vi ønsker ikke å trekke ned/ gjøre endringer i skole på det nåværende tidspunkt. Vi ønsker å høste erfaringer gjennom en tids drift før eventuelle endringer.

Vi vil at det settes av nødvendige midler for etablering av fiskerihavn/ småbåthavn i Burfjord.

Vi har derfor satt av kr. 125.000 til planarbeid og kr. 500.000 til prosjektarbeid. Vi vil at etableringen skal være tilknyttet nåværende kaiområde i sentrum av Burfjord.

Vi viderefører tilskudd miljøtiltak med kr. 200.000

Vi bevilger tilskudd aktivitetsstøtte eldre med kr. 100.000. Disse midlene disponeres av Eldrerådet.

Vi viderefører tilskudd brøyting med kr.200.000 og brøyting Låvan kr. 135.000.

Vi avsetter kr. 1000.000 til å videreføre setting av fastdekke på kommunale veger.

Servicekontoret blir styrket med en 50 % stilling.

Vi øker beløpet til renovering av utleieboliger med kr. 200.000, slik at det totalt blir kr. 400.000.

Administrasjonssjefens forslag med endringsforslaget fra Ap/KB ble vedtatt med 3 stemmer mot administrasjonssjefens forslag med endringsforslaget fra Sp/H/FrP som fikk 1 stemme.

Vedtak:

Administrasjonssjefens forslag med endringsforslaget fra Ap/KB:

*Kvænangen Arbeiderparti og
Kvænangen bygdelistes
forslag til:
Økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett 2020.*

Sammendrag

Budsjettet for 2020 har et hovedfokus på å styrke tjenestene til innbyggerne gjennom å styrke kompetanse, struktur og opplæring internt i kommunen.

Fokuset handler om at vi sammen, både politisk og administrativt, skal bli bedre.

Kvæningen kommune har over lang tid hatt utfordringer. Det er ingen grunn til å legge skjul på. Derfor må vi ta tak og finne en strategisk tilnærming for å bli bedre.

Vi legger opp til et prosjekt "nye Kvæningen kommune". Det må sees over flere år. Det er viktig for oss å ta tak i de overordna utfordringene. I dette prosjektet må plan ha en viktig rolle. Vi innfører en ordning for skolemat. Ernæring er viktig for læring og ro. Det er også viktig med det sosiale aspektet ved å dele et måltid sammen.

Vi jobber videre med utredning av nytt helsebygg. Det er viktig for å skape en helse og omsorgssektor som er beredt til å møte morgendagens utfordringer.

Vi lager et kompetansefond slik at vi kan styrke kompetanse til de ansatte og på den måten gi bedre tjenester til innbyggerne.

Det legges opp til en del kutt og håper at vi igjennom omstilling og smidige ansatte kommer i mål med disse.

Vi ønsker alle ansatte og innbyggere en riktig god jul og godt nytt år.

2. Forord

4.6 Budsjettprosess.

Det har i år blitt en bedre budsjettprosess enn de foregående årene. Likevel synes budsjettet ikke å være et godt nok styringsdokument. Vi vil presisere at det framgår også i år motstrid mellom det som framkommer fra avdelingene og rådmannens forslag. Dette er helt vanlig at det er slik uenighet, men det er ikke vanlig at denne legges fram for politikere og innbyggere. Vi ber om at rådmannen strammer inn dette og leverer ett budsjett på vegne av administrasjonen.

Vi velger prinsipielt å forholde oss til administrasjonssjefens tilrådinger, men er usikker på i hvilken grad disse er godt nok forankret. Noe som igjen kan medføre frustrasjon. Her vil vi bemerke at det er mulighet til å inngi høringsvar innen fjorten dager fra når budsjettet ble lagt ut til offentlig ettersyn.

4.7 Medbestemmelse

Budsjettet har vært drøftet i et medbestemmelsesmøte med tillitsvalgte. Det ser ut til at det har vært en bredere prosess med de tillitsvalgte i denne budsjettprosessen. Det er positivt. Prinsipielt mener vi de hovedtillitsvalgte skal følge den sentrale budsjettprosessen og de lokale ute i avdelingene.

På grunn av en noe mangelfull prosess må det tas grep fra politisk nivå. Derfor foreslås det en del tiltak som ikke har blitt drøftet med de ansatte. De tiltak som er vedtatt skal gjennomføres, men det påhviler administrasjonen en plikt til etterfølgende drøfting med de ansatte om gjennomføringen av tiltaket.

4.8 Diverse

- For de tiltak som går utover ordinær drift skal det føres egne prosjektreknskap. F.eks. «oppfølging av RO-rapport, eller landbruksstudie»

- Alle inntekter som ikke er budsjettført må meldes og skal disponeres politisk. Inntekter som ikke er øremerket skal uavkortet avsettes på disposisjonsfond.

- For høy andel brukes fra fond til prosjekter (drift), samtidig anser vi det nødvendig å sette fart på særlig planarbeidet. Det er ikke noe mål å spare penger, og tidligere års overskudd skal benyttes godt til planlagte prosjekter for utvikling, investering og vekst i Kvæningen.

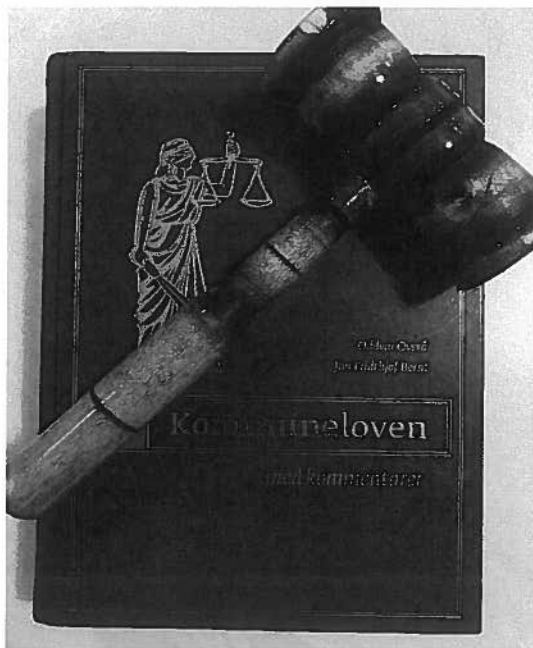
4.9 Etterlevelse

Administrasjonen rapporterer på måloppnåelse gjennom året. Vi ber om at det legges fram økonomiske månedsrapporter fra enhetene for formannskapet. Vi er veldig fornøyd med rapporteringen som gjøres gjennom tertialrapportene.

5. Slik skal du lese budsjettet

5.1 Forutsetninger

For å lese dette budsjettet bør må du først lese rådmannens forslag til budsjett. Det inneholder ulike tiltak som ikke nødvendigvis nevnes i vårt forslag. Det vil si at et vedtak rådmannen går inn for og ikke nevnes i vår budsjett går vi også for.

6.

Budsjett for hver av etatene med avdelinger

6.1 Sentraladministrasjonen

6.1.1 Generelt

Sentraladministrasjonens oppgaver er å levere tjenester ut til de ulike enhetene.

Utgiftene til administrasjon i Kvæningen ligger under gjennomsnittet for vår KOSTRA gruppe (06).

6.1.2 Skatter og avgifter.

Vi foreslår å følge opp rådmannens forslag til skatter og avgifter med følgende unntak: På side to i rådmannens forslag heter det i første setning:

«Andre gebyrer og betalingssetter har ingen

økning.»

Vi foreslår at alle gebyrer og betalingssetter som ikke er regulert i egne avtaler, lov eller forskrift økes i tråd med konsumprisindeksen.

Det er i rådmannens forslag til budsjett oppgitt at feiergebyret settes til 373,- + mva. I tilleggsnotatet fra rådmannen vises til det til at det skal være 364. Det er ikke opplyst om dette er inkludert eller eksklusiv mva. Vi legger til grunn at det er eks. moms.

6.1.3 Politisk nivå

Politisk nivå gjelder kommunenes demokratiske virksomhet.

Her finner vi lønn til ordfører, varaordfører, godtgjøring til de politiske møtene og annet for å drifte demokratiet i Kvæningen.

Den største utgiften er som i de fleste avdelinger lønn.

Ordfører tjener 80 % av stortingsrepresentants lønn, og varaordfører 13% av ordførers lønn.

Det er tidligere vedtatt at det skal serveres mat til kommunestyrets møter.

Vi vil foreslå innføring av digital overføring fra kommunestyremøtene. Dette er et viktig tiltak for å sikre innbyggerne innsyn i politikernes argumentasjon og hvordan kommunestyret forvalter den makt de har fått. Vi ber rådmannen legge fram en sak om hvordan vi gjennomfører streamingen.

Det er etter vårt syn viktig å bruke penger på demokratiet. Ingen skal lide tap av å delta politisk, og vi mener det er riktig at politikerne får en møtegodtgjøring som synliggjør de forberedelser som ligger til med mer.

6.1.4 Interkommunale samarbeid:

3.1.4.1 Nord IKT:

Nord IKT er et nytt vertskommuneprosjekt. Det er Skjervøy kommune som er vertskommune. Det er forventninger til at samarbeidet over tid vil gi økt kompetanse, økt leveranse og mer stabilitet.

3.1.4.2 Nord-Troms regionråd og studiesenter:

Det er kommet melding om at det i statsbudsjettet er kommet en post øremerket Nord-Troms studiesenter. Dette gjør at kommunens varslede økning faller bort. Dette er kr 56 000.

6.1.5 Administrasjonssjefens kontor

Det vises til administrasjonssjefens budsjett hvor det ikke er foreslått noen endringer. Det er to ansatte. Administrasjonssjefen og senior rådgiver. Arbeiderpartiet ikke lagt inn noen endringer i dette for det inneværende året utover det administrasjonssjefen beskriver.

6.1.6 Servicekontoret

Det er 1,5 årsverk på servicekontoret. Servicekontoret er kommunens ansikt utad. Det bør være et mål at så mange som mulig finner svar på sine spørsmål via servicekontoret. Dette gjelder telefonisk, pr e-post eller ved personlig oppmøte. Vi er enig i at servicekontoret bør styrkes og setter av 0,5 årsverk utover det administrasjonssjefens budsjett. Det er forventet at denne økningen vil gi mer digitalisering, raskere svar til innbyggere og andre samt en mer aktiv informasjonsflyt av kommunenes aktivitet.

Fortsettelse servicekontoret:

I tillegg skal særlig arbeides med informasjonsstrategi. Denne strategien skal legges fram for kommunestyret innen juni 2020. Denne må sees i sammenheng med kommunelovens bestemmelse om informasjon:

§ 4-1. Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet

Kommuner og fylkeskommuner skal aktivt informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommuner og fylkeskommuner. De skal også legge til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon.

For å komme i mål med dette arbeidet skal det forberedes og tas inn en lærling fra høsten 2020.

Dette må sees i sammenheng med at det er antydnet en del naturlig avgang i årene som kommer. Det vil derfor kunne gis opplæring til en lærling som kan tilbys fast jobb på et senere tidspunkt.

Eksempel på en informasjonsstrategi ligger finnes her:

<https://www.norddal.kommune.no/f/ia8ec3b7e-c085-49a6-9f68-a5084fb1dbd1/informasjonsstrategi.pdf>

6.1.7 IKT

IKT-tjenesten går over til nord-IKT med Skjervøy kommune vertskommune.

Slik vi har forstått det går kommunene over i samarbeidet med den samme innsatsfaktorer som de hadde på skjæringstidspunktet. Det vil si 01.01.2020.

Det vil si ca 5.5 millioner kroner, pluss en del lisenser og annet. (5.5 millioner er basert på årets regnskap).

Det har over flere år vært foreslått til dels store kutt innenfor IKT. Det er på trappene at vi skal re-organisere IKT i en interkommunal tjeneste. Vi ber rådmannen gå gjennom organiseringa av IKT før vi går inn i nytt samarbeid kommer i gang og helst før formannskapetets innstilling til budsjett skal behandles av kommunestyret. Vi legger til grunn at det gjennom økt effektivisering og samhandling i den nye interkommunale IKT-tjenesten være et rom for et nedtrekk på kr 300 000.

6.1.8 Økonomikontoret

Økonomikontoret består av tre personer. Det ytes forholdsvis stor tjeneste med få hender. Vi vil på sikt søke å styrke kompetansen på økonomiavdelinga framfor å bygge ned.

I tråd med overnevnte om styrking av kompetanse mener vi det bør utredes å ansette en person med mastergrad innen økonomi for å møte morgendagens utfordringer.

6.1.9 Reserverte tilleggsbevillinger:

Vi støtter administrasjonssjefens forslag om å sette av kr. 232 665 til reserverte tilleggsbevillinger. I tillegg settes det av kr. 152 125.

Dersom dette budsjettet mangler inndekning kan administrasjonen ved å legge det inn i budsjettprogrammet saldere eventuelle mer-/mindreutgifter mot posten reserverte tilleggsbevillinger.

6.1.10 Kirker

De siste årene har menighetsrådet fått kompensert en del nedtrekk ved budsjettreguleringene i junimøtene. Det er viktig å presisere at også kirka må forvente å ta ned drift og aktivitetsnivå i tråd med at inntektene blir lavere for kommunen for øvrig. Samtidig ser vi at det som minimum bør legges inn en økning tilsvarende lønns og prisstigning også for kirka. Dette utgjør en økning på kr 30 000 for året 2020.

6.1.11 Usorterte driftstiltak finansiert ved fond

6.1.11.1 Prosjekt "Nye Kvæningen kommune"

Kvæningen kommune har i en rekke saker fått påpekninger om mangler ved gjennomføring av ulike tjenester. Vi opplever at det er mangel på planer, for dårlig system og rutiner administrativt. I tillegg kan det se ut til at internkontroll og opplæring av ansatte ikke har fungert godt nok.

For å bøte på dette legger vi opp til et prosjekt som skal ta organisasjonen som helhet videre.

1. Plan
2. Administrativ organisering
3. System og rutiner på administrativt plan.

Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Videre prosjektbeskrivelse og mandat bes utredes av administrasjon og legges fram for formannskapet. Prosjektet må sees over minst tre år.

Det settes av inntil kr 1 000 000 for første året. Det forutsettes at det søkes tilskudd fra eksterne. Av dette er ca. 500 000 til plandelen og ca. 500 000 til administrativ organisering, system og rutiner.

6.1.11.2 Organisasjonsgjennomgang – videre oppfølging.

I 2019 har Kvæningen kommune gjennomgått organisasjonen. Funnene i gjennomgangen må løftes inn som en del i det overordna prosjektet "nye Kvæningen kommune".

6.1.11.3 Kompetansefond

Som et ledd i økt kompetanse setter vi av inntil kr. 750 000 til Kompetansefond. Fondet skal legges inn i økonomiplanen, da det skal være et tiltak som skal vare i flere år. Av dette kan det benyttes inntil kr. 200 000 til en kompetanse-, rekruttering- og beholdeplan. Det er et vilkår at den ansatte som søker fondsmidler øker sin kompetanse på en måte som bidrar til at kommunen når sine mål i plan. Det må også gjøres en vurdering av kost/nytte med tanke på kjøp av tjenesten framfor å ha den i organisasjonen. (altså; dersom man kan kjøpe tjenesten for kr 5 000 i året, og det koster kr 75 000 å utdanne for å ha det i organisasjonen bør avslag vurderes.) Det må vurderes å ha en bindingstid for ansatte som mottar støtte til utdanning.

Administrasjonen bes legge fram vedtekter for fondet i løpet av første halvår 2020.

6.2 Helse og omsorg

6.2.1 Generelt

Det svært viktig for oss at arbeidet med **helse og omsorgsplanen** prioriteres. Dette fordi en dreining av innsatsen fra institusjonsbasert omsorg til hjemmebasert omsorg vil kreve planlegging. Det er åpenbart at vi mangler handlingsrommet som skal ligge i ei fungerende omsorgstrapp, samtidig som vi har på plass en god del av tjenestene som ergoterapi, fysioterapi og vi har de siste årene styrket hjemmetjenesten. Nå må det legges en god plan hvor alle tjenestene sees i sammenheng og at man kommer i gang med omstillingsarbeidet mot brukere og ansatte.

Det er viktig at vi vurderer den bygningsmassen vi har, og om vi kan gjøre grep for å møte framtida bedre. Derfor støtter vi at man får fram et prosjekt for å se om det er mulig å realisere et nytt helsehus.

6.2.2 Gargo sykehjem og sykestue

Gargo sykehjem og sykestue har mange dyktige, høyt kvalifiserte og motiverte medarbeidere. Assistenter, helsefagarbeidere og sykepleiere m.fl. ivaretar de som ikke lengre kan mestre livet på egen hånd, eller har behov for sykehustjenester (sykestueplassen). Det ser vi er en krevende og svært viktig jobb. Kommunen er i gang med omlegging fra institusjonsbasert til hjemmebasert drift. Det gir naturlig nok nedtrekk på Gargo.

Hva mener vi om hvor mange plasser det skal være på Gargo?

Til alle innbyggere som måtte lese dette er det viktig å forstå at dette ikke handler om de fysiske plassene eller hvor mange senger man har stående. Det handler om budsjettering og planlegging. Denne må over år stemme overens med et gjennomsnittlig antall pasienter, men kan internt i året svinge mellom at det er 20 eller 30 pasienter inne.

I 2017 ble det vedtatt en forskrift for tildeling av sykehjemsplasser. Vi legger til grunn at administrasjonen har gått gjennom prognoser for 2020 og sett hvilke behov det er for plasser på sykehjemmet. Vi legger til grunn at alle som oppfyller vilkårene i forskriften får tildelt plass innen rimelig tid. Med dette bakteppet legger vi ikke opp til å tallfeste et antall plasser på sykehjemmet.

Vi legger til grunn at administrasjonen har gjort kvalifiserte vurderinger og at politisk nivå holdes orientert gjennom tertialrapportene gjennom året.

Vi ber om at administrasjonen ser på organisering og muligheter for pårørenderom. Særlig for familier som opplever alvorlig sykdom/dødsfall på sykestua.

6.2.3 Fysioterapi

Det er ikke lagt opp til noen nedtrapping i fysioterapi. Kvæningen har høyt belegg med fysioterapeuter sett i forhold til antall innbyggere. Vi leverer viktige forebyggende tjenester til innbyggerne, noe som er en god investering.

Samtidig rapporteres det om lange ventelister. Vi velger å fortsette med det etter

innbyggertallet høye antallet fysioterapeuter, men dette fordrer det lages en plan for hvordan en skal få ned ventelistene.

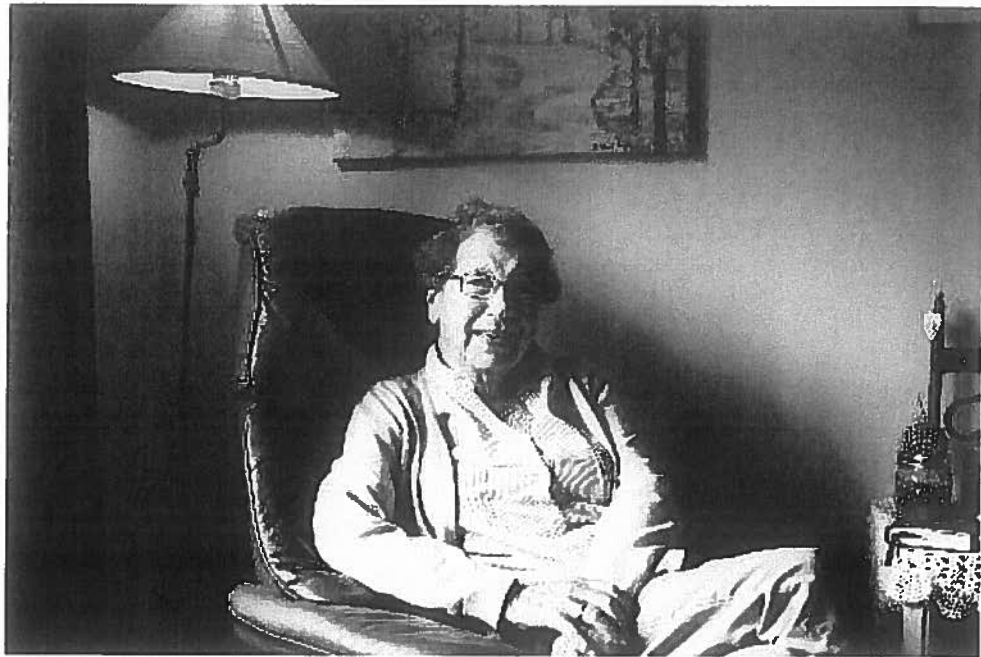
Vi støtter at man går ned til 50% driftstilskudd. Samtidig ber vi om at administrasjonen arbeider for at den som får driftstilskuddet bor og virker i Kvæningen.

6.2.4 Ergoterapi

Ergoterapitjenesten skal bidra til at alle med et særskilt behov skal få riktig veiledning og hjelpemidler for å mestre et liv som har endret seg eller er i endring. Vi håper vår ene ansatt finner rom for faglig utvikling og samarbeid på tvers av avdelinger og sektorer. Det er ikke foreslått noe nedtrekk i ergoterapitjenesten.

6.2.5 Legekontoret

Fra tid til annen har vi behov for legetjenester. Da er vi heldig og har et godt bemannet legekontor. Vi foreslår å beholde dagens ressurser til legekontoret, men ber om at det kalkuleres en reduksjon i økonomiplanen gjennom samlokalisering av legekontoret og Gargo hvor disse leverer samme tjeneste (bl.a. lab-funksjon)

6.2.6 Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten er svært viktig med tanke på en vridning fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg. Vi har de siste årene styrket tjenesten, og ser at det framover vil være viktig del av å klare å en omstilling hvor eldre hjelpes til å mestre egne liv hjemme framfor institusjon. Vi støtter administrasjonssjefens forslag til styrking av hjemmetjenesten.

6.2.7 Tjenester for utviklingshemmede (TU)

TU skal arbeide for at våre innbyggere med noe særskilt behov får hjelp til å mestre egne liv. Alle har egne hjem ved det relativt nybygde bofellesskapet «Furutoppen». Vi har mange

dyktige ansatte som står på til det beste for brukerne. I 2019 ber vi rådmannen gi avdelingen ekstra oppfølging for å følge opp og møte de utfordringene som er skissert i RO-rapporten.

Vi foreslår å ikke gjennomføre nedtrekket med kr 500 000 slik det er foreslått av rådmannen. Vi foreslår istedenfor et kutt på 100 000. Grunnen til at vi reduserer rådmannens kutt er fordi TU må gis et handlingsrom til å følge opp RO-rapporten og vi forventer at det på bakgrunn av dette handlingsrom fremlegges handlingsplan og at det er tett oppfølging av fremgangen av arbeidet i Furutoppen. Samarbeidspartiene støtter konklusjonen i rapporten, og forventer at en faglig styrking, gjennomgang av vedtak og reduksjon av tidstyver kan gi en mer effektiv tjeneste i årene som kommer.

6.2.8 Psykisk helse

Psykisk helse er viktig for noen av våre mest sårbare innbyggere. Vi har over lang tid hatt en god tjeneste til alle som sliter med somatiske sykdommer. For oss er styrkinga av psykisk helse svært viktig og vi mener denne må fortsette. Særlig må det satses på forebygging blant barn og unge.

Arbeidet med ansettelse av psykolog må fortsette. Stillinga må lyses ut, og dersom man ikke kommer i mål med lønnskravet må dette legges fram for politikerne før man tar en endelig avgjørelse om å ikke ansette.

6.2.9 NAV

Vi ber administrasjonen utrede følgende tiltak:

3.2.9.1 Fradrag for barnetrygd ved utbetaling av sosialhjelp.

I dag regnes barnetrygd inn i barnefamiliers inntekt ved beregning av sosialhjelp. Vi ønsker at dette i de fleste saker tas ut av beregningen.

3.2.9.2 kommunalt bo-støttetiltak.

- Regjeringa har over flere år svekket bostøtteordninga. Det holder i dag på å vokse fram større og større klasseskiller basert på om man er i eller utenfor boligmarkedet. Det er et mål å redusere ulikheter basert på manglende boligformue. Særlig viktig er dette for barnefamilier.

3.2.9.3 Flytting av NAV ut i servicekontorets lokaler.

6.2.10 Helsestasjonen

Det foreslås ingen reduksjon i helsestasjonens ressurser.

6.2.11 Usorterte tiltak

3.2.11.1 Vikarbank

Det skal opprettes et prøveprosjekt med vikarbank. Denne vil gjelde for turnusenhetene i kommunen. Det vil si TU, hjemmetjenesten og sykehjem/sykestue.

Utgiften skal tas innen dagens budsjetter i de ulike turnusenhetene. Vi skisserer en ordning

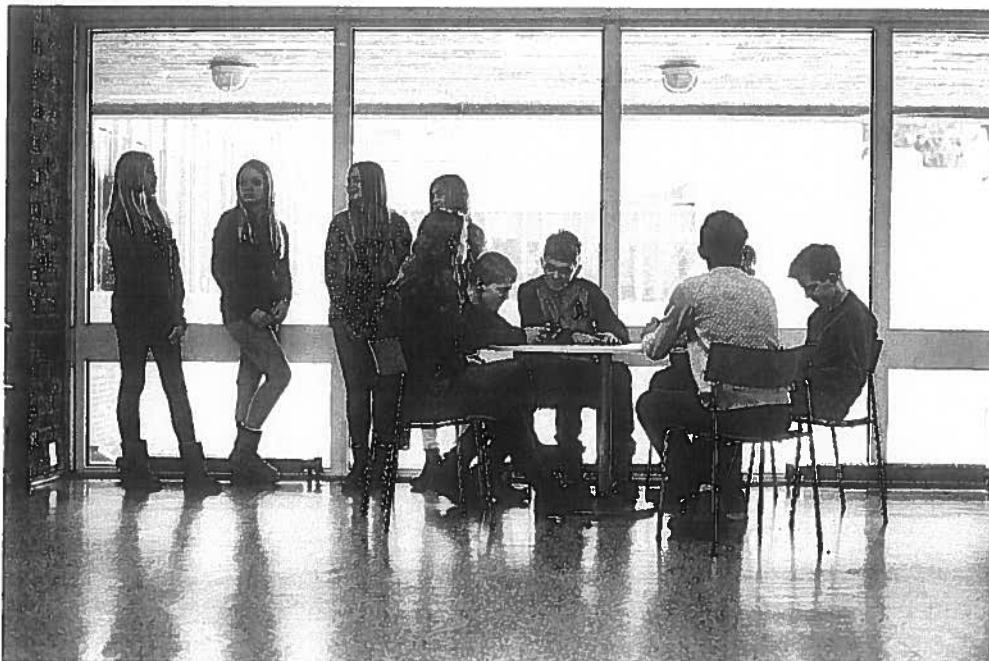
hvor man fyller stillinger som i dag er brøkstillinger opp til 100%. På den måten vil man unngå uønsket deltid og man kan få en mer stabile vikartjenester. Det må være påregnelig at arbeidsgiver kan sette deg inn i kortere eller lengere vikariat i alle turnusenhetene, også utover der den ansatte har sin faste brøkstilling.

Det må utredes og legges en plan for dette innen juni 2020. Planen må utarbeides i nært samarbeid med de ansatte. Det må være forutsigbare rammer for den enkelte ansatte som har en vikarressurs som en del av sin stilling. Formannskapet er prosjekteier.

3.2.11.2 Livsgledesertifisering av Furutoppen og Gargo

Det er et mål å se på muligheten for å livsgledesertifisere Gargo og Furutoppen. For å begynne på dette arbeidet settes det av inntil kr 25 000 for studiereise, invitasjon av forelesere eller liknende for å komme i gang med arbeidet. Arbeidet må involvere ansatte, ikke bare lederne. Rapport fra arbeidet legges fram for formannskapet. Midlene tas fra fond.

6.3 Oppvekst og kultur

6.3.1 Generelt

I 2020 må arbeidet med en oppvekstplan prioriteres. Det må også jobbes med å implementere kommuneplanen for idrett, kultur og friluftsliv i økonomiplanen.

Vi ønsker å utrede framtidens skolestruktur og mener at dette arbeidet må gjøres som en del

av oppvekstplanen. Det settes derfor ikke av kr 100 000 spesifikt til denne oppgaven, men det vil inngå i planarbeidet. Oppvekstplanen skal prioriteres. På den måten mener vi dette vil gi samme resultat med en bedre gevinst totalt.

Det er ønskelig å innføre et lite skolemåltid ved nye Kvæningen barne- og ungdomsskole. Det settes av inntil kr 200 000.

Administrasjonssjefen bes komme med et forslag til utforming. Administrasjonssjefen skal i prosessen se på muligheten for at deler av ordninga kan administreres av sentralkjøkkenet på Gargo. Formannskapet gis fullmakt til å vedta en endelig ordning.

Det budsjetteres med en merinntekt på kr 150 000 i salg av skoleplasser til elever i andre kommuner.

6.3.2 Oppvekst og kultur

Det støttes at vi innfører en oppvekst og kulturkonsulent. Dette er i realiteten en reduksjon i antall stillinger på oppvekstkontoret. Her har man slått sammen en 50% stilling og en 100% stilling til en 100% stilling. De siste årene har vi mistet mye av vårt kulturtilbud. Dette fordi vi ikke har hatt ansatte til å jobbe med. Vi sparer penger, men blir et fattigere samfunn. Vi mener vi må satse på kultur det kommende året.

Som et ledd i økt kompetanse i organisasjonen bes det om at det stilles krav til mastergrad for stillingen.

6.3.3 Kvæningen barne- og ungdomsskole

Kvæningen kommune har mange dyktige og dedikerte lærere og assistenter. Vi er blant kommunene i landet som investerer mest i utdanninga til våre barn og unge. Kvæningen er sammen med nabokommunene valgt ut og får ekstra oppfølging til å heve kvaliteten i skolen. Det er positivt og sammen med dyktige skoleledere fra veilederkorpsset ser vi svært positivt på at skolen til tross for en del reduksjoner kan styrkes og løfte seg i årene som kommer.

Vi er svært fornøyd med at den nye skolen ser ut til å komme opp, det samme med idrettshallen. Det har hele tiden vært gitt beskjed til politisk nivå om at en reduksjon i ressurser ville kunne skje når ny skole sto på plass. Det er viktig at det etableres en kultur for arbeidsmetode og tilgang på ressurser med en gang vi kommer inn i nytt bygg.

Endringer smerter ofte. Derfor er det viktig at man utnytter mulighetene ved å komme inn i et nytt bygg så godt som mulig. Det etableres raskt nye kulturer og det vil i framtida være enklere å fylle på der det er helt nødvendig framfor å kutte i en allerede etablert praksis.

Det støttes ikke innføring av 4 dagers skoleuke. Dette medfører en økt utgift på 800.000. Derimot foreslås det et nedtrekk på kr 500 000 som skal tas ved å se på omorganisering av skoledagen og mulighet for innsparing på ulike tiltak. En eventuell innføring av 4 dagers skoleuke må utredes som en del av en oppvekstplan.

6.3.4 **Voksenopplæringa**

Vi støtter at Kvæningen kommune på nåværende tidspunkt ikke har voksenopplæring i egen regi. Vi mener likevel det må være et fokus fra oppvekstkontoret at man hele tiden vurderer å ha tjenestene lokalt i kommunen, framfor å kjøpe tjenesten utenfra. Dette må det tas hensyn til ved eventuelle avtaleinngåelser. Vi legger inn kr. 150 000 i reduksjonen fra kuttet rådmannen foreslo.

6.3.5 **Barn og unge (BUFF)**

I budsjettet i fjor foreslo rådmannen å jobbe på en ny måte og opprette en avdeling for forebyggende barne- og ungdomsarbeid. Dette er en tanke vi støtter. Eventuell omorganisering bør sees i sammenheng med omorganisering av hele kommunen.

6.3.6 **Kultur og kulturskole**

Vi støtter at vi får på plass en oppvekst og kulturkonsulent. De siste årene har vi mistet mye av vårt kulturtilbud. Dette fordi vi ikke har hatt ansatte til å jobbe med. Vi sparer penger, men blir et fattigere samfunn. Vi viser til punkt 3.3.2 for forventninger til kompetansebygging.

6.3.7 **Barnevern**

Barnevernet er en svært viktig tjeneste for våre mest sårbare innbyggere. Et barnevern som har gode forutsetninger for å være i forkant og jobbe preventivt blir viktig. Kvæningen øker sin innsats med 0,5 årsverk, jf understående.

I forbindelse med uttreden av barnevernsamarbeidet med Nordreisa kommune vil Kvæningen få en halv stilling til barnevern. Denne er ikke lagt inn i rådmannens forslag til budsjett. Det utgjør 378.000,- i reduksjon på området for barnevern.

6.3.8 **Barnehage**

Det støttes at man holder vakant en mindre stilling i barnehagen. De senere år har det kommet sterkere normer for hvilken bemanning som skal være i barnehagene. Vi legger til grunn at Kvæningen kommune til tross for denne vakansen oppfyller kravet om norm for voksentetthet i barnehagen.

6.3.9 Frivillighetssentral

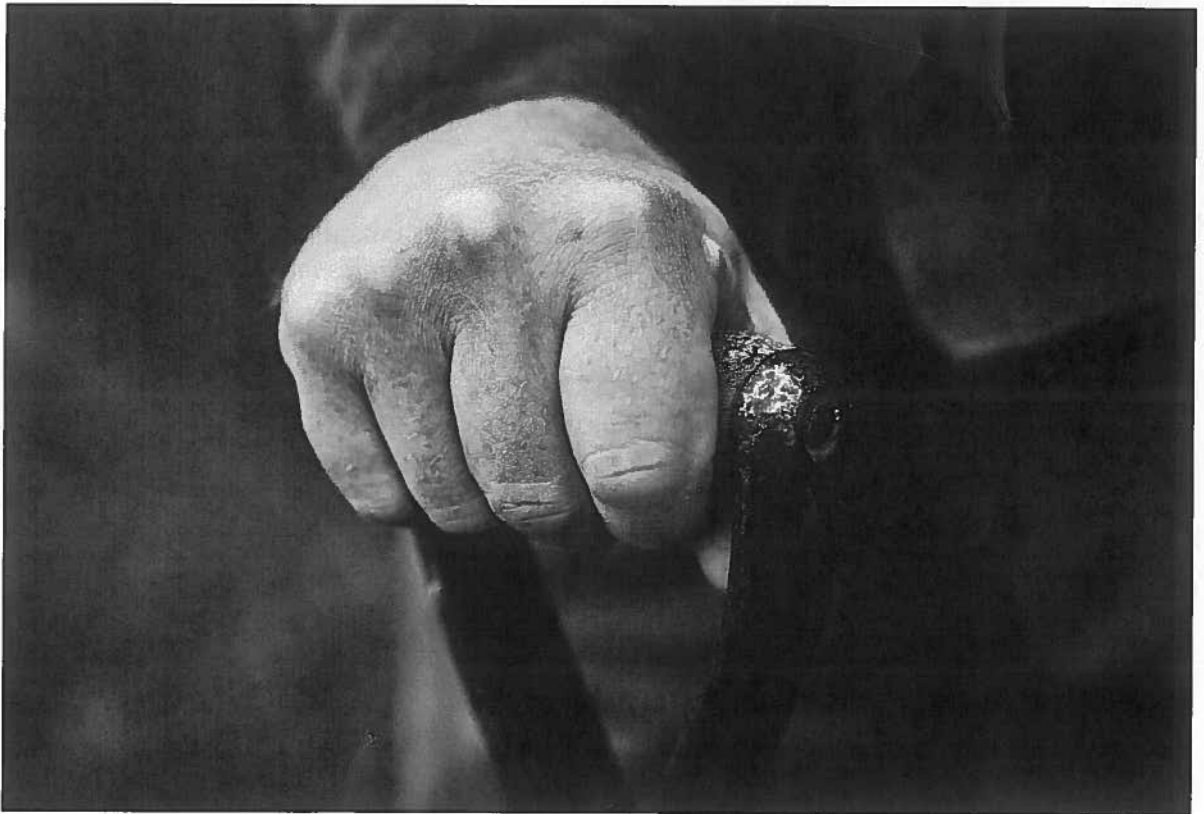
Det er i rådmannens forslag til budsjett satt av kr 50 000 til frivillighetssentral. Dette er kun nok til å utrede en framtidig frivillighetssentral. Derfor må det i løpet av 2020 komme en egen sak med forslag til drift og finansiering av frivillighetssentral.

6.3.10 Usorterte driftstiltak

3.3.9.1 Utstyrsbank for Barn og unge

Det skal ses på muligheten for en utstyrsbank for barn og unge. Kvæningen ligger høyt hva gjelder barnefattigdom. Det gir grunnlag for å søke fylkesmannen i Troms og Finnmark om tilskudd til tiltak som reduserer barnefattigdom. Kommunal egenandel settes til kr. 25 000. Denne tas fra tidligere års overskudd.

6.4 Næring, utvikling og teknisk

6.4.1 Generelt

Næring, utvikling og teknisk har en viktig funksjon i kommunen.

Stort sett alt av næringsprosjekter må på et eller annet vis innom NUT. Det er derfor viktig å sikre at det foreligger riktig kompetanse og personell som kan gjennomføre oppgavene. Det er helt nødvendig at vi klarer å skape mer i årene som kommer, og derfor må næringsutvikling være langt framme i det vi foretar oss. Det vil komme andre etater som skole og helse og omsorg til gode på sikt.

Plan er svært viktig for samarbeidskonstellasjonen. Vi må planlegge hvordan vi skal levere tjenestene og hvordan dette skal se ut i årene som kommer. Vi har derfor en ekstraordinær innsats på området for plan.

6.4.2 Næring

3.4.2.1 Omstillingsprosjektet jobber godt og rapporterer om bra måloppnåelse. Det gjøres et godt omstillingsarbeid for lokalt næringsliv. Dette må fortsette.

3.4.2.2 Næringsfond er av mange næringsdrivende trukket fram som et viktig tiltak. Kommunen bruker i dag en større andel av sine budsjetter inn i omstillingsprosjektet. Vi ser også at det bør finnes noen midler som rene tilskudd. Vi foreslår derfor at de renteinntekter som kommer fra lånefondet går inn i et næringsfond. Vi stipulerer dette til å være 250.000kr for året 2020.

6.4.3 Renhold

Vi legger til grunn at man fra høsten 2019 vil være klar for å innføre teamvask slik det ble sagt da saken var oppe i kommunestyret høsten 2019.11.11

Det vises til kommunestyresak PS 47/17. Administrasjonssjefen viste i slutten av framlegget til følgende:

- *En økonomisk gevinst, sett på bakgrunn av vikarbruk*

Videre var administrasjonssjefens innstilling:
Renholdstjenesten i kommunen organiseres med 2 team. Disse ledes av en renholdsleder. Omorganiseringen gjelder i fra 01.10.2017.

Det innføres teamvask fra 01.03.2019. Hos de store byggene (TU, Gargo, Badderer bhg, Polarstjerna Bhg, Gulstien, Skolen og rådhuset) er det satt av ca 525.000 i vikarbudsjett. Det er fortsatt behov for et vikarbudsjett. Men dette settes sentralt og ikke per bygg. Det gjøres derfor et kutt i vikarbudsjettet med kr 350.000. Så får vi høste erfaringer av dette det kommende året og se hvilket nivå vi må ligge på i framtiden.

Plan for gjennomføring av prosjektet legges fram for formannskapet innen 01.02.2020. Formannskapet gis fullmakt til å endelig godta gjennomføring av prosjektet.

Ordringen skal evalueres ett år etter innføring. Vi viser for øvrig til punkt 1.2.

6.4.4 Driftsavdeling

Vi har mange dyktige medarbeidere som vedlikeholder en lang rekke bygg og anlegg. Det utrettes til dels store oppgaver med små ressurser. Vi mener vi må få fart på «boligplanen» slik at man kan ta stilling til behov og disponering av kommunale boliger. Dette kan medføre f.eks. salg av noen boliger. Det vil neppe være lønnsomt å pusse opp boligene før et eventuelt salg. Dette arbeidet må prioriteres i 2020.

6.4.5 Bygg og anlegg

Kvænanngen kommune eier mye bygninger og eiendommer. Det et kommunestyret som skal forvalte disse eiendommene og byggene på en god måte.

I KS sin veilder "bedre eiendomsforvaltning og vedlikehold" heter det på side 7:

Kommunestyret må gi forvalter i oppgave å rapportere i hvilken grad bygningene og de offentlige kravene er tilfredsstillt. Rapporteringen må også inneholde forslag til tiltak. For å gjøre riktige prioriteringer trengs et godt beslutningsgrunnlag. Et minimumskrav til eiendomsforvalterne er at de rapporterer tilstand på all kommunal bygningsmasse, med forslag til prioriteringer og beregnede utbedringskostnader. Rapporten kan og bør også inngå i kommunens årsrapport.

Kommunestyret forventer at det i løpet av 2020 blir utformet en rapport som beskrevet KS veilederen. Dette er viktig for å sikre at ressursene settes inn på riktig plass og der behovet er størst. Et godt verktøy kan være norsk kommunal forenings verktøy IK bygg. Kommunestyret ber rådmannen gå til anskaffelse av dette eller liknende arbeidsverktøy. For å gjøre dette settes det av kr. 250 000 til prosjektet. Prosjektet skal prioriteres. Midlene kan tas fra investeringsbudsjettet ved å prioritere dette prosjektet framfor renovering av C og D-fløy på Gargo og/eller renovering av utvendig fasade på rådhuset. Det er til sammen satt av kr. 550 000 til disse to prosjektene.

En prosjektskisse med plan for gjennomføring legges fram for formannskapet innen første kvartal av 2020. Formannskapet gis fullmakt til å endelig vedta gjennomføringen av prosjektet.

<http://www.hoyangerbustadstifting.no/images/vedlikehold%20ks.pdf>.

https://dibk.no/globalassets/eksisterende-bygg/publikasjoner/kobe_fordypningshefte-folkevalgtopplaring.pdf.

<https://kommune.ikbygg.no/frontpage/front>

6.4.5.1 Enkeltbygg

3.4.5.1 Nye Kvænangen barne- og ungdomsskole:

Det er fra rådmannen foreslått en økning i budsjett med kr 500 000. Dette er i tilleggsnotat fra rådmannen redusert til kr 265 000. Kommunestyret setter økningen til kr 100 000 for år èn. Det er en del mer areal i den nye skolen, men den vil ha enklere vedlikehold. Det er enklere å legge seg på et lavt nivå på år 1 for så å øke der det, etter erfaringstall i år èn, er helt nødvendig.

3.4.5.2 Utrede flerbrukshuset i Burfjord som kommunalt formålsbygg

Vi ber om at administrasjonen utreder flerbrukshuset i Burfjord som et kommunalt formålsbygg. Kommunen er i praksis eneste eier og står for en del av drifta. Det er et ønske om å satse på bygget og videreutvikle det som et kulturhus for hele kommunen.

6.4.5.2 Vedlikehold veier sommer

Det siste året har vi brukt mye på vedlikehold av veiene. Vi foreslår derfor ingen økning eller reduksjon på denne budsjettposten.

6.4.5.3 Vedlikehold veier vinter

Veiene beholdes slik de er i dag, med unntak av følgende.

Låvan	Kr 135 000	Gjenopptakelse av tidligere anbud

Alle priser er eks mva.

Dette gir en merutgift på kr 135 000.

Det bes også om at rådmannen ser på utformingen av brøyteanbud i bygdene som har en svært begrenset biltrafikk, og om dette kan medføre en billigere pris gjennom andre kriterier for brøyting. Kan det for eksempel være fast brøyting 3 ganger per uke?

Dersom det er penger igjen på budsjettet for 2019 bes rådmannen starte opp brøyting til låvan allerede i 2019, med oppstart samme dag som budsjettet vedtas.

6.4.6 Plan

Kommunal planlegging er essensielt for å sikre en faglig, effektiv og bærekraftig utvikling. Fylkesmannen i Troms ville tvangssammenslå Kvæningen kommune med Alta fordi vi ikke planlegger godt nok hvordan vi skal møte framtidens utfordringer og disponere skattebetalernes penger. Dette tar Kvæningen Arbeiderparti på aller største alvor.

For å forbedre dette vises det til prosjekt "nye Kvæningen kommune".

6.4.7 Øvrig administrasjon

3.4.7.1 Byggesaksbehandler

Vi støtter administrasjonssjefens forslag om å styrke byggesaksbehandler med 0,5 årsverk slik at dette blir ett årsverk. Byggesaksbehandler er svært viktig for utvikling av kommunene og særlig viktig for næringslivet.

3.4.7.2 Landmåler

I dag kjøper Kvæningen kommune tjenesten som landmåler. Det er vanskelig å rekruttere kvalifisert personell til slike stillinger. Vi ber likevel administrasjonen vurdere om vi skal drifte tjenesten i egenregi. Dette forutsetter at det ikke øker kommunens utgifter. Stillingen må altså finansieres gjennom selvkost og salg til andre kommuner (Nordreisa, Loppa, Hasvik osv.) . Som en del av vurderinga må det vurderes framtidig behov slik at man ikke kommer i en situasjon hvor man ansetter fast og må subsidiere stillinga i framtida grunnet manglende inntekter. Dersom finansieringa kommer i orden gis formannskapet fullmakt til å opprette stilling som landmåler i Kvæningen kommune.

6.4.8 Usorterte tiltak:

3.4.8.1 Tilskudd til samfunns- og grendehus:

Det settes av inntil kr 70 000 til samfunns og grendehus. Det kan fra denne posten gis maksimalt kr 10 000 per samfunnshus. Midlene må lyses ut og tildeles. Beløpet skal gå til å dekke faste kostnader som strøm, forsikring osv. Søknadsfrist settes til 15.02.2020. Midlene må lyses ut innen 15.01.2020. Dersom det skulle bli noe overskytende etter fordeling skal formannskapet fordele dette andre gode formål i kommunen.

3.4.8.2 Landbruksprosjektet

Det settes av inntil kr 50 000 i kommunal egenandel for å videreføre forprosjektet "landbruksstudie Kvæningen". Det må i likhet med forstudien søkes midler fra både omstillingsprosjektet, fylkesmann og fylkeskommune for å finansiere hele prosjektet. Midlene tas fra tidligere års overskudd.

3.4.8.3 Garasje til ut på tur med hjul

Kvæningen kommune har hatt stor nytte av samarbeidet med det lokale initiativet "ut på tur med hjul". For å bidra til å styrke organisasjonen bes administrasjonssjefen gå i dialog med "Ut på tur med hjul" for å se på muligheten for at de kan benytte en del av ambulansegarasjen når UNN flytter inn i nytt bygg. Dette anes å ha en mindre driftskostnad for kommunen, og må eventuelt tas over eksisterende bevilgninger.

3.4.8.4 Endring bruk av konsesjonskraftfondet.

Det legges ikke opp til bruk fra konsesjonskraftfondet

3.4.8.5 Molo Segelvik

Det foreslås at vi tar et tak for å få berget moloen i Segelvik. Denne er en av våre få kulturminner fra før 2. verdenskrig. Tilstanden er slik at dersom det ikke gjøres noe nå, vil vi mest sannsynlig måtte bruke langt høyere summer i framtiden for å få den opp til dagens standard. Vi foreslår derfor å sette av kr 200 000 som kommunens bidrag til å redde moloen. Kommunene har tidligere mottatt og har fortsatt stående en plass mellom 600 – 700 tusen til formålet. Finansieringen forutsetter et spleiselag med andre offentlige etater. Sak legges fram til kommunestyret i juni 2020.

3.4.8.6 Båthavn Burfjord

Kr 100 000. 50 000 tas fra drift og 50 000 fra fond.

7. Investeringsbudsjett

7.1 Lån

Kvæningen kommune har relativt høy gjeld. Det er i den forbindelse viktig å vite at en høy andel av dette er formidlingsgjeld. Det vil si at vi har lånt penger av husbanken og lånt dette videre. Det er altså ikke Kvæningen kommune som bærer den fulle risiko dersom renta stiger.

Vi legger til grunn at vi i årene som kommer må prioritere å betale lån. Samtidig har

kommunene store utfordringer med plan, struktur og rutiner. Dette må løses gjennom økt kompetanse, god planlegging og målretta tiltak. Det vil koste, men vil på sikt gi befolkningen en mer stabil tjeneste og forhåpentligvis reduserte utgifter.

7.2 Fondsdiskoneringer

	Hva?	Sum (kr)
4.2.1	Kompetansefond	750 000
4.2.2	Videre arbeid med båthavn*	50 000
4.2.3	Landbruksprosjektet	50 000
4.2.4	Utstyrsbank for barn og unge	25 000
4.2.5	Livsgledesertifisering av Tu og Gargo	25 000
4.2.6	Plan	500 000
4.2.7	Prosjekt nye Kvæningen	500 000
4.2.8	*reduksjon* utredning oppvekstsenter	-100 000
4.2.9	Molo Segelvik	200 000
4.2.10	Revisjon scooterløyper	500 000
		2 500 000

* Båthavn skal i tillegg finansieres med kr 50 000 fra drift. Totalt kr 100 000.

7.3 Investeringer

4.3.1 Ny bil til TU

Som et ledd i å bli et mer bærekraftig samfunn som reduserer klimautslippene foreslår vi at bilen som kjøpes inn er en el-bil. Det er billigere å drifte el-bil samt at vi håper det kan finansieres gjennom bruk av grønne lån i for eksempel kommunalbanken.

7.4

7.5

4.3.2 Reduksjon forprosjekt helsehus

Prosjektet vil nok behøve betydelige med kapital for å komme i mål. Administrasjonen har nå gått i gang med en konseptvalgskisse som skal utarbeides. Det er avsatt kr 1 500 000 til et forprosjekt. Dette vil ikke være nok til endelig prosjektering, og antakelig for mye til et forprosjekt. Vi reduserer derfor potten til 750 000. Når prosjektet er modent for endelig beslutning av bygningsstruktur for helsehus må det legges fram en egen sak, med en endelig finansieringsplan. Dette gir en driftsreduksjon på kr 750 000.

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 13.11.2019

Behandling:

Forslag fra formannskapet: Saken utsettes til neste møte.

Forslaget om at saken utsettes ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte.

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 06.11.2019

Behandling:

Forslag fra formannskapet: Saken utsettes til neste møte.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte.

Administrasjonssjefens innstilling

Økonomiplan 2020 – 2023 med årsbudsjett for 2020.

1. Drift

Skattøren for 2020 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.

For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 3 c) bare på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglene for petroleum. I tillegg benytter kommunen seg av overgangsreglene til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jf. Esktl. § 11 første ledd. Takstvedtekter for eiendomsskatt i Kvæningen kommune vedtatt i kommunestyret 31.10.2018 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2020, jf. Esktl. § 10. Eiendomsskatten forfaller til betaling med fire terminer pr år.

Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2020.

Årsbudsjett/økonomiplan vedtas med følgende driftshovedtall/rammeområder:

Kap	Sektor	2020	2021	2022	2023
1	Sentraladministrasjon og politisk styring	16 368 452	17 364 073	17 356 838	17 589 625
2	Oppvekst og kultur	30 542 586	30 253 253	29 724 615	29 668 172
3	Helse og omsorg	54 959 397	54 401 807	54 365 282	54 667 603
4	Næring	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
6	Næring, utvikling, teknisk	10 876 383	10 432 608	10 444 095	10 495 842
7	Bygg og anlegg	13 879 023	14 006 272	14 085 451	14 123 257
8 og 9	Rammetilskudd, skatter, renter, avdrag og fellesområde	-127 625 841	-127 458 013	-126 976 281	-126 544 499

Detaljert fremstilling finnes i vedlegg, Budsjettversjonsrapport «Administrasjonssjefens forslag til driftsbudsjett 2020 til 2023».

Kommunale vann- og avløpsgebyrer har ingen økning for 2020.

Feiegebyret settes til 373,- + mva.

Renovasjonsavgift økes med 3 % og slamgebyr øker med 3,5 % i henhold til vedlagte oversikt fra Avfallsservice AS med renovasjonsgebyr til forbruker 2020.

I tillegg til det ordinære renovasjonsgebyret gjøres et påslag med 4 % for å dekke etterdrift på Navit fyllplass som Kvæningen kommune betaler ekstra for. Etterdrift ble fra 2012 belastet abonnentene slik det skal være for selvfinansierende tiltak.

Andre gebyr og betalingssatser har ingen økning. Unntatt fra dette er betalingssatser som reguleres av egne vedtak, som f.eks barnehagesatsene.

I 2020 gjøres ingen avsetning til disposisjonsfond.

Det foreslås kr 232 665,- til reserverte tilleggsbevilgninger for 2020.

Det gjøres endringer i driften på følgende måte for 2020:

Kap	Sektor	Konsekvens-justert budsjett	Administrasjonssjefens forslag til driftsbudsjett	Endringer
1	Sentraladministrasjon og politisk styring	16 502 037	16 368 452	133 585
2	Oppvekst og kultur	33 582 536	30 542 586	3 039 950
3	Helse og omsorg	56 809 397	54 959 397	1 850 000
4	Næring	0	1 000 000	-1 000 000
6	Næring, utvikling, teknisk	9 971 383	10 876 383	-905 000
7	Bygg og anlegg	13 379 023	13 879 023	-500 000
8 og 9	Rammetilskudd, skatter, renter, avdrag og fellesomr.	-128 541 741	-127 625 841	-915 900
Kontrollsum		1 702 635	0	1 702 635

2. Investeringer/finansiering

Kommunestyret vedtar følgende investeringsramme:

	2020	2021	2022	2023
Ordinære investeringer	3 700 000	5 870 000	15 120 000	30 000 000
Salg av bygg	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	3 200 000	5 870 000	15 120 000	30 000 000

Detaljert fremstilling finnes i vedlegg, Budsjettversjonsrapport «Administrasjonssjefens forslag til investeringsbudsjett 2020 til 2023».

Det søkes opptatt lån i 2020 på til sammen kroner 3 200 000,-.

Til videreformidling av lånemidler fra Husbanken søkes opptatt lån i år 2020 med til sammen 10 000 000,-.

Tilleggsinformasjon og svar på spørsmål om økonomiplan og budsjett i formannskapet den 13.11.19.

IT

Alt fortsetter som i dag, men:

- Vi går inn med 1,5 årsverk i samarbeidet (vi dekker fortsatt lønnsutgiftene som i dag).
- Vi vil videre betale vår andel av fellesutgiftene som i starten vil være det samme som det er i dag. I praksis får vi få faktura fra Skjervøy istedenfor fra Kåfjord.
- Resten av endringene vil komme som en del av utviklingen i samarbeidet om flere felles løsninger.
- Kvæningen fortsetter eierskapet av all fastmontert infrastruktur (utstyr, switcher, kabling, brannmurer, mm) og periferiutstyr (pc, mobil, mm) som vi har.

Utdrag fra samarbeidsavtalen:

- *Ressurser*
  - *IKT- tjenesten er organisert som en tjeneste under felles leder. Oppmøtested for den enkelte ansatte er i den kommune som de til enhver tid har ansvaret for og mulig bor i. Avstand til oppmøtested ønsker vi å minimere. Tjenesten har hovedkontor på rådhuset i vertskommunen. Alle kommunene stiller data-/serverrom til disposisjon for en effektiv og formålstjenlig drift. Alle kommuner må stille lokaliteter til disposisjon for IKT- ansatte.*
- *Økonomi*
  - *Regnskapet i samarbeidet blir gjort av administrasjonskommunen, i samarbeid med IKT leder.*
  - *Kostnader i forbindelse med samarbeidet fordeles etter den vanlige fordelingsnøkkel 40/60. 40% deles likt og 60 % fordeles etter folketall.*
  - *NorIKT har ikke anledning til å ta opp lån eller gjøre kapitalinvesteringer. IKT leder anviser utgifter i samarbeidet. Det er IKT leder som fremlegger budsjett og regnskap for styret.*
  - *Typisk utgifter for «NorIKT» vil være lønnsutgifter for alle IKT ansatte, utgifter til skyløsninger, IP-nett med infrastruktur, fagprogrammer med serverløsninger og lagring. Infrastruktur i forbindelse med domene og nettverk gjøres og dekkes også av «NorIKT». NorIKT vil også ta seg av utgifter i forhold til virusproblematikk og tilgangskontroll på server nivå. Alle klientlisenser og klientprogrammer dekkes av hver enkelt kommune.*

Beregning grunnlag eiendomsskatt master

Hvor sikre er de nye tallene (+ kr 100 000): Nye master blir taksert i januar, derfor ikke kvalitetssikret tall nå, kun foreløpig anslag.

Inntekter Avfallsservice AS for utleie av Navit fyllplass

Leieinntektene (kr 3000 pr måned i 3 år fram til nå, BAAS fortsetter med en mindre avtale ca 1 år til) går til betaling av etterdriften. 4% en vil bli øket igjen når dette beløpet er brukt. Etterdriften var opprinnelig 12%.

Kvbu

Hvor mange barn ligger til grunn for refusjon fra andre kommuner: Langfjord, var 0 elever i høst og kom 2 nye elever nå. Budsjett redusert fra 761 000 med 500 000 til kr 261 000. Vi får ca kr 150 000 pr elev.

VO

VO, hvor mange skal ha dette i 2020. De fleste elevene er ferdig i løpet av høsten 2019. Kun 2 personer våren 2020, det kan være at noen av flyktningen søker om forlengelse, evt kun nyttilflyttede etter det.

Tilskuddet neste år blir null dersom det ikke kommer tilflyttere med rettigheter til språkopplæring.

Alta integrerings og kompetansesenter tar 70 kr timen for alle typer undervisning. Dersom vi skal kjøpe tjenester fra Alta fra 01.01.20 og frem til skoleslutt 20. juni 2020 vil dette utgjøre:

- 2 elever med rettigheter etter opplæringsloven med totalt 10 timer i uka hver, vårhalvåret 2020. Totalt 20 timer x 70 = 1400 x 19 uker som gjenstår dette skoleåret = 26 600.
- Kanskje 4 elever med rettigheter etter introduksjonsloven dersom det kommer søknad om utvidet undervisning, med totalt 10 timer i uken hver. Totalt 40 timer x 70 = 2800 x 19 uker som gjenstår dette skoleåret = 53 200.
- Utover dette vil kostnader til transport og prøvegjennomføringer tilløpe.

Helsehus

Ad. spørsmålet om hva som ligger i beløpet på 1,5 mill avsatt i investeringsbudsjettet til oppfølging av konseptvalgutredningen. Har vært i kontakt med wsp. Dessverre var deres spesialressurser på bygg enten syk/på sykehus eller opptatt akkurat i dag. (Min kontaktperson var syk forrige uke.) De hadde bla. helsehusprosjektet i Kåfjord. De to jeg snakket med (Sundheim og Olsen) ga uttrykk for at det vil være usikkerhet knyttet til tallet, men understreket at det er viktig med godt forarbeid for at det skal bli et godt resultat (rett dimensjonering, funksjonalitet etc.)

Konseptvalgutredningen som nå gjøres omfatter blant annet

- Vurdering av eksisterende bygg innen helse og omsorg i forhold til framtidige behov, egnethet, Husbankens krav til standard og teknisk tilstand.
- Vurdering av konsekvenser og kostnader ved fortsatt bruk av eksisterende bygningsmasse. Kostnadsanslag for hva fortsatt bruk av eksisterende bygningsmasse vil kreve av renovering/ombygging. Hvis sykehjemmet skal renoveres, må tilbudet omfatte et forslag på hvordan man ser for seg at pasientene skal ivaretas i anleggsperioden og kostnadene forbundet med dette.
- Behov for ny bygningsmasse og plassering sett i forhold til blant annet eksisterende bygningsmasse, tomtealternativer, framtidige behov, behov for samlokalisering og tilgang på personell.
- Vurdering av gevinster ved nybygg.
- Skisse (inkl. grov romplassering) av anbefalt alternativ

Størrelsen på beløpet som skal avsettes til oppfølging av konseptvalgutredningen vil avhenge av hvilken løsning utredningen anbefaler/hvilket alternativ kommunestyret vedtar. Det vil derfor være usikkerhet knyttet til behov for midler for videre oppfølging. For eksempel kan valgt alternativ omfatte både nybygg, riving og renovering. Konsulentene ga uttrykk for at de mente at det nok bør settes av minst 1 mill. i 2020.

Budsjettversjonsrapport: Formannskapetets forslag til driftsbudsjett 2020 til 2023

	2020	2021	2022	2023
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	1 702 635	1 702 635	1 702 635	1 702 635
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	146 875	493 892	1 254 407	2 919 519
Valgte driftstiltak	-1 849 510	-2 196 527	-2 957 042	-4 622 154
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0
Valgte tiltak				
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	146 875	493 892	1 254 407	2 919 519
<i>Formannskapetets forslag til investeringsbudsjett 2020 til 2023</i>	<i>146 875</i>	<i>493 892</i>	<i>1 254 407</i>	<i>2 919 519</i>
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	0	450 000	700 000	700 000
<i>Renteøkning i økonomiplanen fra 2021</i>	<i>0</i>	<i>450 000</i>	<i>700 000</i>	<i>700 000</i>
POLITISK STYRINGSORG OG SENTRALADMINISTRASJON	17 540	1 678 711	2 396 041	3 063 322
<i>AP/KB Kompetansefond 750 000 finansiert med disposisjonsfond</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>AP/KB Lærling på servicekontoret fra høsten 2020</i>	<i>25 000</i>	<i>25 000</i>	<i>25 000</i>	<i>25 000</i>
<i>AP/KB Nedtrekk på IKT utgifter gjennom økt effektivisering og reorganisering</i>	<i>-300 000</i>	<i>-300 000</i>	<i>-300 000</i>	<i>-300 000</i>
<i>AP/KB Prosjekt nye Kvæningen, egenandel 1 000 000 fra disposisjonsfond</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>AP/KB Reserverte bevilgninger</i>	<i>384 790</i>	<i>179 620</i>	<i>106 126</i>	<i>21 401</i>
<i>AP/KB Servicekontoret styrkes med 0,5 årsverk utover adm.sjefs forslag</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>	<i>300 000</i>
<i>AP/KB Økt tilskudd kirkelig fellesråd tilsvarende lønns og prisstigning</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>
<i>Forventet pris- og lønnsvekst perioden 2021 til 2023</i>	<i>0</i>	<i>1 364 091</i>	<i>2 257 165</i>	<i>2 906 921</i>
<i>Ikke utgifter til valg i 2020 eller 2022</i>	<i>-102 250</i>	<i>0</i>	<i>-102 250</i>	<i>0</i>
<i>Vakant stilling sentraladministrasjon 2020</i>	<i>-400 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Økning godtgjøring til folkevalgte</i>	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>	<i>80 000</i>
OPPVEKST OG KULTUR	-2 847 950	-3 499 527	-4 199 527	-4 299 527
<i>AP/KB Innføring av skolemåltid ved nye Kvæningen barne- og ungdomsskole</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>	<i>200 000</i>
<i>AP/KB Nedtrekk på kr 500 000 som skal tas ved å se på omorganisering av skoledagen og mulighet for innsparing på ulike tiltak</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>	<i>-500 000</i>
<i>AP/KB Nedtrekk VO ved kjøp av tjenester</i>	<i>-150 000</i>	<i>-150 000</i>	<i>-150 000</i>	<i>-150 000</i>
<i>AP/KB Refusjon for flere Langfjordelever fra 2020 enn i adm.sjefens forslag</i>	<i>-150 000</i>	<i>-150 000</i>	<i>-150 000</i>	<i>-150 000</i>
<i>AP/KB Tilskudd fra FM en halv stilling til barnevern</i>	<i>-378 000</i>	<i>-378 000</i>	<i>-378 000</i>	<i>-378 000</i>
<i>AP/KB Tilskudd til samfunns- og grendehus 70 000 maks 10 000 per samfunnshus</i>	<i>70 000</i>	<i>70 000</i>	<i>70 000</i>	<i>70 000</i>
<i>AP/KB Utstyrsbank for barn og unge, kommunal egenandel 25 000 med bruk av disposisjonsfond</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>For mye budsjettert refusjon elever fra andre kommuner</i>	<i>500 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>	<i>400 000</i>
<i>Innsparing vakant stilling barnehagen</i>	<i>-200 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Innstramming arbeidstidsavtale lærere</i>	<i>-300 000</i>	<i>-600 000</i>	<i>-600 000</i>	<i>-600 000</i>
<i>Reduserte utgifter introduksjonsprogrammet</i>	<i>-1 030 000</i>	<i>-1 300 000</i>	<i>-1 900 000</i>	<i>-1 900 000</i>
<i>Sammenslåing alle trinn, unntatt 1. og 10.</i>	<i>-1 300 000</i>	<i>-1 400 000</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 600 000</i>
<i>100 % konsulent oppvekst og kultur, delvis finansiering ved at 50 % intro-kons avvikles</i>	<i>390 050</i>	<i>308 473</i>	<i>308 473</i>	<i>308 473</i>

Budsjettversjonsrapport: Formannskapetets forslag til investeringsbudsjett 2020 til 2023

	2020	2021	2022	2023
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov nye tiltak	17 725 000	5 370 000	15 120 000	30 000 000
Sum fond	-900 000	0	0	0
Sum overført fra drift	0	0	0	0
Sum lån	-2 450 000	-5 320 000	-15 120 000	-30 000 000
Sum tilskudd	0	0	0	0
Sum annet	-14 375 000	0	0	0
Netto finansiering nye tiltak	0	50 000	0	0
Sum renter og avdrag beregnet drift	146 875	493 892	1 254 407	2 919 519
Sum andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Netto driftskonsekvenser	146 875	493 892	1 254 407	2 919 519
Valgte tiltak				
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	1 450 000	370 000	120 000	0
<i>Ny tjenestebil TU - Tjenester for utviklingshemmede 2019</i>	450 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	50 625	99 563	97 313	95 063
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Renovering av utleieboliger</i>	200 000	250 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	12 500	37 125	48 750	47 750
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Renovering C og D-Fløy på Gargo Sykehjem inkl. teknisk rom</i>	400 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	25 000	49 250	48 250	47 250
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Rådhuset. renovering av utvendig fasade</i>	150 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	9 375	18 469	18 094	17 719
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Støydemping i Burfjord Barnehage</i>	100 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	6 250	12 313	12 063	11 813
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Universiell utforming inngangspartier Lukas og Gargo</i>	0	120 000	120 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	4 500	13 388	17 626
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Utskifting av brannsentral på Rådhuset</i>	150 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	5 625	11 109	10 922	10 735
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
Usorterte tiltak	16 275 000	5 000 000	15 000 000	30 000 000
<i>AP/KB Forprosjekt bygg i helse og omsorg - oppfølging av eksternt utredning med 750 000 første år</i>	750 000	5 000 000	15 000 000	30 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	28 125	243 047	987 423	2 653 673
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>AP/KB Molo Seglvik 900 000 finansiert med 200 fra disp.fond og 700 fra bundet fond</i>	900 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Estraordinær nedbetaling av gjeld pga tippemidler fra</i>				

Fylkeskommunen	14 375 000	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Ombygging i hybelhuset ifbm etablering av dagsenter	250 000	0	0	0
Renter og avdrag	9 375	18 516	18 204	17 890
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Tiltak som ikke er valgt i denne budsjettversjonen				
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	0	0	0	0
ATV med utstyr for skogbrann/oppgradering av eldre og utrangert utstyr 2019	0	0	200 000	0
Renter og avdrag	0	0	9 375	18 469
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Avhending av Ravelsnes kai Spildra - saneringskostnader	0	0	450 000	0
Renter og avdrag	0	0	50 625	99 563
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Badestol til sykestua 1. etasje Gargo 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Forbedring av mobildekning innenfor Gargo (svært dårlig mobildekning i hele bygget, farlig/uheldig ifbm AMK og legevakt henvendelser) 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Forlengelse av vannledning fra Sekkemo til Kjøllefjord	0	0	0	1 200 000
Renter og avdrag	0	0	0	45 000
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Forlengelse av vannledning fra Sekkemo til Klubben	0	0	1 600 000	0
Renter og avdrag	0	0	60 000	118 500
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
GARDEROBE BRANNSTASJON	0	60 000	0	0
Renter og avdrag	0	3 750	7 388	7 238
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Kjøp av ny steamkjele driftsavdelingen	0	250 000	0	0
Renter og avdrag	0	15 625	30 782	30 156
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Klargjøring av kommunale boligtomter i allerede regulerte felt	0	0	150 000	150 000
Renter og avdrag	0	0	5 625	16 734
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering av fiber på Spildra 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering av inventar og utstyr til legekantoret 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering av WiFi og TV signal anlegget på Gargo 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Oppgradering pasientvarslingsanlegg/overfallsalarm 2019	0	0	0	0
Renter og avdrag	0	0	0	0
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0

Opprusting av informasjon/rasteplasser. Kommunal egenandel	0	0	250 000	0
Renter og avdrag	0	0	28 125	55 313
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Renovering av gammelmoloen i Seglvik med kommunal egenandel 500 000,- og resten avsatte midler fra kystverket	0	0	0	1 197 000
Renter og avdrag	0	0	0	11 750
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Renovering av teknisk rom- Fløy C-Gargo	150 000	0	0	0
Renter og avdrag	9 375	18 469	18 094	17 719
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Skifte av taktekke. Stormveien 22,24 og 26	0	250 000	0	0
Renter og avdrag	0	15 625	30 782	30 156
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Skogrydding/sti ved Gargo - kommunal egenandel	0	150 000	0	0
Renter og avdrag	0	16 875	33 188	32 438
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Tankbil med slukkevann for brannberedskap	0	0	1 000 000	0
Renter og avdrag	0	0	46 875	92 344
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Utbedring Burfjord industrikai	0	5 000 000	5 000 000	0
Renter og avdrag	0	187 500	557 813	734 376
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Utvidelse av kirkegård Nordstraumen: 300 000 2019	0	300 000	0	0
Renter og avdrag	0	5 250	18 394	25 874
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Usorterte tiltak	0	0	0	0
Boligfelt Sætra syd, tilpasning gammel plan	0	1 000 000	0	0
Renter og avdrag	0	37 500	74 063	72 813
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Burfjord sentrum med utvidelse, revidering reguleringsplan	125 000	125 000	0	0
Renter og avdrag	4 688	13 945	18 358	18 046
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Forprosjekt bygg i helse og omsorg - oppfølging av ekstern utredning	1 500 000	5 000 000	15 000 000	30 000 000
Renter og avdrag	56 250	298 594	1 042 032	2 707 345
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Innkjøp av ultralydapparat legekantoret	100 000	0	0	0
Renter og avdrag	6 250	12 313	12 063	11 813
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Kultur- og sentrumsarena	2 000 000	6 000 000	2 000 000	0
Renter og avdrag	125 000	621 250	1 105 000	1 206 250
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Ombygging resepsjon Legekantoret	75 000	0	0	0
Renter og avdrag	4 688	9 235	9 047	8 859
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Områderegulering hyttefelt, Mikkaltind og Sandnesdalen	0	0	200 000	200 000
Renter og avdrag	0	0	7 500	22 313
Andre driftskostnader	0	0	0	0
Områderegulering Navit og Sørstraumen	0	0	0	400 000
Renter og avdrag	0	0	0	15 000

Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Parkering/Søppel/Toalett fasiliteter, Friluftsliv, utfartsårer og scooterløyper	0	200 000	200 000	200 000
Renter og avdrag	0	12 500	37 125	61 250
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Parkering/Søppel/Toalett fasiliteter, Opplevelsesnæring/E6	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Renter og avdrag	0	62 500	185 625	306 250
Andre driftskonsekvenser	0	0	0	0

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
9/19	Eldrerådet	02.12.2019
	Råd for funksjonshemmede	
	Kvæningen formannskap	
	Kvæningen kommunestyre	

Plan for habilitering og rehabilitering

Henvising til lovverk:

LOV-2011-06-24-30 [Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.](#)

FOR-2011-12-16-1256 [Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator](#)

Vedlegg: 1 Plan for habilitering og rehabilitering

S Administrasjonssjefens innstilling

Plan for habilitering og rehabilitering 2019-2023 vedtas.

aksopplysninger

Kommunen har etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 et ansvar for å tilby sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering. Forskrift om habilitering og rehabilitering utdyper kommunens ansvar på området. Blant annet skal kommunen planlegge sin re-/habiliteringsvirksomhet, ha en generell oversikt over behov for habilitering og rehabilitering i kommunen og integrere tjenestene i et samlet tverrfaglig re-/habiliteringstilbud. Som samhandlingsreformen, bidrar forskriften til å gi helsetjenesten en ny retning ved at forebyggende og helsefremmende arbeid skal vies større oppmerksomhet.

Plan for habilitering og rehabilitering er nå utarbeidet for første gang i Kvæningen. Den gir et helhetlig bilde av tjenesteområdet i Kvæningen gjennom å kartlegge dagens tilbud, beskrive utfordringer og definere satsningsområder og tiltak i perioden 2019-2023. Planen skal bidra til helhetstenking rundt kommunens habiliterings- og rehabiliteringsarbeid og gjøre at dette blir et tydelig tjenesteområde i kommunen med et faglig tyngdepunkt, tilstrekkelig kapasitet og kvalitet samt en hensiktsmessig organisering.

Vurdering

Det er slått fast gjennom en rekke stortingsmeldinger at kommunene skal overta mer ansvar og oppgaver på helse- og omsorgsområdet. Dette blant annet fordi kommunale helsetjenester gjennomgående er billigere enn spesialisthelsetjenestens tjenester. For små kommuner som Kvæningen er dette en utfordring. Den foreliggende planen foreslår strategier og tiltak for hvordan vi skal greie å møte utfordringene. Det er viktig at vi greier å følge opp planen i praksis i form av mer forebygging, understøttelse av pasientens egenmestring, tidlig intervensjon og lavterskeltilbud. Tiltakene er viktige i et *pasientperspektiv* fordi de bidrar til å unngå at sykdom inntreer og utvikles, og de bidrar til en *bærekraftig* utvikling fordi de kan redusere behovet for dyrere tjenester i sene faser av sykdomsutviklingen. Administrasjonssjefen anbefaler derfor at planen vedtas.

Plan for habilitering og rehabilitering 2019-2023

Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	02.12.2019
Formannskapet	04.12.2019
Kommunestyret	11.12.2019
Planen rulleres hvert fjerde år, tiltaksdelen evalueres årlig.	

Temaplan for
Kvæningen kommune

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	4
1.1	Formål.....	4
1.2	Verdigrunnlag.....	4
1.3	Planprosess	5
2	Sentrale begreper	6
2.1	Habilitering og rehabilitering.....	6
2.2	Brukermedvirkning.....	6
2.3	Forebygging.....	7
2.4	Samhandling.....	7
2.5	Individuell plan.....	7
2.6	Koordinator	7
2.5	Ansvarsgruppe	8
2.6	Hverdagsmestring	8
3	Styringsdokumenter og kommunens ansvar	9
3.1	Statlige føringer.....	9
3.2	Regionale føringer – lovpålagte samarbeidsavtaler	9
3.3	Kommunale føringer	9
3.4	Kommunens ansvar og oppgaver.....	10
3.5	Oppgavefordeling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten ...	10
3.6	Rehabilitering i Nord-Norge - et samhandlingsprosjekt	11
4	Kommunens tjenestetilbud innen habilitering og rehabilitering.....	12
4.1	Sentrale aktører i kommunen	14
4.2	Aktører utenfor den kommunale helsetjenesten	16
4.3	Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering (KEHR)	17
4.3.1	Koordinerende enhets ansvarsoppgaver	18
4.4	Kommunale tilbud innen habilitering og rehabilitering.....	18
5	Utfordringer.....	19
5.1	Demografiske utfordringer	19
5.2	Utfordringer knyttet til spredt bosetning og lange avstander	20
5.3	Utfordringer knyttet til tverrfaglig samarbeid, samhandling og koordinerte tjenes.	21

5.4	Krav til økt kompetanse.....	21
5.5	Utfordringer tilknyttet brukermedvirkning	22
6	Hovedmål og satsningsområder	23
6.1	Hovedmål.....	23
6.2	Brukermedvirkning – involvering og deltakelse	23
6.3	Helhetlige og godt koordinerte tjenester.....	23
6.4	Kompetanse, faglig utvikling og holdningsendring i samsvar med NYTT fokus	23
6.5	Sikre nødvendige tjenester tilpasset befolkningens behov i tråd med nasjonale føringer.....	24
7	Handlingsplan for habilitering og rehabilitering	25
8	Rullering	27
9	Referanser	27

Tabeller

Tabell 1:	Oversikt over hvilke tilbud som bør ytes i kommunen og i spesialisthelsetjenest.	10
Tabell 2:	Anbefalinger for å møte framtidige behov for rehabilitering – fellestiltak	11
Tabell 3:	Anbefalinger til kommunehelsetjenesten for å møte framtidige behov for rehabilitering	11
Tabell 4:	Oversikt over stillingsprosent og antall ufaglærte	22

Figurer

Figur 1:	Organisasjonskart helse- og omsorgstjenesten i Kvæningen	12
Figur 2:	Omsorgstrappa, ulike nivå i tiltakskjeden	13
Figur 3:	Rehabiliteringspyramiden	13
Figur 4:	Andel i og utenfor yrkesaktiv alder i Kvæningen. 2000-2040	19
Figur 5:	Andel i og utenfor yrkesaktiv alder i Norge. 2000-2040	19
Figur 6:	Forsørgerbrøk 2018-2040	20
Figur 7:	Prosjektorganisering NYTT Fokus.....	24

1 Innledning

Mange av kommunens innbyggere har eller vil få behov for rehabilitering i løpet av livet. Det blir flere eldre og den medisinske utviklingen gjør at flere behandles for sykdom, flere blir reddet etter ulykker og flere lever med kronisk sykdom. God rehabilitering kan være avgjørende for i hvor stor grad den enkelte blir i stand til å delta i samfunnet. Flere får behov for tilrettelagt bolig og må lære å leve og mestre livet med funksjonsnedsettelse.

Kommunen har etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 et ansvar for å tilby sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering. Regjeringens *Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017-2019* retter seg i hovedsak mot brukere med funksjonsnedsettelse som følge av fysisk sykdom.¹ Planen skal bidra til at kommunene settes i stand til å gi et godt rehabiliteringstilbud til innbyggerne og på sikt overtar flere oppgaver fra spesialisthelsetjenesten. Brukermedvirkning er også et viktig mål for regjeringen i arbeidet med å skape pasientens helsetjeneste.

Hovedbudskapet i regjeringens opptappingsplan er at kommunene må innføre systematikk i tverrfaglig kartlegging slik at brukere fanges opp i tide slik at risikoen for funksjonsfall og dårligere egenmestring reduseres. Tidlig innsats, systematikk i oppfølgingen og brukerinvolvering er viktig for en vellykket rehabilitering. Videre understreker opptappingsplanen behovet for mer teambaserte tjenester og helhetlige, samordnede tjenesteforløp.

På bakgrunn av ovenstående har vi nå, for første gang i Kvæningen, utarbeidet en egen kommunal plan for habilitering og rehabilitering.

1.1 Formål

Et overordnet mål med planen er å styrke habilitering og rehabilitering i Kvæningen. Planen har som mål å kartlegge dagens tjenester innen habilitering og rehabilitering, beskrive utfordringer og definere satsningsområder og tiltak i perioden 2019-2023. Planen skal bidra til helhetstenking rundt kommunens habiliterings- og rehabiliteringsarbeid og gjøre at dette blir et tydelig tjenestoområde i kommunen med et faglig tyngdepunkt, tilstrekkelig kapasitet og kvalitet samt en hensiktsmessig organisering.

1.2 Verdigrunnlag

For at helse- og omsorgstjenestene i framtida skal være bærekraftige, må tjenestene dreies mot tidlig innsats og forebygging, og rehabiliteringspotensialet må avklares før kompensierende tiltak settes inn der hvor dette er mulig. Det må legges til rette for å sikre mobilisering av ressurser hos den enkelte, slik at brukere/pasienter blir i stand til mestring og størst mulig grad av selvstendighet.

Brukermedvirkning og å støtte og styrke den enkelte bruker/pasient til å påvirke sin livssituasjon innebærer en form for empowerment. Helsepersonell opptre da som veileder slik at pasienten kan opparbeide deltakende kompetanse. Fokus på å takle stress og uventede forhold styrker mestringsevnen og den enkeltes ressurser og er trivsels- og

---

¹ Helse- og omsorgsdepartementet (2017): [Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering](#)

helsefremmende. Dette fokuset på hva som gir god helse kalles salutogenese (i motsetning til patologien, som vektlegger årsaker til sykdom).²

Habilitering og rehabilitering skal ta utgangspunkt i respekten for menneskeverdet, uavhengig av grad av funksjonshemming og den enkeltes evne til aktivitet og deltakelse. Det skal tilstrebes et likeverdig tilbud, slik at mennesker med funksjonsnedsettelse har samme mulighet til å nå de målene som er realistiske for han/henne som andre uavhengig av bosted, alder, kjønn, etnisitet, forutsetninger og behov.

1.3 Planprosess

Arbeidet med den foreliggende planen startet opp i juni 2019 og har foregått individuelt og i mindre grupper. Underveis i planprosessen er det hentet inn innspill fra aktuelle aktører, blant annet brukerorganisasjoner, lag og foreninger. Arbeidsgruppen har hatt fire møter. Som et tiltak for å sikre medvirkning i planen, ble det 26. september avholdt et åpent møte hvor innbyggerne, organisasjoner, lag, råd og foreninger hadde mulighet til å komme med innspill til planen. Eldrerådet, råd for personer med nedsatt funksjonsevne, ungdomsrådet, LHL Kvæningen, handikapforbundet og pensjonistforeninga mottok særskilt skriftlig invitasjon til dette. Innspill fra møtet er inkludert i planen. Prosjektleder har vært ansvarlig for koordinering av arbeidet.

Prosjektgruppen har bestått av:

Martine Charlotte Smith (prosjektleder «NYTT Fokus»)

Unni Edvardsen (etatsleder helse og omsorg)

Hege-Mari Karlsen (enhetsleder hjemmetjenesten)

Matthias Welz (enhetsleder Gargo sykestue og sykehjem)

Solvi Martinsen (kommunefysioterapeut)

Sigrid Heimdal Myreng (kommuneergoterapeut)

Marianne Sollund (leder Furutoppen bofellesskap for mennesker med utviklingshemming)

Oddrun Mari Johansen (leder for rus og psykisk helse)

Kjell Nysveen (kommuneoverlege)

---

² Walseth, L. og K. Malterud (2004): «Salutogenese og empowerment i allmennmedisinsk perspektiv» i *Tidsskr Nor Lægeforen* nr. 1, 2004; 124: 65–6.

2 Sentrale begreper

2.1 Habilitering og rehabilitering

Planen legger til grunn forskrift om habilitering og rehabiliterings nye definisjon av habilitering og rehabilitering, jf. boksen under.

Habilitering og rehabilitering skal ta utgangspunkt i den enkelte pasient og brukers livssituasjon og mål.

Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser på ulike arenaer mellom pasient, bruker, pårørende og tjenesteytere. Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak.

Formålet er at den enkelte pasient og bruker, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet.

Forskrift for habilitering og rehabilitering § 3

Habilitering og rehabilitering har lik definisjon for ulike målgrupper. *Habilitering* er rettet mot barn, unge og voksne med medfødte eller tidlig (før fylte 18 år) ervervede funksjonsnedsettelse. Pasienter og brukere kan ha ulike diagnoser, og kjennetegnes ofte ved at de ikke følger et forventet utviklingsløp.³ En stor brukergruppe innen habilitering er mennesker med utviklingshemming. Et fellestrekk er at tilstanden påvirker funksjonsnivå, læringsevne og livskvalitet i en slik grad at de behøver strukturert tverrfaglig, tverrsektoriell bistand over lengre perioder. Behovet for habilitering varer som oftest livet ut.⁴

Rehabilitering er vanligvis rettet mot tilstander som er ervervet senere i livet. Målgruppen kjennetegnes ved behovet for å gjenvinne tapte funksjoner etter sykdom, skade eller rusavhengighet. Behovene kan være ulike og sammensatte og kan deles inn i somatikk og psykisk helse og rus for å si noe om hvor hovedtyngden av problemstillingen ligger. Ulikheter i metodisk tilnærming mellom re-/habilitering kan grovt inndeles i ny-læring og re-læring.⁴

2.2 Brukermedvirkning

Brukermedvirkning er lovfestet i pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1. Det skilles ofte mellom brukermedvirkning på individ-, gruppe- og systemnivå. Forskrift om habilitering og rehabilitering § 4 fastsetter at kommunen skal sørge for at den enkelte pasient/bruker kan medvirke ved gjennomføring av eget re-/habiliteringstilbud. (Med gjennomføring menes planlegging, utforming, utøving og evaluering.) På systemnivå bør kommunen legge til rette for at pasient- og brukerrepresentanter deltar i planlegging, utvikling og evaluering av re-/habiliteringsvirksomheten.

Brukeren betraktes som en likeverdig partner i diskusjoner og beslutninger omkring egen helse og livskvalitet. Brukeren har rett til å medvirke og tjenesteapparatet har plikt til å

³ Helsedirektorater (2015). [Veileder om barn og unge med habiliteringsbehov](#) (IS-2396)

⁴ Helsedirektoratet (2018). [Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator](#)

involvere brukeren i undersøkelser, behandling og valg av tjenestetilbud. Brukerdeltakelse og mestring er avgjørende for tjenestenes kvalitet. Dersom brukeren har mulighet til å påvirke omgivelsene gjennom egne ressurser og valg, kan det ha positiv innvirkning på selvbildet og styrke brukerens motivasjon, noe som er særlig viktig i rehabiliteringsprosesser.

2.3 Forebygging

Forebyggende helsearbeid handler ikke kun om å forhindre at et problem, skade eller sykdom oppstår. Det kan også handle om å stanse sykdomsutvikling og/eller hindre tilbakefall (sekundærforebygging), eller å hindre forverring av sykdom og sikre best mulig mestring av livet med helseutfordringer (tertiærforebygging). Noen helsetjenester kan derfor falle innenfor både rehabiliterings- og forebyggingsbegrepet.

2.4 Samhandling

Samhandling er uttrykk for helse- og omsorgstjenestenes evne til oppgavefordeling seg imellom for å nå et felles, omforent mål, samt evnen til å gjennomføre oppgavene på en koordinert og rasjonell måte.⁵

2.5 Individuell plan

Retten til individuell plan for pasienter og brukere som har behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester er hjemlet i pasient- og brukerrettighetsloven §2-5. Den individuelle planens innhold og omfang skal tilpasses behovene til den enkelte. Innholdet i en individuell plan utdypes i forskrift om habilitering og rehabilitering §19:

- a) Oversikt over tjenestemottakers mål, ressurser og behov for tjenester
- b) Oversikt over hvem som deltar i arbeidet med planen
- c) Navn på hvem som har ansvar for å sikre samordningen av og framdriften i arbeidet med planen, ofte kalt koordinator
- d) Oversikt over hva tjenestemottakeren, tjeneste- og bidragsyterne og eventuelt pårørende vil bidra med i planarbeidet
- e) En oversikt over hvilke tiltak som er aktuelle og omfanget av dem, og hvem som skal ha ansvaret for disse
- f) En beskrivelse av hvordan tiltakene skal gjennomføres (detaljerte prosedyrer skrives i fagsystemene)
- g) En angivelse av planperioden og tidspunkt for eventuelle justeringer og revisjoner av planen
- h) Tjenestemottakerens samtykke til at planen utarbeides og eventuelt samtykke til at deltakere i planleggingen gis tilgang til taushetsbelagte opplysninger
- i) Oversikt over nødvendig eller ønskelig samarbeid med andre tjenesteytere, institusjoner eller etater

2.6 Koordinator

Habilitering og rehabilitering kjennetegnes ved flere aktører som samarbeider for å bistå brukeren i å nå sine mål. Koordinerte tjenester innebærer at det er behov for to eller flere helse- og omsorgstjenester. Koordinering handler om å strukturere og ordne tjenestene i

---

⁵ Kilde: *Samhandlingsreformen*, side 13.

riktig forhold til hverandre slik at de virker bra sammen. Pasienter og brukere med behov for komplekse, langvarige og koordinerte tjenester skal jf. helse- og omsorgstjenesteloven §7-2 tilbys koordinator. Koordinator skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient eller bruker. Koordinator skal også sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan. Tjenestene må organiseres slik at pasienter og brukere er i stand til å nå sine mål. Behovet for koordinerte tjenester er uavhengig av alder, diagnose og funksjon. Kompleksitet, samarbeid og kontinuitet i tjenestene er viktigere enn antall helse- og omsorgstjenester. Langvarige koordinerte tjenester betyr at behovet strekker seg over lengre tid.

2.5 Ansvarsgruppe

En vanlig form for samhandling rundt en individuell plan er å etablere en ansvarsgruppe. Brukere kan ha en ansvarsgruppe selv om det ikke foreligger en individuell plan. Ansvarsgruppen skal sikre et tverrfaglig samarbeid, informasjonsflyt og koordinerte tjenester.

2.6 Hverdagsmestring

Hverdagsmestring er et tankesett som fokuserer på den enkeltes mestring uavhengig av funksjonsnivå.⁶ Det handler om å delta i og mestre hverdagslivets aktiviteter. Hverdagsmestring knyttes gjerne til gjøremål og hverdagslivet, og er dermed handlingsorientert.⁷ Funksjonsfall, sykdom eller akutt skade kan innebære en endring i utførelse av daglige gjøremål. Hverdagsmestring handler om å ta pasientens/brukerens ønsker og valg på alvor og å legge til rette for at den enkelte kan bestemme over sitt eget liv. Det er viktig å kartlegge hvordan pasienten/brukeren kan gjenvinne kontroll og mestre hverdagen. Et sentralt poeng er at personen selv definerer hva som er betydningsfullt og viktig for seg.

---

⁶ Tuntland, H. & Ness, N.E. (2014). *Hverdagsrehabilitering*. Oslo: Gyldendal Akademisk

⁷ Ness, N.E. (2016). «Hverdagsmestring», i *Ergoterapeuten* Nr. 1–2016.

3 Styringsdokumenter og kommunens ansvar

Følgende lover og dokumenter ligger til grunn for og gir føringer for planen og for kommunens arbeid på habiliterings- og rehabiliteringsområdet.

3.1 Statlige føringer

- LOV-2011-06-24-30 Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- LOV-1999-07-02-64 Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)
- LOV-1999-07-02-63 Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)
- FOR-2011-12-16-1256 Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator
- Meld.St.15 (2017-2018) Leve hele livet. En kvalitetsreform for eldre
- Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet
- St. Meld. nr. 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen
- Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering (2017-2019)
- Veileder om habilitering, rehabilitering, individuell plan og koordinator (IS 2651)
- Veileder om barn og unge med habiliteringsbehov (IS-2396)

3.2 Regionale føringer – lovpålagte samarbeidsavtaler⁸

Tjenesteavtalene mellom regionalt helseforetak (Universitetssykehuset Nord-Norge) og lokalsykehuskommunene gir rammer for samarbeid, oppgavefordeling, gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling mellom forvaltningsnivåene. Avtalene er for tiden under revidering.⁹ Ny versjon ventes klar for kommunal godkjenning i løpet av 1. halvår 2020. Følgende avtaler er relevant for nærværende temaplan:

- Tjenesteavtale 2 – Pasienter med behov for koordinerte tjenester
- Tjenesteavtale 5 – samarbeid om utskrivningsklare pasienter
- Tjenesteavtale 10 – samarbeid om forebygging

3.3 Kommunale føringer

- Planstrategi for Kvæningen kommune 2016-2019¹⁰
- Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, Kvæningen kommune
- Planprogram for kommunedelplan Helse, omsorg og sosial 2018-2027
- Rekrutterings- og kompetanseplan 2016–2020 (Nord-Troms)
- Plan for kompetanseutvikling i helse, omsorg og sosial 2019
- Tjenestebeskrivelser og tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester

⁸ Samarbeidsavtalene er lovpålagt etter helse- og omsorgstjenesteloven § 6- 1.

⁹ Nærmere informasjon om arbeidet med revidering av tjenesteavtalene finnes [her](#).

¹⁰ I planstrategien er plan for hverdagsrehabilitering oppført i planperioden. Denne utgår da det er besluttet at vi heller skal ha en håndbok. Plan for habilitering og rehabilitering kommer med i stedet.

3.4 Kommunens ansvar og oppgaver

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 fastsetter at kommunene har ansvar for å tilby helsefremmende og forebyggende tjenester, samt sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering. Dette ansvaret er videre konkretisert i kapittel 3 i forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator. § 5 fastsetter at kommunen skal planlegge sin habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet og ha en generell oversikt over behov for habilitering og rehabilitering i kommunen. Kommunen skal sørge for at alle som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendig undersøkelse og utredning ved behov for habilitering og rehabilitering uavhengig av boform, og ved behov henvise til spesialisthelsetjenesten, før habilitering og rehabilitering settes i gang (§8).

Kommunen skal sørge for formidling av nødvendige hjelpemidler og for å tilrettelegge miljøet rundt den enkelte pasient og bruker (§ 9).

3.5 Oppgavefordeling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten

Både kommunene og spesialisthelsetjenesten har ansvar for å sørge for at brukere får nødvendig re-/habilitering og helhetlige tjenester. Tabell 1 beskriver hvilke tilbud som bør ytes i kommunen og spesialisthelsetjenesten. Mange pasienter vil ha behov for tjenester på begge nivåer, og overgangen mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten vil kunne være en utfordring i rehabiliteringsforløpet.

Tabell 1: Oversikt over hvilke tilbud som bør ytes i kommunen og i spesialisthelsetjenesten

Tilbud som bør ytes i kommunene	Tilbud som bør ytes i spesialisthelsetjenesten
Tilbud til pasienter og brukere med kroniske sykdommer og tilstander innen de store diagnosegruppene, f.eks.: • muskel- og skjelettsykdommer • livsstilssykdommer • lettere psykiske lidelser • diabetes • kols og lungesykdommer. • kreft • rehabilitering i senere fase innen hjerte og karsykdommer, herunder hjerneslag • rehabilitering ved mindre omfattende behov etter ortopedisk behandling	Rehabilitering av særlig kompleks art, og i akutte faser og ved betydelige endringer i funksjonsnivå, f.eks. til pasienter med: • progredierende nevrologiske tilstander • ved betydelige endringer og i akutte faser: • nevrologiske tilstander som CP, hjerneslag med komplekse utfall, spinalskade, traumatisk hodeskade • amputasjoner • multitraumer • sjeldne sykdommer og tilstander
<i>Videre anbefales at kommunene styrker tilbudet innen sanseapparat, læring og mestring og endring av levevaner.</i>	<i>Tiltak fra spesialisthelsetjenesten må omfatte både utredning, behandling, veiledning og opplæring.</i>

Kilde: Helse- og omsorgsdepartementet, 2017, s. 26

Helsedirektoratet foreslår at den avgjørende faktoren for hvorvidt re-/habilitering bør foregå i spesialisthelsetjenesten eller i kommunen er hvilke behov brukeren har for spesialisert medisinsk kompetanse. Den endelige konkretiseringen av ansvarsfordelingen skjer lokalt,

gjennom de lovpålagte samarbeidsavtalene mellom kommunene og det regionale helseforetaket (jf. punkt 3.2 over).

Kommunen har også ansvar for hjelpemiddelformidling og andre ergonomiske tiltak. Det skal finnes en koordinerende enhet som har overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan og oppnevning, opplæring og veiledning av koordinatorene.

3.6 Rehabilitering i Nord-Norge - et samhandlingsprosjekt

Rehabilitering i Nord-Norge er et samhandlingsprosjekt mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten i perioden 2018-2023.¹¹ Formålet med prosjektet er å utarbeide en felles avklaring og strategi innen rehabiliteringsfeltet på tvers av spesialisthelsetjeneste og kommunene i Nord Norge. Prosjektet skal avdekke rehabiliteringsbehov og gi anbefalinger til tiltak for videre beslutning. Allerede i den første rapporten kom følgende anbefalinger:

Tabell 2: Anbefalinger for å møte framtidige behov for rehabilitering – fellestiltak

Nr.	Tiltak
1	Styrke tilbudet til brukergrupper med udekkede rehabiliteringsbehov: – pasienter med kognitive endringer – kreftpasienter med senskader – pasienter med nevrologiske eller progredierende nevromuskulære sykdommer – pasienter med CFS/ME – pasienter med muskel-/skjelettlidelser
2	Etablere «Tidlig støttet utskriving» for hjerneslagpasienter

Tabell 3: Anbefalinger til kommunehelsetjenesten for å møte framtidige behov for rehabilitering

Nr.	Tiltak
1	Etablere Frisklivsentraler hvor frisklivs-resepten og læring og mestring blir bærebjelken i det forebyggende helsearbeidet
2	Etablere et lavterskeltilbud drevet av et tverrfaglig team f.eks. etter modell av Hverdagsrehabilitering
3	Tilgang til minst et tverrfaglig sammensatt rehabiliteringsteam som samarbeider nært med fastlegene, og hvor det etableres spisskompetanse på feltet kognisjon/kognitive vansker
4	Tilgang til øremerkede senger til tverrfaglig rehabilitering for pasienter og brukere med kroniske sykdommer og tilstander innen de store diagnosegruppene.
5	Innta en offensiv holdning i forhold til innføring av velferdsteknologi slik at brukere med funksjonsnedsettelse kan oppleve mer selvstendighet. Og på sikt effektivisere og forbedre ressursinnsatsen.

¹¹ Helse Nord (2019): *Rehabilitering i Nord-Norge. Rapport fra et prosjektarbeid for et likeverdig og mer forutsigbart rehabiliteringstilbud i Nord-Norge.*

4 Kommunens tjenestetilbud innen habilitering og rehabilitering

I denne delen ser vi innledningsvis kort på hvordan helse- og omsorgstjenestene er organisert og hvilke tjenester kommunen har i dag fordelt på ulike nivåer/trinn. Dernext følger en beskrivelse av de sentrale aktørene innen re-/habilitering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten (4.1) samt sentrale aktører eksternt (4.2). Deretter følger en beskrivelse av koordinerende enhet (4.3) og tilbud som kommunen har pr. i dag (4.4).

Organisering av tjenestene og kompetanse utgjør interne forutsetninger for kommunens tjenestetilbud og potensialet for tjenesteinnovasjon. Samhandling på tvers av avdelinger og enheter er nødvendig for å lykkes med kvalitetssikrede tjenester og gode pasientforløp.

Figur 1 Organisasjonskart helse- og omsorgstjenesten i Kvæningen

Kvæningen kommunes helse og omsorgstjenester er inndelt i 6 ulike tjenesteområder som vist i figuren over.

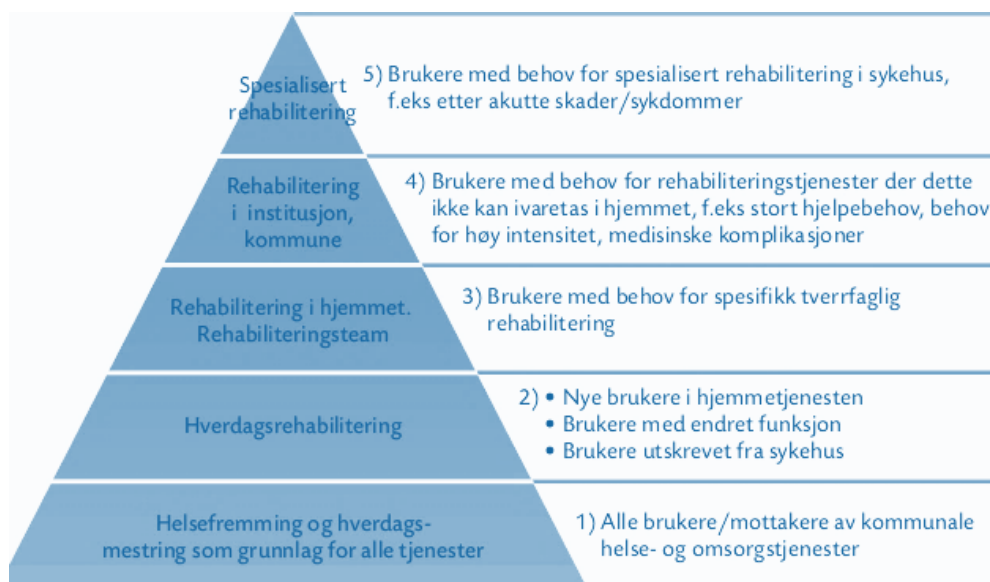
Lavest Effektive Omsorgsnivå (LEON) er et prinsipp om at tjenester tildeles ut fra det hjelpebehov den enkelte har, på lavest mulig tjenestenivå, med fokus på å styrke brukerens ressurser og bidra til størst mulig grad av egenmestring og livskvalitet. Ved tildeling av tjenester er det et mål å identifisere brukere med rehabiliteringspotensiale på et tidlig tidspunkt. Brukeren bør kartlegges og motiveres til å styrke egne ressurser og funksjon før kompenserende tiltak iverksettes.

Omsorgstrappa bidrar til å illustrere de ulike tjenestenivåene, jf. figur 2 på neste side. Tjenestetilbudet strekker seg fra forebyggende og støttende tiltak til brukere med små hjelpebehov (lavterskeltilbud) og til mer omfattende tjenester til de med større hjelpebehov. Grunnmuren er viktig for vellykket re-/habilitering og for at folk skal kunne leve best mulig med sine funksjonsnedsettelse og delta i samfunnet. Det er viktig at kommunen har tilstrekkelig mange trinn og tiltak i omsorgstrappen, slik at brukerne får tjenester på rett nivå og til rett tid.

Brukermedvirkning; uformell omsorg og bistand fra pårørende og frivillige					
			Trinn 4	Trinn 5	Trinn 6
Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Trinn 4	Trinn 5	Trinn 6
Tekniske hjelpemidler Trygghetsalarm og annen velferdsteknologi Matombringning Tilrettelegging i bolig Omsorgsbolig m begrenset tilrettelegging	<u>Pårørendestøtte:</u> – Opplæring og veiledning – Avlastningstiltak – Omsorgsstønad Støttekontakt Fysioterapi Ergoterapi <u>Hverdagsrehab.</u> under innføring	<u>Hjemmetjenester:</u> – Hjemmesykepleie – Hjemmehjelp – Praktisk bistand BPA Miljøarbeid, og andre tjenester fra enhet rus og psykisk helse og TU Mangler: Dagaktivitetstilbud Dagsenter	<u>Tidsavgrenset opphold ved sykehjemmet:</u> - Avlastning - Ø-hjelp-plass - Korttidsopphold med ulike formål (rehabilitering, behandling/ utredning)	Furutoppen omsorgsboliger for personer med utviklingshemming, og tjenester til disse Mangler: Omsorgsbolig tilrettelagt for heldøgns omsorg	Langtidsopphold på sykehjem
Trinn 0: TT-kort, ledsagerbevis og parkeringstillatelse for forflytningshemmede GRUNNMUR: Informasjon og veiledning; legetjenester; helsestasjon og skolehelsetjeneste, tilrettelegging for et helsefremmende samfunn; universell utforming og et demensvennlig samfunn; fagteam innen bl.a. demensomsorg (mangler demenskoordinator pr. 2019)					

Figur 2 Omsorgstrappa, ulike nivå i tiltakskjeden. (Kilde: Tjenestebeskrivelser og tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester i Kvænangen kommune)

Rehabiliteringspyramiden (figuren under) illustrerer at også rehabiliteringstjenester ytes på ulike nivåer i kommune- og spesialisthelsetjenesten.

Figur 3: Rehabiliteringspyramiden

4.1 Sentrale aktører i kommunen

De sentrale aktørene innen habilitering- og rehabilitering møter mennesker i ulike livsfaser og med forskjellige behov. Forebygging og re/habilitering skal være felles tankesett for alle aktørene. Tjenestene plikter å tilby individuell plan og/eller koordinator når kriteriene for dette oppfylles.

Bruker er den største ressursen i et rehabiliteringsforløp og skal medvirke i utarbeiding av mål. Tjenesteapparatet skal tydeliggjøre brukerstemmen og bidra til at helsetjenestene møter og styrker individets egne ressurser og mestringsevne. Helsepersonell skal stille sin faglige kompetanse og kunnskap til rådighet, og samtidig verdsette brukeren som ekspert på seg selv, i kraft av sine erfaringer.

Pårørende er ofte en viktig støtte og ressurs for brukeren. Pårørende kjenner brukeren godt, og kan ha nyttige erfaringer om hva som kan bidra til å hjelpe. Pårørende kan ha behov for faglig veiledning, støtte og avlastning.

Ergoterapeuten gir tilbud til mennesker som av ulike årsaker har vansker med å utføre daglige aktiviteter. Ergoterapi inngår som en del av kommunens tverrfaglige habilitering- og rehabiliteringstilbud, både i institusjon og i private hjem. Ergoterapeuter arbeider for å fremme selvstendighet og gjenvinne funksjon og fokuserer på mestring av meningsfylte aktiviteter og deltakelse sosialt og i samfunnet. Dette gjøres gjennom tilrettelegging av aktiviteter i dagliglivet (ADL) samt trening og kartlegging av mennesker som har behov for habilitering og rehabilitering. Ergoterapeuten har også ansvar for hjelpemiddelformidling og er syns- og hørselskontakt i kommunen. Ved behov gis veiledning og opplæring til pårørende/ansatte/andre aktuelle samarbeidspartnere.

Fysioterapeuten jobber med kropp og bevegelse for å fremme god helse. Tjenesten er en del av kommunens tverrfaglige habilitering- og rehabiliteringstilbud og gis i forbindelse med forebyggende helsearbeid og ved behandling av sykdom eller skade. Fysioterapeuten tilbyr blant annet trening med barn og voksne med habiliteringsbehov eller behov for rehabilitering. Det tilbys også veiledning og opplæring av pårørende/ansatte/andre aktuelle samarbeidspartnere i trening og stimulering som fremmer barn og voksnes utvikling og helse. Kommunal fysioterapeut tilbyr oppfølging hjemme hos de brukerne som av ulike årsaker ikke kan benytte seg av det polikliniske tilbudet, eller hvor det er mest hensiktsmessig.

Fastlegen spiller en viktig rolle i diagnostisering, oppfølging og behandling av personer med behov for habilitering og rehabilitering. Fastlegen har en medisinskfaglig koordineringsrolle, og skal identifisere brukere som har behov for re-/habilitering og delta i arbeidet med å fastsette re-/habiliteringsmål. Fastlegen henviser til spesialisthelsetjenesten for utredning, diagnostisering og kompleks rehabilitering, samt bidrar til videre oppfølging i den kommunale helsetjenesten. Fastlege og legevakt har en sentral rolle i behandling og henvisning i akuttstadiet av personer som har fått sykdommer eller skader som kan føre til betydelig funksjonsnedsettelse, eksempelvis hjerneslag, nevrologiske sykdommer, skader og rusmisbruk.

Hjemmetjenesten er hyppig i kontakt med sine brukere og spiller en viktig rolle i å oppdage funksjonsfall og avdekke rehabiliteringsbehov. Tjenesten bistår brukerne sine i å mestre hverdagslige aktiviteter slik at de kan bo hjemme så lenge som mulig. Hjemmetjenesten skal motivere og følge opp brukere i rehabiliteringsprosesser. Det er derfor viktig at de ansatte har et rehabiliterende tanke sett med fokus på hverdagsmestring. I hverdagsrehabilitering har ansatte en rolle som hjemmetrenere.

Tjenester for mennesker med utviklingshemming (TU) er et tilbud til personer i alle aldre med utviklingshemming. Brukerne i TU har funksjonsnedsettelse som varer livet ut, og tjenesten har derfor hele tiden fokus på habilitering i det daglige arbeidet. Det ytes nødvendig praktisk bistand og opplæring gjennom miljøarbeid og ADL-trening. Målet er å fremme mest mulig deltakelse og selvstendighet i hverdagslivets gjøremål eller trening på vedlikehold av ferdigheter. Det gis veiledning, bistand, opplæring og tilsyn innen områder som dagliglivets ferdigheter (hygiene, døgnrytme, ernæring, husarbeid m.m.), dagsplanlegging, kommunikasjon, sosial fungering, økonomi, bruk av offentlige tjenester (lege, tannlege, offentlige kontorer o.l.). Hver bruker i TU får oppnevnt en primærgruppe, som består av 3-4 ansatte. Gruppene ledes av en primærkontakt og møtes månedlig, eller ved behov. Primærgruppen passer på at alt av tiltak og planer rundt brukeren blir fulgt opp i det daglige og har tett kontakt med samarbeidspartnere.

Rus og psykisk helse er et tilbud for voksne som har utfordringer når det gjelder rus og/eller psykiske lidelser, er i krise eller befinner seg i vanskelige livssituasjoner. Rus- og psykisk helse samarbeider målrettet med brukerne og har fokus på menneskets ressurser, forebygging og hverdagsmestring. Tjenesten bistår mennesker med rus- og psykiske lidelser med å mestre sitt eget liv og daglige gjøremål. Dette gjøres eksempelvis gjennom terapeutiske samtaler, veiledning, hjelp til å strukturere hverdagen og fungere sosialt og miljøterapeutisk arbeid. Oppfølging kan skje på kontoret, hjemme hos brukeren eller på andre arenaer. Videre tilbyr tjenesten sine brukere å delta på møteplassen, som er en arena hvor brukere kan utveksle erfaringer, ha gode samtaler, oppleve sosial mestring og en meningsfylt hverdag. Tjenesten formidler også informasjon, veileder og underviser om rus og psykisk helse til andre aktuelle instanser.

Frisklivssentralen har en helhetlig tilnærming for å styrke fysiske, mentale og sosiale ressurser for helse, endring og mestring. Målgruppen er voksne som har økt risiko for, eller som allerede har utviklet sykdom og som har behov for hjelp til å endre levevaner og mestre helseutfordringer. Frisklivsresepten er en del av frisklivssentralens forebyggende og helsefremmende tilbud. Den gir tre måneders oppfølging på frisklivssentralen; her kan man få hjelp til å endre vaner innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold og røyking. Det tilbys også åpne treningstilbud, som blant annet benyttes av innbyggere med behov for opptrening eller som ønsker å holde seg aktiv. Frisklivssentralen har i perioder hatt treningstilbud og teoriundervisning spesielt egnet for personer med plager i rygg, nakke og skuldre. Seniortrim i regi av Frisklivssentralen er åpent treningstilbud for eldre over 60 år. En del deltar i kortere perioder for å bedre fysisk funksjon etter sykdom, skader, operasjoner og brudd, andre går fast år etter år og for å forebygge funksjonsfall.

Gargo sykestue har en sentral rolle i enkel rehabilitering av personer som ikke kan bo hjemme i første del av rehabiliteringsforløpet. Eksempelvis opptrening etter hjerneslag, frakturer og andre kroniske og akutte sykdommer. Fysio- og ergoterapeut vurderer behov for tilrettelegging og rehabilitering. Formålet er å forbedre fysisk funksjon og mestre hverdagen hjemme. Rehabiliteringen følges opp i samarbeid med de ansatte på Gargo. Behovet for videre rehabilitering i hjemmet blir vurdert under oppholdet.

Helsestasjon er et tilbud til barn og unge fra 0-20 år og deres familier/foresatte. Formålet med tjenesten er å fremme fysisk og psykisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygge sykdom og skader. Helsestasjonen spiller en viktig rolle i tidlig innsats og helsesykepleier deltar i habiliteringsforløp med barn og ungdom. Tjenesten har en viktig oppgave i å fange opp barn og unge med behov for hjelp og oppfølging for eksempel på grunn av funksjonsnedsettelse, problemer i familien, psykiske plager eller andre sammensatte, langvarige hjelpebehov. Helsesykepleier samarbeider tett med barnehage og skole.

Støttekontakt: Meningsfulle aktiviteter og deltakelse i samfunnet er viktig for helse og livskvalitet og kan bidra til å opprettholde funksjon og forebygge ensomhet. Du kan søke om å få støttekontakt hvis du har en funksjonsnedsettelse og trenger støtte til deltakelse i aktiviteter på fritiden eller har lite sosialt nettverk. En støttekontakt kan ta deg med ut på ulike aktiviteter, arrangementer eller besøke deg hjemme.

4.2 Aktører utenfor den kommunale helsetjenesten

Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP) er et tilbud i psykisk helsevern til barn og unge. BUPs hovedoppgaver er å hjelpe barn fra 0–18 år, men der det er påbegynt behandling før 18 år kan tilbudet videreføres til fylte 23 år. Tilbudet gjelder også barnas familier og består av utredning, behandling, rådgivning og tilrettelegging knyttet til psykiske vansker, atferdsvansker og læringsvansker. BUP tar hånd om problemer som ikke kan løses i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Sentrale fagpersoner er psykolog, barnepsykiater, familieterapeut, nevropsykolog, klinisk pedagog og klinisk sosionom.

Logopedtjenesten er et tilbud til barn med språk-, tale- og kommunikasjonsvansker. I tillegg gir logopeden informasjon, råd og veiledning til foresatte og samarbeidspartnere. Vanlige arbeidsområder er diagnostisering og behandling av språkvansker, uttalevansker, taleflytvansker, stemmevansker og lese- og skrivevansker. Alle barn som skal ha oppfølging av logoped, må først henvises til PPT for sakkyndig vurdering av behovet. Kvæningen kommune har ikke egen logopedtjeneste, men samarbeider med Nordreisa. Voksne med behov for logopedtjeneste henvises til privatpraktiserende logoped med kommunal avtale.

Kvæningen produkter samarbeider med kommunen i oppfølging av brukere som står i fare for å havne utenfor arbeidslivet. Formålet er å hindre at arbeidstakere faller ut av arbeidslivet, forebygge og dempe skadevirkningene av arbeidsledighet samt øke muligheten for ordinært arbeid. Servicetekniker hos Kvæningen produkter er sentral i kommunens hjelpemiddelformidling. Han har ansvar for blant annet utlevering, mindre reparasjoner/vedlikehold, samt henter inn og sender tilbake hjelpemidler.

Barnehage/skole er de viktigste daglige arenaene for barn og unge og skal støtter deres utvikling. Barn og unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom har rett til et individuelt tilpasset og likeverdig tilbud som bidrar til en meningsfull oppvekst uansett funksjonsnivå. Tverrsektoriell samhandling skal sikre god kvalitet i det samlede tilbudet. Elever i skolen har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen tilbyr individuell opplæringsplan (IOP) og spesialundervisning, for elever med særskilte behov slik at barnet skal få forsvarlig utbytte av opplæringen. Helsepersonell kan bidra i utformingen av IOP og gi annen helsefaglig oppfølging ved behov.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste skal bistå skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge opplæringen for elever med særskilte behov. Tjenesten skal sørge for at det utarbeides sakkyndig vurdering hvor loven krever det.

Voksen- og barnehabiliteringstjenestene ved UNN gir tilbud til personer med medfødte eller tidlig ervervede kognitive problemer som trenger habilitering/rehabilitering. Tilbudet gis blant annet som tverrfaglig utredning, behandling, veiledning og oppfølging, samt kurs og opplæring til foresatte og lokalmiljøet. Tjenesten spiller også en viktig rolle innen veiledning av de kommunale habiliteringstjenestene.

NAV: NAV følger opp brukere som trenger hjelp til å komme i arbeid bl.a. gjennom arbeidsrettet rehabilitering. Dette er et tiltak for å styrke arbeidsevne og deltakelse gjennom bl.a. kartlegging, arbeidsutprøving og andre motivasjons- og mestringsaktiviteter. NAV samarbeider med brukere i utformingen av aktivitetsplan og følger opp med regelmessige samtaler. NAV samarbeider med lokale helseinstanser og spesialisthelsetjenesten i oppfølging og avklaring av brukere.

NAV Hjelpemiddelsentral har ansvar for anskaffelse, formidling, service og reparasjoner av hjelpemidler som eies og finansieres av folketrygden. Hjelpemiddelsentralen har en sentral rolle i å bistå i saker som krever spesialisert kompetanse og i tillegg bidra til kompetanseheving i kommunen gjennom målrettet opplæring og samarbeid. NAV hjelpemiddelsentral foretar også arbeidsplassvurderinger og har ansvar for tolketjeneste for personer med begrensede norskkunnskaper, døve, hørselshemmede og døvblinde.

4.3 Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering (KEHR)

En forutsetning for et godt rehabiliteringstilbud er koordinering og samarbeid mellom tjenestene.¹ Kommunene skal ha en koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering. Enheten skal sørge for samhandling kommunalt og med spesialisthelsetjenesten. Enheten skal bidra til samarbeid mellom tjenesteyterne ved å planlegge og organisere habiliterings- og rehabiliteringstilbudene og legge til rette for brukermedvirkning.¹²

I Kvæangen kommune skal vurderingstemaet ha ansvaret for koordinerende enhet og behandle søknader om habilitering og rehabilitering, samt styrke arbeidet med individuell plan og koordinator. Enheten har også ansvar for å holde oversikt over hvilke

---

¹² Helse og omsorgsdepartementet. (2011). Nasjonal helse og omsorgsplan. (Meld. St. 16 (2010-2011)). Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-16-20102011/id639794/>

rehabiliteringsbehov som finnes i kommunen. Faggrupper som inngår i teamet er fastlege, sykepleier, ergoterapeut og fysioterapeut.

4.3.1 Koordinerende enhets ansvarsoppgaver

Veileder om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator utdyper koordinerende enhets sentrale oppgaver og ansvar:

- Å ha oversikt over kommunens tilbud innen habilitering og rehabilitering.
- Motta interne meldinger om behov for habilitering og rehabilitering
- Legge til rette for brukermedvirkning
- Sikre informasjon til befolkningen og samarbeidspartnere
- Bidra til samarbeid på tvers av fagområder, nivåer og sektorer
- Ivareta familieperspektivet
- Overordnet ansvar for individuell plan og koordinator
  - Utarbeide rutiner for arbeidet med individuell plan og koordinator
  - Motta meldinger om behov for individuell plan og koordinator
  - Kompetanseheving om individuell plan og koordinator
  - Oppnevne, lære opp og veilede koordinator

4.4 Kommunale tilbud innen habilitering og rehabilitering

Kvænanen kommune har flere gode habiliterings- og rehabiliteringstjenester.

Per dags dato tilbys følgende tjenester knyttet til **habilitering**:

- Praktisk bistand, opplæring i daglige gjøremål
- Fysioterapi
- Ergoterapi
- Hjelpemidler/velferdsteknologi
- Individuell plan og koordinator
- Dagtilbud for personer med utviklingshemning
- Støttekontakt
- Logopedavtale med Nordreisa kommune

Per dags dato tilbys følgende tjenester knyttet til **rehabilitering**:

- Praktisk bistand, opplæring i daglige gjøremål
- Fysioterapi
- Ergoterapi
- Tjenester innen rus og psykisk helse
- Hjelpemidler/velferdsteknologi
- Individuell plan og koordinator
- Støttekontakt
- Frisklivssentral
- Korttidsopphold for rehabilitering på institusjon

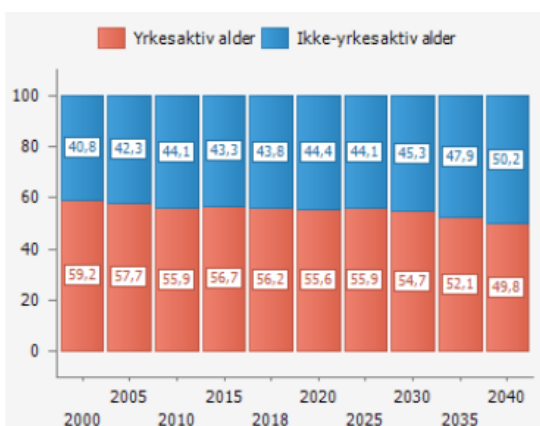
5 Utfordringer

Stortingsmeldingen om samhandlingsreformen og Regjeringens opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering peker på utfordringer i dagens tjenester som svikt i samarbeid og koordinering, for liten innsats for å begrense og forebygge sykdom, manglende brukermedvirkning, kapasitet og faglig kvalitet. Til sist gir den demografiske utviklingen og endring i sykdomsbildet utfordringer som vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne. Disse utfordringer finner vi også i Kvæningen kommune. Under ser vi nærmere på utfordringsbildet i Kvæningen.

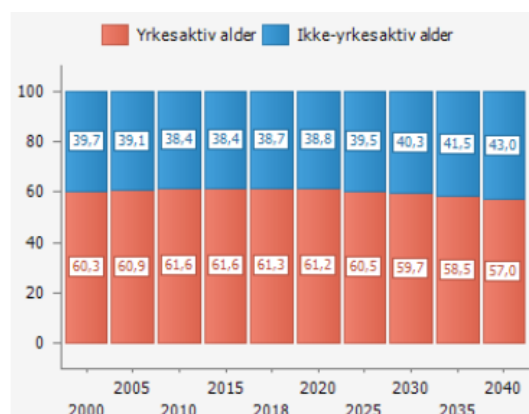
5.1 Demografiske utfordringer

Befolkningsframskrivninger fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at 11,4% av befolkningen i Kvæningen vil være over 80 år i 2040, sammenlignet med 7,8% i 2019. En økning i antall eldre fører til endrede og mer komplekse behov for helsetjenester. Samtidig flytter en større andel av yngre innbyggere fra distriktene, noe som fører til fallende befolkningstilvekst og reduserte inntekter.

Figurene under viser at Kvæningen vil oppleve en nedgang på ca. 10 prosentpoeng i andelen yrkesaktive fra 59,2% i år 2000 til 49,8% i 2040. Tilsvarende nedgang på landsbasis er kun på 3 prosentpoeng.¹³

Figur 4 Andel i og utenfor yrkesaktiv alder i Kvæningen. 2000-2040. Normalalternativet. Prosent

Figur 5 Andel i og utenfor yrkesaktiv alder i Norge. 2000-2040. Normalalternativet. Prosent

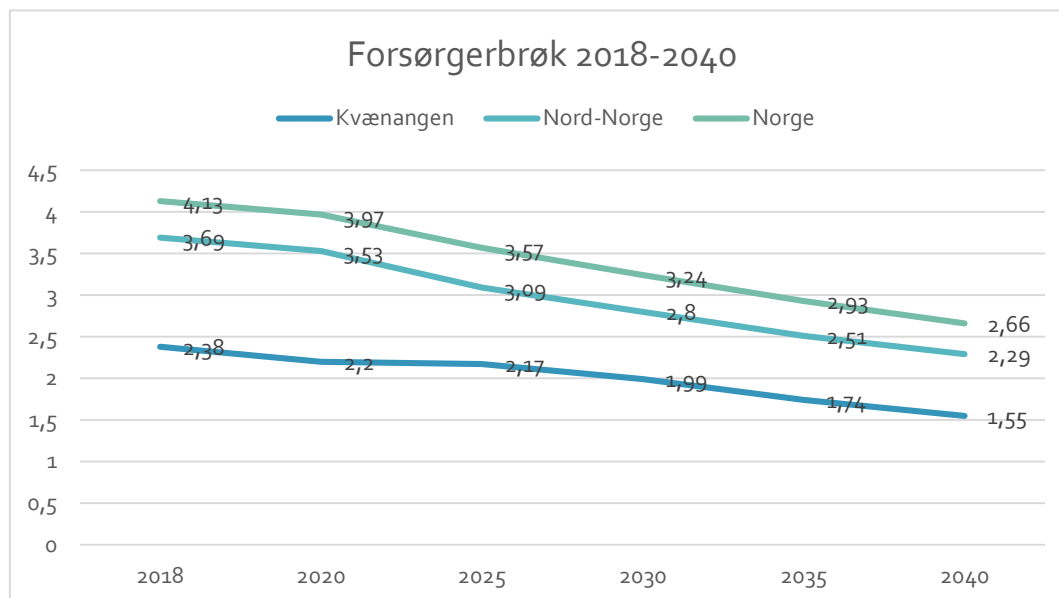
Endringer i forsørgerbrøken viser et alarmerende bilde (fig. 6). Mens det i Kvæningen var 2,38 yrkesaktive pr. pensjonist i 2018, vil det i 2040 bare være 1,55 yrkesaktiv pr. pensjonist.¹⁴ Dette er betydelig lavere enn på landsbasis. Det vil ikke være nok folk eller inntekter i kommunen til å ivareta innbyggernes behov for helsetjenester. Dette viser seg allerede i dagens arbeidsstokk i Kvæningen hvor 46% av de ansatte i helsetjenesten er over

¹³ Kommuneprofilen (2018b). [Framskrivning Yrkesaktive og ikke-yrkesaktive 2020-2040.](#)

¹⁴ Samhandlingsbarometeret (u.å.). [Samhandlingsbarometeret: Kunnskapsbank for samhandling.](#)

50 år, noe som innebærer at mange i løpet av de nærmeste årene enten går av med pensjon eller går ned i stilling.

Demografiske endringer gjør det maktpåliggende å tenke nytt for at helsetjenestene skal være bærekraftige.

Figur 6 Forsørgerbrøk 2018-2040 (data fra Samhandlingsbarometeret)

Merknad: Forsørgerbrøk defineres som forholdet mellom yrkesaktive og pensjonist.

5.2 utfordringer knyttet til spredt bosetning og lange avstander

Bosettingsstrukturen i Kvænanen er preget av spredt bosetning. I kommuneplanens arealdel er det et overordnet mål om at det skal være levende bygder i Kvænanen og at det skal bo folk i hele kommunen. Målet om at befolkningen skal kunne bo lengst mulig hjemme dersom de ønsker det og motta nødvendige helsetjenester så nært hjemmet som mulig kan da by på utfordringer. Det er tidkrevende å reise lange avstander for å yte helse- og omsorgstjenester i hjemmet, noe som kan være belastende i en helsetjeneste som allerede har pressede ressurser. Lange avstander kan også gjøre helsetjenestene vanskeligere å oppsøke for brukere.

Kommunens geografiske plassering gjør at enkelte nødvendige og spesialiserte helsetjenester i kommunen og spesialisthelsetjenesten er langt unna og dermed vanskelig tilgjengelig. Eksempelvis er det lang reisevei til nærmeste sykehus. Logoped og psykolog finnes heller ikke i kommunen per dags dato. Dette innebærer blant annet at det er tidkrevende for brukere å få spesialisert oppfølging. Tilgjengelighet avhenger også av sesongbaserte faktorer som vær og føreforhold som i verste fall kan hindre at man får nødvendig helsehjelp. På åpent møte om plan for habilitering og rehabilitering kom det fram at flere ønsket desentraliserte tilbud i regi av frisklivssentralen. Det ble også fremmet forslag om et lavterskeltilbud som kan fungere som bindeledd mellom hjem og tjenestetilbud.

5.3 Utfordringer knyttet til tverrfaglig samarbeid, samhandling og koordinerte tjenester

Tverrfaglig samarbeid er viktig for å sikre gode og helhetlige tjenesteforløp. I Kvæningen kommune fungerer dette godt på noen områder, men manglende prosedyrer for samarbeid mellom de ulike tjenesteområdene kan gjøre det utfordrende å samhandle på tvers av tjenestene. Tjenestene og målsetningene er ikke alltid godt nok koordinerte eller tilstrekkelig klargjort. Manglende rutiner for samhandling, kan resultere i at brukere ikke mottar riktig tjeneste til rett tid. Manglende rutiner krever større bevissthet hos den enkelte og kan føre til varierende grad av samhandling.

Per dags dato har ikke Kvæningen etablert klare retningslinjer for koordinerende enhet, noe som kan føre til at kommunikasjonen mellom de ulike tjenestene blir mindre helhetlig. Det foreligger heller ikke tydelige prosedyrer for individuell plan og koordinator. Koordinerende enhet er i etableringsfasen da det utarbeides retningslinjer for enheten i prosjektet «NYTT Fokus».

Samhandlingsreformen legger større ansvar for oppfølging på kommunene.¹⁵ Samarbeidet med spesialisthelsetjenesten skal koordineres for å sikre gode pasientforløp. Overganger mellom helseinstitusjoner og hjemmet er avhengig av tilstrekkelig informasjonsflyt for å oppnå god samhandling. Brukere opplever ofte overgangene som fragmenterte og uten tilstrekkelig brukerinvolvering. Dette kan resultere i at brukerne opplever tjenestene som mangelfulle. Rutiner for oppfølging av e-helsemeldinger og klare ansvarslinjer for kommunikasjon er viktig. Svikt i kommunikasjon og involvering av andre tjenesteenheter kan skape utfordringer i overgangen mellom korttidsopphold og hjemmet.

5.4 Krav til økt kompetanse

I *Samhandlingsreformen* tildeles kommunene større ansvar og flere oppgaver.¹⁵ Samtidig øker antall brukere/pasienter betraktelig i årene fremover. Vi får flere eldre og flere som lever lenger med ulike sykdommer og diagnoser som ofte krever spisset kompetanse, også innen ulike former for rehabilitering, jf. tabell 1 (s. 10). Kvæningen kommune har en signifikant høyere forekomst av muskel- og skjelettlidelser og hjerte- og karsykdom enn på landsbasis.¹⁶ Ifølge kommunalt legesenter har flere av innbyggerne i Kvæningen sammensatte sykdomsbilder med eksempelvis høyt blodtrykk, diabetes, hjertekar sykdom, overvekt og noen også kreft samtidig. Videre er det en utfordring når brukere har en kombinasjon av ruslidelser, psykiske og somatiske plager. Disse momentene medfører ofte komplekse diagnoser og et økt behov for forebyggende tiltak både på primær-, sekundær og tertiært nivå.¹⁷

Nye oppgaver, behandlingsformer og brukergrupper stiller økt krav til kompetanse. God medisinsk oppfølging er viktig for å legge til rette for helhetlig rehabilitering. Kvæningen

---

¹⁵ Helse- og omsorgsdepartementet (2009). *Samhandlingsreformen*. (Meld. St. 47 (2008-2009)).

¹⁶ Folkehelseinstituttet (2019). [Folkehelseprofil 2019 – Kvæningen](#).

¹⁷ Kvæningen kommune (2018). *Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer*.

mangler per i dag spesialsykepleiere på viktige områder som diabetes og kreft og det er en utfordring å rekruttere slike til en liten kommune som Kvæningen.

Også når det gjelder helsepersonell med grunnleggende fagutdanning opplever kommunen store rekrutteringsutfordringer. Kvæningen kommune har en høy andel av ufaglærte. Det er varierende antall av ufaglærte i de ulike enhetene, jf. tabellen under. Dette kan påvirke kvaliteten på tjenestene, derfor er det nødvendig å arbeide for at ufaglærte tar utdanning.

Tabell 4: Oversikt over stillingsprosent og antall ufaglærte

	< 50%	50-75%	100 %	Antall ufaglærte (antall ansatte)	Andel ufaglærte
Gargo*	12	3	1	16 (39)	41,0
TU	5		2	7 (23)	30,4
Hjemmesykepleien	0	0	0	0 (12)	0,0

*Merknad: 3 vakante sykepleierstillinger er holdt utenom.

Kilde: Plan for kompetanseutvikling i helse, omsorg og sosial i Kvæningen kommune 2019

5.5 utfordringer tilknyttet brukervedvirkning

Primærhelsetjenestemeldingen beskriver en rekke utfordringer tilknyttet brukervedvirkning.¹⁸ Blant annet kom det fram at brukere opplever at informasjon de mottar er dårlig tilrettelagt eller manglende. Kunnskap om helsetjenester og rettigheter er essensielt for å kunne ta informerte valg. Det er viktig at hver enkelt ansatt er bevisst hva det skal informeres om og brukerens rettigheter til å medvirke.

En annen utfordring er mangelfull og lite oppdatert informasjon om tjenestene på kommunens hjemmeside. Dette kan i verste fall medføre at innbyggerne ikke oppsøker tjenester, til tross for behov. Nettsiden kan oppleves som lite brukervennlig for noen og det kan være krevende å finne informasjonen man oppsøker. Det er derfor viktig å sikre at informasjon og søknadsskjema er enkelt tilgjengelig for dem som ønsker det. En stor andel av befolkningen er eldre, og kan ha behov for informasjon gjennom andre kanaler enn internett, eksempelvis informasjonsbrosjyrer eller direkte kontakt med tjenesten.

Når informasjonen ikke er tilstrekkelig, kan det bli en utfordring for den enkelte å ta beslutninger om egen helse og helsetjenester. Videre kan det være en utfordring å tilby brukere tilstrekkelig medbestemmelse og valgfrihet, gjelder dette for personer med kognitiv svikt eksempelvis personer med demens eller utviklingshemming. I slike sammenhenger må tjenesteytere være bevisst på eventuell bruk av makt og tvang, og tillitsskapende tiltak.

Det er en utfordring at barn og unge ikke blir hørt i tilstrekkelig grad.

Primærhelsetjenestemeldingen viser at barn og unge ofte ikke ansees som reelle samarbeidspartnere og at helsepersonell lett går inn i ekspertrollen, som den som vet hva som er best for barnet eller ungdommen.¹⁸ Barn og unge vet ofte selv best hva som skal til

¹⁸ Helse- og omsorgsdepartementet: Meld. St. 26 (2014-2015) [Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet](#).

for at de får bedre helse og livskvalitet. De er viktige endringsaktører, og det er viktig å inkludere deres stemme i utforming av tjenester på individ og systemnivå. Dette krever at de får informasjon som er tilpasset deres forutsetninger, alder og modenhet.

6 Hovedmål og satsningsområder

6.1 Hovedmål

Innbyggerne i Kvæningen skal få re-/habiliteringstjenester som tilfredsstillende nasjonale krav og føringer, og som fremmer medvirkning og mestring i hverdagen. Tjenesten skal styrke pasienten og brukerens muligheter for å opprettholde og/eller gjenvinne sin fysiske, sosiale og/eller psykiske mestringsevne.

Satsningsområder

- Brukermedvirkning – involvering og deltakelse
- Helhetlige og godt koordinerte tjenester
- Holdningskapende arbeid (NYTT fokus), kompetanseheving og fagutvikling
- Sikre nødvendige tjenester tilpasset befolkningens behov

6.2 Brukermedvirkning – involvering og deltakelse

Framtidens helse- og omsorgstjenester skal utvikles sammen med pasienter, brukere og deres pårørende. Brukerne skal ha større innflytelse over egen hverdag gjennom mer valgfrihet og medvirkning ved gjennomføring av eget re-/habiliteringstilbud. For å nå målet om økt brukermedvirkning gjennomføres tiltak som skissert i handlingsplanen (del 7).

6.3 Helhetlige og godt koordinerte tjenester

En tverrfaglig tilnærming bidrar til at tjenestene i større grad kan møte de helhetlige behovene til pasienter og brukere. Samhandlingen må omfatte dialogen tjenesteyterne imellom og med pasient/bruker samt pårørende. For å nå målet om helhetlige og godt koordinerte tjenester gjennomføres tiltak som nevnt i del 7 handlingsplan.

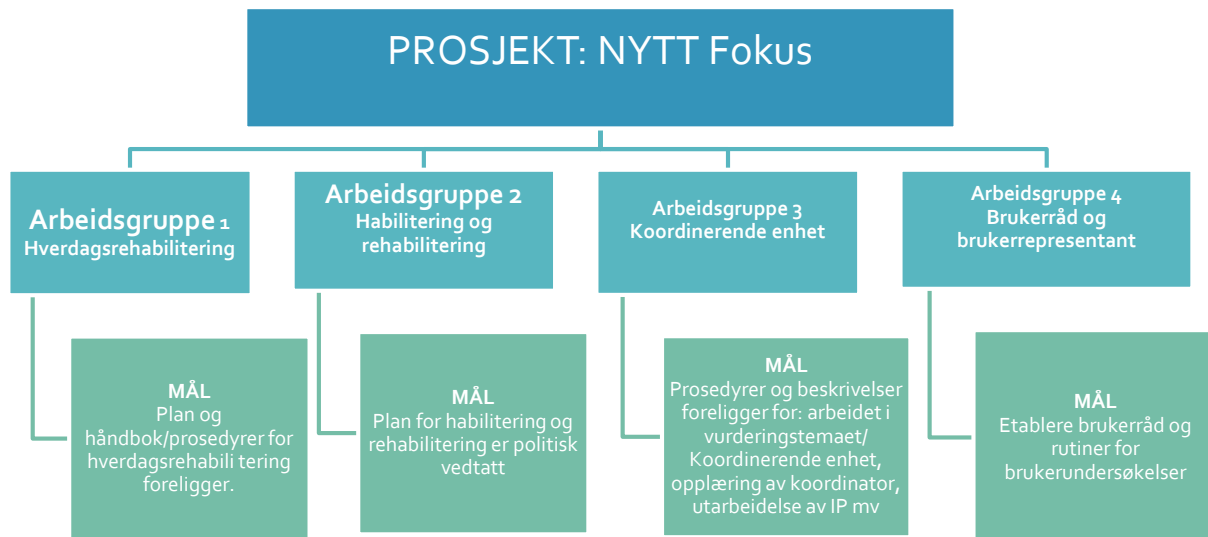
6.4 Kompetanse, faglig utvikling og holdningsendring i samsvar med NYTT fokus

For at kommunene skal greie å ivareta sitt ansvar for habilitering og rehabilitering, skisserer regjeringen et behov for å skape sterke velferdskommuner med økt kapasitet og kompetanse. Krav om at kommunene skal ha knyttet til seg ergoterapeut og psykolog trer i kraft fra 01.01.2020. Videre er det behov for en faglig omlegging, med større vekt på tidlig innsats og systematisk oppfølging, aktiv omsorg og tilrettelegging for egenmestring.

Se del 7 handlingsplan for tiltak som skal bidra til at vi når målet om et varig NYTT fokus, økt kompetanse og faglig utvikling på re-/habiliteringsområdet.

Kvæningen kommune har mottatt midler fra Fylkesmannen til prosjektet NYTT Fokus som har som mål å styrke habiliterings- og rehabiliteringstjenestene i kommunen. Prosjektet skal bidra til at helsetjenesten skal gå fra å hovedsakelig bestå av kompensierende tiltak til å ha større fokus på den enkeltes ressurser og rehabiliteringspotensiale. Arbeidet er fordelt i fire

arbeidsgrupper som har hvert sitt ansvarsområde, som vist i figur 7 (under). Resultatmål er gjennom prosjektperioden å få på plass denne planen samt ulike prosedyrer og rutiner knyttet til re-/habilitering, koordinerende enhet, IP og brukermedvirkning, samt håndbok for hverdagsrehabilitering. Prosjektet bidrar dermed til en styrking av flere av satsningsområdene.

Figur 7: Prosjektorganisering NYTT Fokus

6.5 Sikre nødvendige tjenester tilpasset befolkningens behov i tråd med nasjonale føringer

For å kunne møte framtidens behov og skape bærekraftige helse- og omsorgstjenester krever det endrede arbeidsformer og innretning av tilbudet. Tjenestene må støtte opp under og utløse alle de ressursene som ligger hos brukerne, deres familier og sosiale nettverk, i nærmiljøet og lokalsamfunnet. Se nærmere om tiltak i del 7 handlingsplan.

7 Handlingsplan for habilitering og rehabilitering

Basert på satsningsområdene er følgende handlingsplan utarbeidet for å styrke habiliterings- og rehabiliteringstilbudet i Kvæningen kommune.

Nr.	Tiltak	Tid	Ansvar
Brukermedvirkning – involvering og deltakelse			
1	Økt samarbeid med brukerorganisasjonene, lag, foreninger og råd i planarbeid og utvikling av tjenestetilbud	2. kvartal 2020	PL NYTT Fokus Arbeidsgruppe 4
2	Utarbeide retningslinjer for brukerevaluering	2. kvartal 2020	PL NYTT Fokus, fysio, ergo
3	Etablere brukerråd	2. kvartal 2020	Arbeidsgruppe 4
4	Tjenesteyting med utgangspunkt i den enkeltes ønsker og mål	Kontinuerlig	Den enkelte tjenesteyter
5	Enhetsvis gjennomgang av kommunens hjemmeside for å sikre god informasjon til brukere og pårørende	1. kvartal 2020	Enhetsledere
6	Gjøre tjenestebeskrivelsene tilgjengelig på kommunens hjemmeside	4. kvartal 2019	Etatsleder helse- og omsorg
Helhetlige og godt koordinerte tjenester			
7	Utarbeide retningslinjer for koordinerende enhet/vurderingsteam	1. kvartal 2020	Arbeidsgruppe 3
8	Utarbeide/revidere mal og prosedyre for individuell plan og koordinator	1. kvartal 2020	PL NYTT Fokus Fysio, ergo
9	Etablere retningslinjer for tverrfaglig samarbeid innad i kommunen	1. kvartal 2021	PL NYTT Fokus Arbeidsgruppe 3
10	Ha oversikt over behov for habilitering og rehabilitering	4. kv. 2019/ 1. kv. 2020	KEHR
11	Utarbeide retningslinjer for oppfølging av e-helsemeldinger	1. kvartal 2020	Aktuelle enhetsledere og systemansvarlig HO
12	Styrke samarbeidet med spesialisthelsetjenesten og eventuelt andre eksterne samarbeidspartnere	2. kvartal 2020	Enhetslederne
13	Sikre kompetente og trygge koordinatore ved å arrangere koordinatoropplæring årlig	2. kvartal 2020	Koordinerende enhet
14	Utarbeide informasjonsmaterieil for nye koordinatore	2. kvartal 2020	Koordinerende enhet
15	Gjennomgå relevante tjenesteavtaler med UNN og evaluere oppfølging i praksis	Når reviderte avtaler er godkjent (V-20)	Etatsleder Enhetslederne
NYTT fokus, kompetanse og faglig utvikling			
16	Styrke fokuset på hverdagsmestring og et rehabiliterende tanke sett hos de ansatte i helse- og omsorgstjenestene, brukerne, administrativt og politisk.	Kontinuerlig	Enhetslederne PL NYTT Fokus
17	Bruke e-læringskurs, kurs, fagdager og personalmøter til kompetanseheving og holdningsskapende arbeid hos de ansatte.	I planperioden	Enhetslederne i samarbeid med aktuelle ressurspersoner ved behov
18	Søke midler til relevante prosjekter og forskningsarbeid	Kontinuerlig	Etatsleder

			Fagpersoner i samarbeid med enhetsledere
19	Arbeide for å styrke samarbeidet med utdanningsinstitusjoner og spesialisthelsetjenesten	Kontinuerlig	Etatsleder Enhetsledere
20	Gjennomføre brukerevaluering og anvende pasient- og brukererfaring som kilde til læring og forbedring	2. kvartal 2021	Enhetslederne
21	Rekruttere kreftsykepleier	Innen 2021	Etatsleder i samarbeid
22	Tilsette eller på annen måte knytte til oss psykolog	Innen 2. kv. 20	Etatsleder i samarbeid med enhetsledere helse
23	Knytte til oss diabetessykepleier		Etatsleder i samarbeid med enhetsledere helse
Sikre nødvendige tjenester tilpasset befolkningens behov og i samsvar med nasjonale føringer			
24	Utprøving og justering av nye kartleggingsskjema som ivaretar vurdering av søkers rehabiliteringspotensiale	4. kvartal 2019	Alle enheter
25	Etablere treningstilbud til personer med sykkelig overvekt	4. kvartal 2019	Fysioterapeut /Frisklivssentralen
26	Utvikle tilbudet livsmestring for ungdom i samarbeid med ungdomsskolen	4. kvartal 2019	Fysioterapeut Ungdomsleder
27	Opprette miljø-team for å styrke oppfølging av barn og unge	4. kvartal 2019	Helsesykepleier Miljøterapeut
28	Arbeide for å ha størst mulig grad av forebygging og utsette behov for kompensierende tiltak i tjenestene	Kontinuerlig	Ansatte i helse og omsorg
29	Etablere dagtilbud for personer med demens	1. kvartal 2020	Leder for hjemmetjenesten Etatsleder
30	Innføre forebyggende hjemmebesøk for innbyggere over 75 år	2. kvartal 2020	Ergoterapeut Fysioterapeut Hjemmetjenesten
31	Utarbeide tjenestebeskrivelse og håndbok for hverdagsrehabilitering	1. kvartal 2020	Arbeidsgruppe 1
32	Implementere hverdagsrehabilitering som en del av tjenestetilbudet	1. kvartal 2021	Hjemmetjenesten i samarbeid med fysio mfl.
33	Tiltak for å synliggjøre rus og psykisk helsetjeneste til innbyggerne	I planperioden	Leder rus og psykisk helse
34	Delta i interkommunalt forprosjekt for å utrede etablering av FACT team	4. kvartal 2019 - 2. kvartal 2020	Leder rus og psykisk helse Etatsleder helse og omsorg
35	Videreføre arbeidet med implementering av velferdsteknologi	I planperioden	Systemansvarlig i helse og omsorg i samarbeid med etatsleder, enhetsledere og IKT
36	Samarbeide med Habiliteringstjenesten på UNN om tiltak for å forebygge og håndtere utfordrende adferd	3. kvartal 2019- 2. kvartal 2020	Ledelsen/primærkontakter på TU
37	Utrede muligheten for dagaktivitetstilbud til andre sårbare brukergrupper, eksempelvis	I løpet av planperioden	

	mennesker med utviklingshemming, ensomme eldre mv.		
38	Klargjøre tverrfaglig rehabilitering som tjeneste i institusjon/avklare hovedformål for korttidsopphold	1. kvartal 2020	Enhetsleder Gargo i samarbeid med fysio og ergo
39	Utarbeide nye søknadsskjema	Senest 1. kv. 2020	Vurderingsteamet Etatsleder
40	Utarbeide retningslinjer for bruk av «Ut-på-tur-på-hjul»-bilen	1. kv. 2020	Etatsleder i samarbeid med aktuelle enhetsledere og tidligere brukergruppe
41	Få utarbeidet en plan for universell utforming av kommunale bygg og uteområder i HO samt tilrettelegging for et mer alders- og demensvennlig nærmiljø.	Innen utgangen av 2022	NUT eller ekstern aktør i samarbeid med HO

8 Rullering

Plan for habilitering og rehabilitering er nå utarbeidet for første gang i Kvæningen kommune. Det er en fagplan med konkret tiltaksplan. Kommunal plan for habilitering og rehabilitering skal rulleres hvert 4. år, og dermed første gang i 2023. Handlingsplanen skal evalueres årlig. Vurderingsteamet i samarbeid med helse- og omsorgsleder har ansvar for dette.

9 Referanser

Det vises til kap. 3 (side 9) for referanser til styringsdokumenter som lov, forskrift, veiledere osv.

Folkehelseinstituttet (2019): [Folkehelseprofil 2019 – Kvæningen](#)

Helse Nord (2019): Rehabilitering i Nord-Norge: Rapport fra et prosjektarbeid for et likeverdig og mer forutsigbart rehabiliteringstilbud i Nord-Norge.

Ness, N.E. (2016): «Hverdagsmestring,» i *Ergoterapeuten* nr. 1, 2016.

Tuntland, H. & Ness, N.E. (2014): *Hverdagsrehabilitering*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Walseth, L. og K. Malterud (2004): «Salutogenese og empowerment i allmennt medisinsk perspektiv» i *Tidsskr Nor Lægeforen* nr. 1, 2004; 124: 65–6.